

Informe sobre la situació financera i de solvència

VidaCaixa en el nivell consolidat

2019

VidaCaixa

Contingut

Resum	3
1. Activitat i resultats	3
2. Sistema de govern	4
3. Perfil de riscos	6
4. Valoració a efectes de solvència.....	11
5. Gestió de capital.....	14
1. Activitat i resultats	18
1.1. Activitat	18
1.2. Resultats en matèria de subscripció	21
1.3. Rendiment de les inversions	23
1.4. Resultats d'altres activitats	24
1.5. Més informació significativa	24
2. Sistema de govern	25
2.1. Sistema de govern	25
2.2. Exigències d'aptitud i honorabilitat	29
2.3. Sistema de gestió de riscos i autoavaluació de riscos i de solvència.....	31
2.4. Sistema de control intern.....	36
2.5. Funció d'Auditoria Interna	38
2.6. Funció actuarial	40
2.7. Externalització	41
2.8. Avaluació sobre l'adequació del sistema de govern respecte a la naturalesa, el volum i la complexitat dels riscos inherents a la seva activitat.....	41
2.9. Més informació significativa	41
3. Perfil de riscos	42
3.1. Risc de subscripció	44
3.2. Risc de mercat	47
3.3. Risc de contrapart	54
3.4. Risc de liquiditat	56
3.5. Risc operacional	57
3.6. Altres riscos significatius	59
3.7. Més informació significativa	60
4. Valoració a efectes de Solvència II	61
4.1. Valoració dels actius	62
4.2. Valoració de les provisions tècniques	65
4.3. Valoració d'altres passius.....	74
4.4. Mètodes de valoració alternatius	75

4.5. Més informació significativa	75
5. Gestió del capital	76
5.1. Fons propis.....	76
5.2. Capital de solvència obligatori i capital mínim obligatori.....	79
5.3. Ús del submòdul de risc d'accions basat en la durada en el càlcul del capital de solvència obligatori.....	80
5.4. Diferències entre la fórmula estàndard i el model intern utilitzat	80
5.5. Incompliment del capital mínim obligatori o el capital de solvència obligatori	83
5.6. Més informació significativa	83
6. Plantilles d'informació (QRTs).....	84
Annex. Informe sobre la situació financera i de solvència – BPI Vida e Pensões.....	96

Resum

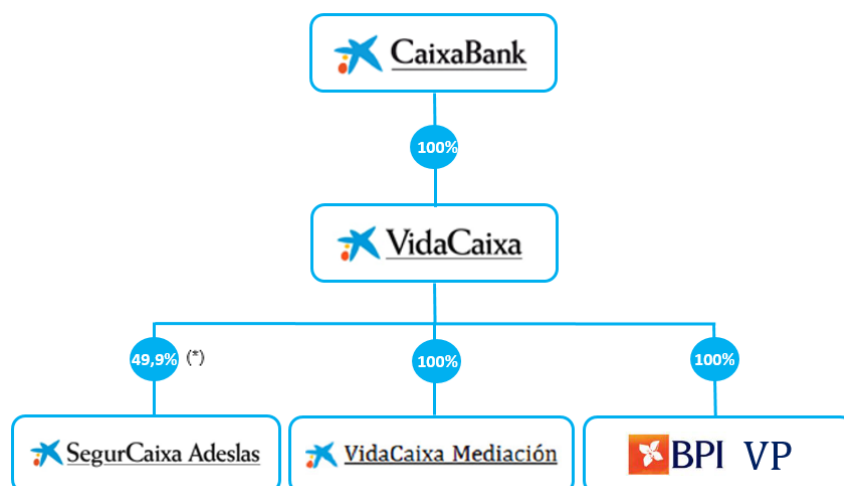
1. Activitat i resultats

VidaCaixa, SAU d'Assegurances i Reassegurances, en endavant VidaCaixa o l'entitat, és una companyia asseguradora autoritzada per a la pràctica d'operacions d'assegurances de vida i una entitat gestora de fons de pensions i inscrita al Registre administratiu d'entitats asseguradores de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions.

L'auditor extern de VidaCaixa és PricewaterhouseCoopers Auditores, SL.

VidaCaixa és una companyia participada al 100 % pel seu accionista únic, CaixaBank, SA.

A 31 de desembre de 2019, VidaCaixa exerceix com a entitat dominant del grup assegurador de CaixaBank, el qual està compost per la mateixa VidaCaixa, el 100 % de BPI Vida e Pensões - Companhia de Seguros, SA, i el 100 % de VidaCaixa Mediación, Societat d'Agència d'Assegurances Vinculades, SAU. Així mateix, VidaCaixa té una participació del 49,92 % a SegurCaixa Adeslas, SA d'Assegurances i Reassegurances, una entitat que opera en els rams de no-vida.

(*) Hi ha un 0,08 % d'accionistes minoritaris

A tall d'exemple, cal fer notar que el total d'actiu del balanç econòmic de BPI Vida e Pensões (BPI VP) representa el 6 % del total de l'actiu del balanç econòmic consolidat del grup VidaCaixa, que les provisions tècniques de BPI VP representen el 7 % del total de provisions tècniques del balanç econòmic consolidat del grup VidaCaixa i que el capital de solvència obligatori (CSO) individual de BPI VP representa el 4 % del total del CSO del grup VidaCaixa consolidat.

S'annexa a aquest informe l'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP, que el Consell d'Administració de BPI VP va aprovar el 24 de març de 2019, i que ha estat revisat per l'auditor PWC i per l'actuari responsable amb una opinió favorable.

L'objecte social de VidaCaixa és la pràctica d'operacions d'assegurances i reassegurances de vida, així com de la resta d'operacions sotmeses a l'ordenació de l'assegurança privada, en

particular les d'assegurança o capitalització, la gestió de fons col·lectius de jubilació, les pensions i de qualsevol altra de les que autoritza la Llei d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores, el seu reglament i les disposicions complementàries a les quals la societat es troba sotmesa, amb el compliment previ dels requisits que s'hi exigeixen.

VidaCaixa està orientada bàsicament a operacions d'assegurances de vida, i el 2019 va assolir un total de 8.474.569 milers d'euros en primes imputades. Així mateix, comercialitza de manera secundària assegurances de no-vida d'accidents i malaltia, les quals han aportat el 2019 un total de primes imputades de 2.222 milers d'euros.

VidaCaixa Grup ha mantingut una evolució positiva al llarg del 2019 i ha obtingut un benefici net de 795 milions d'euros, un 20 % més que l'any anterior.

La cartera d'actius de la companyia està composta principalment per renda fixa. En conseqüència, la major part dels ingressos de les inversions procedeixen d'aquest tipus d'actius.

La companyia disposa d'una inversió directa molt reduïda en titulitzacions.

El 2019, VidaCaixa Grup va obtenir un benefici de 78.227 milers d'euros per la seva activitat de gestió de fons de pensions.

Cal destacar que VidaCaixa Grup, d'acord amb la normativa, no té en compte en el seu capital el valor del negoci de gestió de fons de pensions que desenvolupa i que forma part de l'activitat de l'empresa. Aquest negoci té una gran importància per al Grup, que a Espanya va assolir una quota de mercat del 25,5 % i a Portugal del 14,2 % el desembre de 2019.

L'expansió de la COVID-19 a escala mundial ha generat una crisi sanitària sense precedents fins al moment. Aquest esdeveniment afecta significativament l'activitat econòmica i, com a resultat, podria afectar la situació financera i de solvència de la Societat, així com la rendibilitat futura dels fons de pensions i els plans de previsió gestionats per aquesta. La mesura de l'impacte dependrà de desenvolupaments futurs que no es poden predir de manera fiable, incloses les accions per contenir la malaltia o tractar-la i mitigar-ne l'impacte en les economies dels països afectats, o les polítiques socials i econòmiques de suport que estan implementant els governs dels països afectats, entre d'altres. La Societat, en el marc de la seva pertinença al grup CaixaBank, compta amb les mesures necessàries de continuïtat de negoci davant de situacions de crisi.

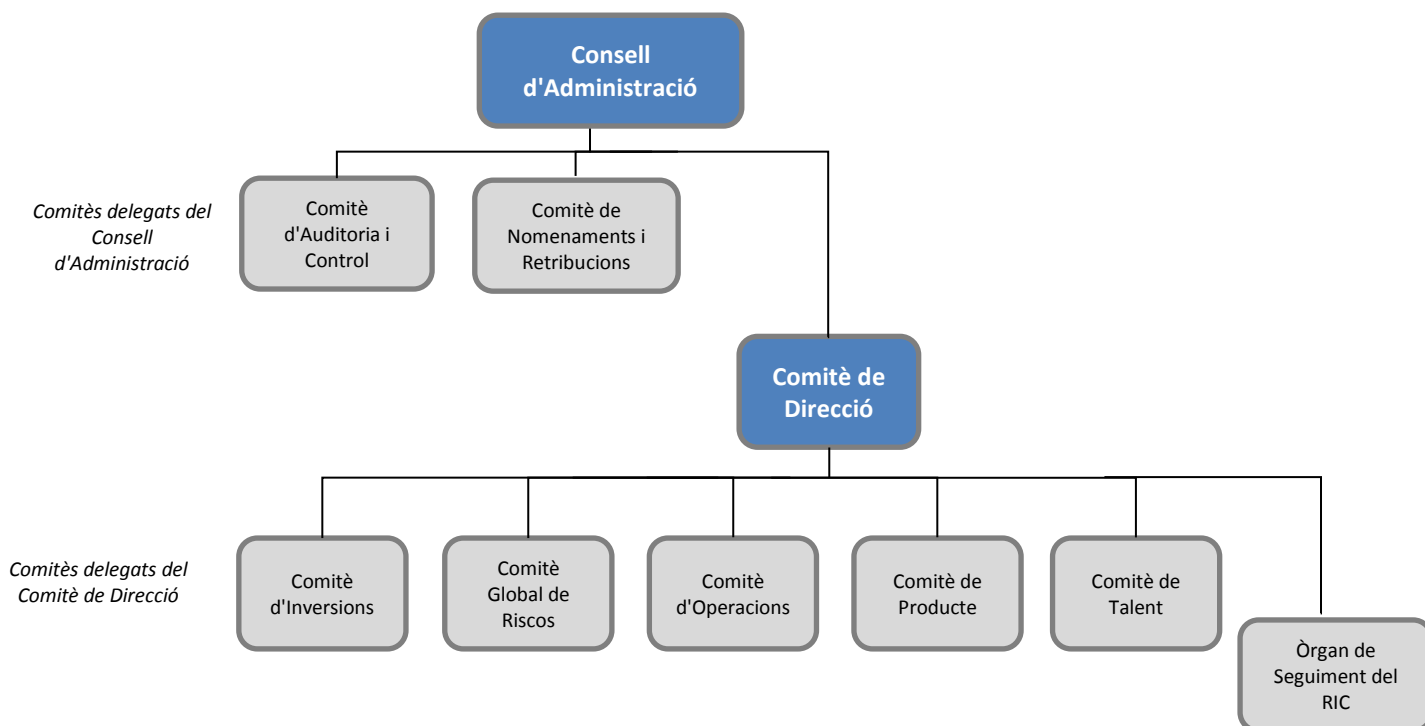
La Societat està seguint de manera continuada el possible impacte d'aquest esdeveniment en les seves variables i hipòtesis financeres, econòmiques i actuàries, sense que a la data d'aprovació d'aquest informe s'hagin posat de manifest impactes potencials en la seva solvència. En aquest sentit, l'entitat disposa d'un marc de gestió de riscos i un seguiment continu d'aquests amb l'objectiu de mantenir en tot moment les seves variables financeres i de solvència en els nivells de tolerància i compliment establerts.

2. Sistema de govern

VidaCaixa compta amb un sistema de govern i control intern sòlid, que recull les millors pràctiques del mercat en matèria de gestió de riscos i control intern.

Per fer-ho, VidaCaixa configura la seva estructura organitzativa i funcional i la dota dels recursos suficients per assegurar que el seu sistema de govern és adequat respecte de la naturalesa, el volum i la complexitat dels riscos inherents a la seva activitat, i treballa de manera contínua en la seva millora.

L'estructura dels òrgans del sistema de govern de VidaCaixa és la següent:

Durant el 2019 no s'han produït canvis significatius en el sistema de govern de l'entitat.

BPI VP disposa d'un sistema de govern alineat corporativament amb el model VidaCaixa, amb adaptacions a la realitat del negoci i la regulació portuguesa.

Els components principals del sistema de govern de VidaCaixa Grup són els següents:

- Sistema de gestió de riscos basat en la mesura, la gestió i el control dels riscos inherents a l'activitat asseguradora duta a terme per VidaCaixa i integrat en l'estructura organitzativa i els processos de presa de decisions. Es configura a través de polítiques de gestió del risc, procediments de control dels riscos i la implantació efectiva del marc de gestió del risc.
- Procés d'autoavaluació de riscos i solvència (ORSA) com a peça clau del sistema de gestió de riscos. Mitjançant aquest procés, fa una avaluació prospectiva de les seves necessitats globals de solvència. El Consell d'Administració revisa i aprova l'ORSA amb una periodicitat mínima anual.
- Sistema de control intern rigorós, fonamentat en la normativa aplicable i desenvolupat sota el model de tres nivells de control següent, en el qual:

- El primer nivell de control, format per les àrees de negoci (àrees prenedores de risc) de l'Entitat i les seves àrees de suport, és a dir, per les unitats de negoci i les àrees de suport que originen l'exposició als riscos de l'Entitat en l'exercici de la seva activitat.
 - El segon nivell de control actua de manera independent de les unitats de negoci, amb la funció d'assegurar l'existència de polítiques i procediments de gestió i control dels riscos, monitorar-ne l'aplicació, avaluar l'entorn de control i reportar tots els riscos materials del grup VidaCaixa. Inclou les funcions fonamentals de Solvència II: gestió de riscos, actuarial i compliment normatiu.
 - El tercer nivell de control està constituït per la funció d'auditoria interna, que realitza una supervisió independent dels dos nivells de control anteriors.
- Funcions fonamentals de Solvència II (funció de gestió de riscos, funció de compliment normatiu, funció actuarial i funció d'auditoria interna).
 - Política de remuneració aprovada pel Consell d'Administració, que cobreix aspectes com les remuneracions als membres del Consell d'Administració i el sistema de previsió social dels empleats.
 - Política d'aptitud i honorabilitat aprovada pel Consell d'Administració, que cobreix les exigències sobre aptitud i honorabilitat a la companyia i els procediments d'avaluació implantats al respecte d'això.

Durant el 2019 no s'han produït operacions significatives amb accionistes, amb persones que exerceixin una influència significativa sobre l'empresa ni amb membres de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió que puguin provocar conflictes d'interès.

VidaCaixa té externalitzada la infraestructura informàtica. VidaCaixa disposa d'una política d'externalització conforme a la Solvència II aprovada pel Consell d'Administració.

3. Perfil de riscos

La quantificació dels riscos sota Solvència II, a partir del càlcul del capital de solvència obligatori (CSO), o *solvency capital requirement* (SCR), permet observar els riscos significatius als quals VidaCaixa està exposada.

Els mòduls de risc considerats en el CSO aplicables a VidaCaixa Grup són els següents:

- **risc de mercat:** és el risc de pèrdua o modificació adversa de la situació financera resultant, directament o indirectament, de fluctuacions en el nivell i en la volatilitat dels preus de mercat dels actius, els passius i instruments financers.
- **risc de contrapart:** és el risc de pèrdues derivades de l'incompliment inesperat, o deteriorament de la qualitat creditícia, de les contraparts i els deutors de l'entitat.
- **risc de subscripció de Vida i Salut:** és el risc de pèrdua o modificació adversa del valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances, atenent als esdeveniments coberts, a causa de la inadequació de les hipòtesis de tarifació i constitució de provisions.

- **risc operacional:** és el risc de pèrdua derivat de la inadequació o de la disfunció de processos interns, del personal o els sistemes, o de successos externs, inclosos els riscos legals.
- **risc d'intangibles:** és el risc inherent a la pròpia naturalesa dels actius intangibles, que fa que els beneficis futurs esperats de l'actiu intangible puguin ser menors dels esperats en condicions normals.

Addicionalment a aquests mòduls de risc, el CSO de Grup recull el 49,92 % del CSO de la seva participada SegurCaixa Adeslas, d'acord amb el que estableixen els articles 335 i 336 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II.

Els actius i els passius de BPI VP estan integrats en el balanç econòmic consolidat, de manera que les exposicions als riscos i els CSO consolidats ja preveuen l'efecte de la integració de BPI VP.

A continuació es mostra el perfil de riscos de VidaCaixa Grup d'acord amb el CSO de cada risc a 31 de desembre de 2019 i 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
SCR de mercat	724.985	622.168
SCR de contrapart	48.338	166.341
SCR de Vida	2.039.490	1.796.792
SCR de Salut	13.907	17.938
Efecte diversificació	(447.292)	(463.208)
SCR bàsic (BSCR)	2.379.429	2.140.031
SCR operacional	350.791	338.560
Efecte fiscal	(819.066)	(743.577)
Capital solvència obligatori (CSO)	1.911.154	1.735.427
49,92 % CSOSegurCaixa Adeslas	272.268	256.959
Capital solvència obligatori (CSO) Grup	2.183.422	1.991.973

En el marc del procés d'avaluació interna de riscos i solvència (ORSA), VidaCaixa Grup analitza l'impacte d'un conjunt d'escenaris hipotètics adversos, que proposen xocs en variables crítiques del negoci, i fa una avaluació interna prospectiva amb un horitzó temporal mínim de tres anys.

3.1. Risc de subscripció

VidaCaixa Grup, en virtut dels productes que comercialitza, està exposat principalment i de manera natural a riscos de subscripció de vida; el risc de subscripció derivat de les assegurances de no-vida és immaterial.

Els productes de vida comercialitzats per VidaCaixa Grup es poden agrupar en productes d'estalvi, productes de risc i productes *unit linked*, tant individuals com col·lectius.

Els productes de no-vida comercialitzats de manera secundària corresponen a assegurances d'accidents i malaltia.

Els mòduls del risc de subscripció de vida considerats en el càlcul del CSO cobreixen els riscos que concerneixen VidaCaixa Grup en la subscripció dels contractes de vida, és a dir, els riscos

de mortalitat, longevitat i invalidesa, el risc de caiguda de cartera, el risc de despeses i el risc de catàstrofe.

En el càlcul del CSO, VidaCaixa Grup aplica la fórmula estàndard establerta per la normativa en tots els mòduls de risc, excepte en els mòduls de risc de longevitat i mortalitat, per als quals aplica un model intern parcial aprovat per la DGSFP el desembre de 2015.

VidaCaixa fa servir la reassegurança per mitigar el risc de subscripció i redueix així l'exposició a possibles problemes de liquiditat o pèrdues derivades de sinistres o atorga estabilitat a les seves carteres.

3.2. Risc de mercat

VidaCaixa Grup, en virtut dels actius en els quals inverteix per cobrir els compromisos assegurats, està exposat principalment i de manera inherent a riscos de mercat. Aquests actius es poden agrupar en deute públic, renda fixa corporativa, immobles, renda variable, dipòsits i derivats de cobertura.

Els mòduls que es consideren en el càlcul del CSO cobreixen tots els riscos de mercat que poden concernir VidaCaixa Grup: risc de tipus d'interès, risc de diferencial o *spread*, risc de concentració, risc de renda variable, risc de divisa i risc d'immobles.

Pel que fa referència al risc de tipus d'interès, VidaCaixa presenta exposició principalment en les assegurances d'estalvi en les quals garanteix un tipus d'interès al prenedor. Les assegurances d'estalvi comercialitzades per VidaCaixa es poden dividir en dues agrupacions clarament diferenciades en funció de les seves garanties:

- Cartera immunitzada: es gestiona d'acord amb els principis i els requeriments d'utilització de l'ajustament per casament, i per això el risc de tipus d'interès queda mitigat.
- Cartera no immunitzada: es valora a Solvència II mitjançant l'ajustament per volatilitat. En garantir un tipus d'interès a curt termini, el risc de tipus d'interès assumit és limitat.

VidaCaixa limita l'exposició a risc de tipus d'interès a través de la gestió i el control continu del casament dels fluxos d'actius i passius utilitzant, entre altres inversions, la inversió en *swaps* com a instrument financer de cobertura.

Pel que fa referència al risc de concentració, en termes de CSO, VidaCaixa té exposició al risc de concentració a partir de l'excés d'exposició sobre un llindar, establert en funció de la qualitat creditícia de la contrapart. A fi de gestionar i mitigar el risc de concentració, mantenint la cartera d'actius adequadament diversificada, VidaCaixa controla de manera contínua les exposicions que excedeixin o estiguin a prop d'excedir aquest llindar.

VidaCaixa Grup quantifica el risc de mercat en termes de CSO d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

VidaCaixa Grup ha establert el principi de prudència en la gestió de les inversions a través de la política de gestió de riscos d'inversions i de concentració aprovada pel Consell d'Administració, en la qual s'estableixen l'univers de valors autoritzats i els límits i les restriccions aplicables per a cada tipus d'inversió, així com els mecanismes i els indicadors de mesura i informació dels riscos assumits.

3.3. Risc de contrapart

VidaCaixa Grup està exposat al risc d'incompliment inesperat o deteriorament de la qualitat creditícia de les contraparts i els deutors.

VidaCaixa Grup quantifica el risc de contrapart d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

En termes de càlcul del CSO, l'exposició al risc de contrapart es diferencia en els dos tipus següents:

- **exposicions tipus 1:** principalment acords de reassegurança, titulitzacions, derivats i tresoreria en bancs.
- **exposicions tipus 2:** principalment contraparts que no tenen qualificació creditícia, crèdits amb intermediaris, deutes de prenedors i préstecs hipotecaris.

VidaCaixa fa servir la reassegurança per mitigar el risc de subscripció. Per millorar la solvència de la cobertura total de reassegurança i mitigar el risc de contrapart assumit, l'entitat diversifica el risc entre diversos reasseguradors. Si no fos possible, com més baix sigui el nombre de reasseguradors, es donarà més importància a la seva solvència.

Així mateix, VidaCaixa té signat amb CaixaBank un Acord de realització de cessions en garantia (CSA, per les sigles en anglès) en cobertura del risc assumit per les operacions financeres tancades a l'empara del Contracte marc d'operacions financeres (CMOF). Mitjançant aquest acord de garantia financera les parts es comprometen a realitzar transmissions d'efectiu i deute públic en garantia del risc net resultant en cada moment de les operacions tancades a l'empara del CMOF.

VidaCaixa ha constituït un contracte de préstec de valors amb CaixaBank. Aquest contracte consisteix en la prestació de valors per part de VidaCaixa (prestador) a CaixaBank (prestatari) amb la recepció d'una comissió. Aquest préstec de valors s'ha formalitzat a través d'un contracte emparat pel Contracte marc europeu. En aquest contracte, queden definides les garanties reals per part del prestatari a favor del prestador, que consisteixen en titulitzacions descomptables al Banc Central Europeu. Així, les característiques de sobrecol·lateralització, juntament amb els mecanismes de control i govern establerts, permeten mitigar el risc de contrapart d'aquesta operació.

3.4. Risc de liquiditat

L'exposició al risc de liquiditat de VidaCaixa Grup és poc significativa, atès que l'objectiu de l'activitat asseguradora radica en el fet de mantenir les inversions en cartera a llarg termini o mentre hi hagi el compromís adquirit derivat dels contractes d'assegurança. A més a més, sense perjudici del que s'ha dit, les inversions financeres cotitzen, en general, en mercats líquids.

Per tal d'assegurar la liquiditat i poder atendre tots els compromisos de pagament que deriven de la seva activitat, VidaCaixa manté un seguiment continu de l'adequació entre els fluxos de caixa de les inversions i de les obligacions dels contractes d'assegurances.

El benefici esperat inclòs en les primes futures es calcula d'acord a l'article 260.2 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II, com la diferència entre les provisions tècniques sense marge de risc i el càlcul de les provisions tècniques sense marge de risc basat en la

hipòtesi que les primes corresponents a contractes d'assegurança i reassegurança existents que es tingui previst percebre en el futur no es perceben per qualsevol motiu que no sigui la materialització del succés assegurat, independentment del dret legal o contractual del prenedor de l'assegurança de cancel·lar la pòlissa. Aquest import queda reconegut en la millor estimació de les provisions tècniques.

3.5. Risc operacional

El càlcul del CSO per risc operacional pren en consideració el volum de les operacions de vida (excepte *unit linked*) i de no-vida, determinat a partir de les primes meritades i les provisions tècniques constituïdes. En relació amb les assegurances *unit linked*, únicament es considera l'import de les despeses anuals ocasionades per aquestes obligacions.

En tot cas, el CSO per risc operacional està limitat com a màxim al 30 % del capital de solvència obligatori bàsic.

VidaCaixa Grup quantifica el risc operacional en termes de CSO d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

Pel que fa a la política de gestió del risc operacional, VidaCaixa estableix mecanismes per a una gestió i un control del risc operacional correctes.

3.6. Altres riscos significatius

VidaCaixa Grup disposa d'un catàleg de riscos corporatiu, aplicat en l'àmbit del grup CaixaBank, que facilita el seguiment i report dels riscos amb afectació material. El catàleg inclou els riscos següents, no previstos en els apartats anteriors:

- **Rendibilitat del negoci:** risc d'obtenció de resultats inferiors a les expectatives de mercat o als objectius de l'entitat.
- **Deteriorament d'altres actius:** risc de reducció del valor en llibres de les participacions accionaries i d'altres actius no financers.
- **Legal/regulatori:** risc de potencials pèrdues o disminució de la rendibilitat del Grup a conseqüència de canvis en la legislació vigent o d'una implementació, interpretació o gestió incorrecta d'aquesta legislació en els processos.
- **Conducta:** risc d'aplicació de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o altres grups d'interès, o actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, a les polítiques internes o a les bones pràctiques.
- **Tecnològic:** risc de pèrdues degudes a la inadequació o les fallades del maquinari o del programari de les infraestructures tecnològiques.
- **Fiabilitat de la informació financera:** risc de deficiències en l'exactitud, integritat i criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial de l'entitat.
- **Reputacional:** risc de menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en l'entitat d'algun dels seus grups d'interès.

En l'exercici de *risk assessment* s'inclou una avaluació i gestió d'aquests riscos amb la finalitat de:

- Identificar, avaluar, qualificar i comunicar internament canvis significatius en els riscos inherents assumits en el seu entorn i model de negoci
- Fer una autoavaluació de les capacitats de gestió, de control i de govern dels riscos, com a instrument explícit que ajuda a detectar pràctiques més bones i debilitats relatives a algun dels riscos.

4. Valoració a efectes de solvència

VidaCaixa Grup valora els seus actius i passius seguint el criteri de valor econòmic, d'acord amb el que estableix l'article 75 de la Directiva 2009/138/CE. Així mateix, d'acord amb l'article 15 del Reglament delegat 2015/35 es reconeixen els impostos diferits corresponents a tots els actius i passius, incloses les provisions tècniques.

En el balanç econòmic consolidat s'han integrat els actius i els passius de la filial BPI VP conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 355 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència.

A continuació es mostra el valor econòmic dels actius i passius de VidaCaixa Grup a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018 (en milers d'euros):

Imports en milers d'euros

Actiu	Valor Solvència II desembre 2019	Valor Solvència II desembre 2018
Actius per impostos diferits	594.299	740.921
Immobilitzat material per a ús propi	24.096	24.057
Inversions (diferents d' <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	68.666.813	59.442.580
Actius posseïts per a contractes <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	12.287.531	9.022.954
Imports recuperables de la reassegurança	185.669	217.397
Efectiu i altres actius líquids equivalents	124.344	863.936
Resta d'actius	281.062	301.997
Total actiu	82.163.814	70.613.841

Passiu	Valor Solvència II desembre 2019	Valor Solvència II desembre 2018
Provisions Tècniques	68.426.485	59.435.326
Marge de risc	1.050.994	944.434
Passius per impost diferits	1.332.355	1.191.946
Derivats	7.019.459	5.189.689
Resta de passius	573.334	669.689
Total passiu	78.402.627	67.431.084

Excés d'actius sobre passius	3.761.187	3.182.757
-------------------------------------	------------------	------------------

VidaCaixa Grup no fa ús de mesures transitòries, és a dir, disposa de capacitat financera suficient per complir plenament, des del primer moment, amb les exigències de capital de Solvència II sense necessitat d'utilitzar cap tipus de mesura transitòria.

L'entitat no ha fet servir mètodes de valoració alternatius als reconeguts en la normativa de Solvència II per a la valoració dels seus actius i passius en el balanç econòmic.

Valoració dels actius

Les bases, els mètodes i les hipòtesis principals utilitzats per a la valoració dels actius significatius del balanç econòmic de VidaCaixa a 31 de desembre de 2019 són consistents amb la normativa de Solvència II.

Hi ha diferències entre la valoració a efectes de Solvència II i la valoració en els estats financers. Destaquen la valoració a zero del fons de comerç, de les comissions anticipades i de l'immobilitzat intangible a Solvència II; els actius per impostos diferits per la consideració de l'efecte fiscal dels ajustaments de valoració realitzats per valorar el balanç d'acord amb Solvència II; i les participacions valorades pel mètode de la participació ajustat.

Valoració de les provisions tècniques

La valoració de les provisions tècniques a efectes de Solvència II es correspon amb l'import actual que l'entitat hauria de pagar si transferís les seves obligacions d'assegurances i reassegurances de manera immediata a una altra empresa d'assegurances. Està composta per la suma de la millor estimació de les obligacions que l'entitat manté amb els assegurats juntament amb un marge de risc.

El valor de la millor estimació de les obligacions (d'ara endavant, *best estimated liabilities* o BEL) tracta de reflectir la mitjana dels fluxos probables de caixa futurs tenint en compte el valor temporal dels diners. Es basa en el càlcul del valor actual actuarial dels fluxos d'efectiu lligats a les obligacions (pagament de prestacions, rescats, despeses i participació en beneficis) i als drets (cobrament de primes) associats a cadascuna de les pòlisses.

En la projecció de fluxos probables utilitzats en el càlcul de la millor estimació es tenen en compte les incerteses relatives als fluxos de caixa futurs ponderats per la seva probabilitat, considerant els diversos aspectes que intervenen en la seva generació i mitjançant la utilització d'hipòtesis realistes. Tot plegat, per tal de calcular les provisions tècniques d'una manera prudent, fiable i objectiva.

Per part seva, el marge de risc (d'ara endavant, *risk margin* o RM) s'assimila al cost del finançament que hauria d'assumir l'hipotètic comprador de la cartera venuda per VidaCaixa per cobrir els riscos implícits de les pòlisses comprades.

En els estats financers, el càlcul de les provisions tècniques es fa a partir del que estableix la disposició addicional cinquena ("Règim de càlcul de les provisions tècniques a efectes comptables") del Reial decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores (ROSSEAR), que remet al que recull el Reglament d'ordenació i supervisió d'assegurances privades, aprovat pel Reial decret 2486/1998, de 20 de novembre (ROSSP); mentre que, a Solvència II, el càlcul de les provisions tècniques es basa en la secció 1a ("Normes sobre provisions tècniques") del ROSSEAR.

La reassegurança cedida és poc significativa respecte del total de provisions. L'import de la millor estimació dels recuperables de la reassegurança cedida es valora mitjançant l'actualització de fluxos de caixa futurs ponderats per la seva probabilitat generats amb hipòtesis realistes, i tenint en compte un ajustament per considerar les pèrdues esperades per incompliment de la contrapart a partir de la seva qualificació creditícia.

Valoració d'altres passius

Les bases i els mètodes de valoració de la resta de passius diferents de les provisions tècniques no difereixen significativament dels utilitzats en els estats financers. Les més significatives corresponen als passius per impostos diferits per la consideració de l'efecte fiscal dels ajustaments de valoració realitzats per valorar el balanç d'acord amb Solvència II.

Aplicació de l'ajustament per casament

L'ajustament per casament de la corba lliure de risc és una mesura permanent establerta a la normativa de Solvència II que recull les pràctiques més bones i més esteses que s'han anat aplicant en el mercat espanyol des de 1999 per a la gestió d'assegurances d'estalvi a llarg termini, partint del casament de fluxos d'actius i passius establert a l'article 33.2 del ROSSP, desenvolupada actualment en l'Ordre ministerial EHA/339/2007, de 16 de febrer, que modifica l'ordre de 23 de desembre de 1998.

Aquestes pràctiques han demostrat que són eficaces en el manteniment de la solvència i la solidesa del sector assegurador, així com han permès oferir als assegurats productes d'assegurances d'estalvi garantit a llarg termini.

De manera simplificada, l'ajustament per casament permet valorar els passius considerant la rendibilitat dels actius assignats a la seva cobertura fins al venciment, per a la qual cosa s'ajusta la corba de valoració dels passius lliure de risc partint del diferencial respecte de la corba de valoració dels actius a valor de mercat descomptant el risc fonamental de crèdit dels actius.

L'ús de l'ajustament per casament està subjecte a l'aprovació prèvia per part de les autoritats de supervisió. VidaCaixa va rebre l'autorització de la DGSFP el desembre de 2015.

Els principis i requisits de la utilització de l'ajustament per casament es recullen a l'article 77 ter de la Directiva 2009/138/CE.

El compliment d'aquests requisits suposa una immunització financera d'aquestes carteres davant el risc de tipus d'interès.

Així mateix, el risc de crèdit queda previst a través de l'ús d'una taxa de descompte més baixa en la valoració de la millor estimació dels passius respecte de la taxa de rendibilitat dels actius, segons el que estableix la norma, en considerar-ne el risc fonamental de crèdit.

L'aplicació i el compliment d'aquests principis en tot moment redunda en una gestió més bona del risc i en un control més robust dels riscos d'aquestes carteres i, per tant, en més protecció per a l'assegurat.

Aplicació de l'ajustament per volatilitat

L'ajustament per volatilitat de la corba lliure de risc és una mesura permanent, establerta en la normativa de Solvència II, amb la finalitat d'evitar que l'estructura de tipus d'interès que es farà servir per al càlcul de les provisions tècniques reflecteixi la volatilitat present en el mercat en la seva totalitat.

Així, amb caràcter general, les entitats asseguradores poden ajustar els tipus d'interès lliures de risc mitjançant un ajustament per volatilitat calculat periòdicament per EIOPA.

VidaCaixa aplica aquest ajustament en el càlcul del BEL de totes les pòlisses agrupades en carteres no valorades amb ajustament per casament.

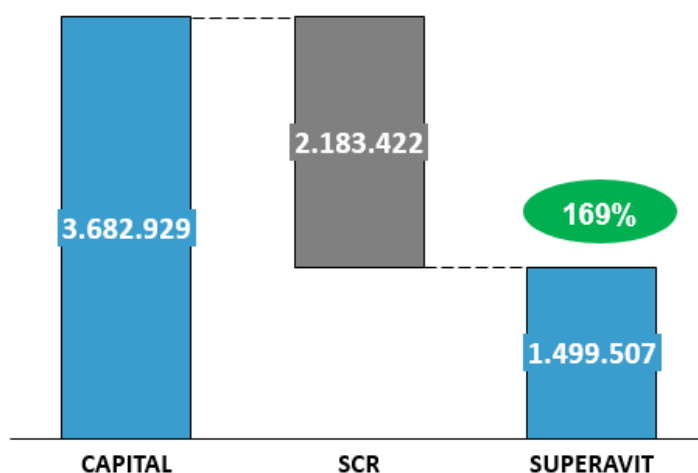
BPI VP fa servir l'ajustament per volatilitat, que s'aplica per al càlcul de la totalitat del seu BEL.

5. Gestió de capital

VidaCaixa té establert com un dels seus objectius estratègics primordials una gestió del capital adequada i la solvència. Per fer-ho, es fa un seguiment recurrent del compliment dels requisits i límits normatius i dels límits de tolerància i apetit al risc establerts pel Consell d'Administració.

VidaCaixa estableix el seu objectiu de capital en el compliment en tot moment dels requisits de capital regulador, per a mantenir un marge de solvència adequat.

VidaCaixa Grup, a 31 de desembre de 2019, té una ràtio de cobertura sobre capital de solvència obligatori (CSO) del 169 % (dades en milers d'euros):

Durant el 2019, VidaCaixa Grup ha complert en tot moment amb el capital de solvència obligatori (CSO) i el capital mínim obligatori (CMO).

La totalitat dels fons propis de VidaCaixa, a 31 de desembre de 2019, té la màxima qualitat (Tier 1 no restringit). VidaCaixa no compta amb fons propis complementaris.

L'import de fons propis admissibles per cobrir el CSO i el CMO és de 3.682.929 milers d'euros.

Els fons propis consolidats de VidaCaixa s'han determinat tenint en compte els actius i els passius de la filial BPI VP conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 355 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència.

A continuació es detalla la conciliació entre el patrimoni net dels estats financers, l'excés d'actius sobre passius i el capital admissible:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Patrimoni net comptable	3.309.573	3.316.428
Variació valoració actiu	(954.043)	(810.490)
Variació valoració passiu	1.405.658	676.819
Variació valoració total	451.614	(133.671)
Excés d'actius sobre passius	3.761.187	3.182.757
Ajustament dividends previstos	(51.410)	(167.227)
Ajustament Tier 3 no computable	-	-
Ajustament capital gestora fons	(26.848)	(24.132)
CAPITAL SOLVÈNCIA II admissible	3.682.929	2.991.398

VidaCaixa no fa ús de mesures transitòries, és a dir, compleix plenament des del primer moment amb les exigències de capital de Solvència II sense necessitat de fer servir cap tipus de mesures transitòries.

Com a gestora de fons de pensions, el Grup VidaCaixa ha de reservar una part dels seus fons propis a aquesta activitat, d'acord amb el que estableix l'article 20 del Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre, segons el qual s'aprova el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, modificat per la Llei 2/2011, de 4 de març. Aquests fons propis no estan disponibles per cobrir el CSO, de manera que VidaCaixa dedueix dels seus fons propis disponibles per cobrir el CSO un total de 26.848 milers d'euros. Aquest import inclou 4.636 milers d'euros relatius a l'operativa de gestió de fons de pensions duta a terme per BPI VP.

El CSO consolidat de VidaCaixa s'han determinat tenint en compte les exposicions als riscos provinents de la filial BPI VP, conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 356 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència.

Els imports del CSO i del CMO a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018 són els següents:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Capital solvència obligatori (CSO)	2.183.422	1.991.973
Capital mínim obligatori (CMO)	1.027.436	941.381

VidaCaixa Grup no fa ús de càlculs simplificats i no fa servir paràmetres específics per al càlcul del CSO.

VidaCaixa Grup no fa ús del submòdul de risc d'accions basat en la durada en el càlcul del capital de solvència obligatori.

Model intern de longevitat i mortalitat

VidaCaixa fa servir un model intern parcial per al càlcul dels submòduls de longevitat i mortalitat del CSO de subscripció de vida. La utilització del model intern parcial el va aprovar la DGSFP el desembre de 2015.

Donat el volum de negoci i les característiques intrínseques del negoci de VidaCaixa, el model intern permet disposar d'una visió del perfil de riscos de la companyia més ajustada a la realitat que la proporcionada per la fórmula estàndard.

La finalitat del model intern és l'obtenció dels resultats següents:

- La taula de mortalitat corresponent a l'experiència de la població assegurada a la companyia (taula generacional per a riscos de longevitat, amb càlcul dels factors de millora per aplicar i taula estàtica per a riscos de mortalitat).
- Els percentatges de xoc tant de longevitat com de mortalitat (valor calibrat en el percentil 99,5 % o 0,5 %, respectivament).

La Taula de mortalitat es fa servir per calcular el *best estimate* de l'entitat.

Els percentatges de xoc de longevitat i mortalitat es fan servir en el càlcul del CSO amb model intern.

Així mateix, el model intern es fa servir extensament i desenvolupa un paper rellevant per avaluar la incidència de les possibles decisions, quan aquestes decisions impactin en el perfil de risc de l'entitat, inclosa la incidència en les pèrdues o els guanys esperats i la seva volatilitat com a resultat d'aquestes mateixes decisions.

L'àmbit d'aplicació del model intern abasta tota la població assegurada en la companyia per riscos de mortalitat o longevitat, tant d'assegurances individuals com d'assegurances col·lectives.

Per integrar el capital de solvència obligatori de mortalitat i longevitat en la resta de riscos es fa servir la tècnica 4 descrita a l'annex XVIII, Tècniques d'integració dels models interns parcials, del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014. Aquesta tècnica fa servir els mateixos coeficients de correlació que els empleats per la fórmula estàndard, tant entre el risc de mortalitat i el risc de longevitat, com entre aquests i la resta de riscos.

El procés següent resumeix el funcionament del model intern per calcular la previsió de distribució de probabilitat i el capital de solvència obligatori:

- 1) Obtenció de les dades brutes de la població assegurada a la companyia
- 2) Ajustament dels tants de mortalitat
- 3) Taula base
- 4) Factors d'evolució de la mortalitat
- 5) Projectió de la mortalitat
- 6) Determinació de la taula de mortalitat *Best Estimate*
- 7) Avaluació del xoc de longevitat
- 8) Avaluació del xoc de mortalitat

Es fa servir un nivell de confiança del 99,5 % per a un horitzó temporal d'1 any, el mateix que la fórmula estàndard.

Donada la dimensió de la població assegurada per l'entitat i la seva extensió en el temps, hi ha disponibilitat de prou base estadística per a la inferència estadística.

L'equip de validació independent de CaixaBank verifica en l'Informe de validació que els filtres aplicats són adequats per a la depuració de les dades utilitzades en el calibratge del Model

Intern, ja que els filtres tenen l'objectiu d'obtenir dades biomètriques fiables del col·lectiu d'assegurats de VidaCaixa, i per tant en cap moment es descarten dades pertinents sense una causa justificada.

Per tant, les dades utilitzades en el Model Intern es consideren adequades i completes, i permeten la mesura adequada dels exposats i l'obtenció de les dades biomètriques necessàries.

1. Activitat i resultats

1.1. Activitat

1.1.a. Raó social i forma jurídica de l'empresa

VidaCaixa, SAU d'Assegurances i Reassegurances, d'ara endavant VidaCaixa o l'entitat, amb domicili a Paseo de la Castellana, 51, 1.º, 28004 Madrid. La Societat està inscrita al Registre Mercantil de Madrid, volum 36790, foli 50, full M-658924.

Entitat autoritzada per a la pràctica d'operacions d'assegurances de vida i una entitat gestora de fons de pensions. Inscrita en el Registre administratiu d'entitats asseguradores de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions amb el número C-611 i com a entitat gestora de fons de pensions amb el número G-0021.

1.1.b. Nom i dades de contacte de l'autoritat de supervisió responsable de la supervisió financera de l'empresa

Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, d'ara endavant DGSFP, amb domicili a l'avinguda del General Perón, número 38, 28020 Madrid.

1.1.c. Nom i dades de contacte de l'auditor extern de l'empresa

PricewaterhouseCoopers Auditores, SL, amb domicili social a Madrid, Torre PwC, passeig de la Castellana, 259 B.

1.1.d. Descripció dels tinents de participacions qualificades a l'empresa

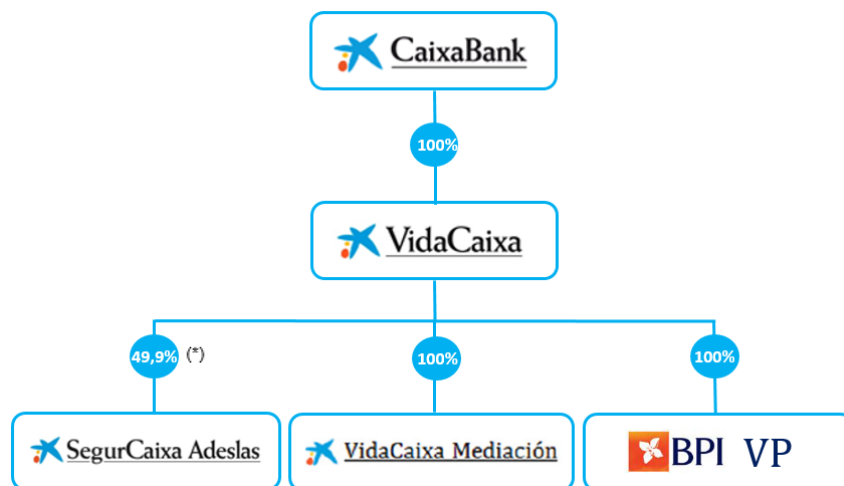
VidaCaixa és una companyia participada al 100 % pel seu accionista únic, CaixaBank, SA.

1.1.e. Posició de l'empresa dins de l'estructura jurídica del grup

El 31 de desembre de 2019, VidaCaixa exerceix com a entitat dominant del grup assegurador de CaixaBank, el qual està compost per VidaCaixa mateix, el 100 % de BPI Vida i Pensões - Companhia de Seguros, SA (d'ara endavant, BPI VP) i el 100 % de VidaCaixa Mediació, Sociedad de Agencia de Seguros Vinculados, SAU.

Així mateix, VidaCaixa té una participació del 49,92 % de SegurCaixa Adeslas, SA d'Assegurances i Reassegurances, una entitat que opera en el ram de no-vida.

El 31 de desembre de 2019, el Grup presenta l'estructura societària següent:

(*) Hi ha un 0,08 % d'accionistes minoritaris

Com es pot observar, VidaCaixa té tres companyies vinculades:

- SegurCaixa Adeslas, SA d'Assegurances i Reassegurances, situada a Espanya, participada al 49,92 % per VidaCaixa.
- VidaCaixa Mediación, Societat d'Agència d'Assegurances Vinculada, SAU situada a Espanya, participada al 100 % per VidaCaixa.
- BPI Vida e Pensões - Companhia de Seguros, SA, situada a Portugal, participada al 100 % per VidaCaixa.

A tall d'exemple, cal fer notar que el total d'actiu del balanç econòmic de BPI VP representa el 6 % del total de l'actiu del balanç econòmic consolidat del Grup VidaCaixa, que les provisions tècniques de BPI VP representen el 7 % del total de provisions tècniques del balanç econòmic consolidat del Grup VidaCaixa i que el capital de solvència obligatori (CSO) individual de BPI VP representa el 4 % del total del CSO del grup VidaCaixa consolidat.

S'annexa a aquest informe l'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP, que el Consell d'Administració de BPI VP va aprovar el 24 de març de 2019, i que ha estat revisat per l'auditor PWC i per l'actuari responsable amb una opinió favorable.

1.1.f. Línies de negoci i àrees geogràfiques significatives

L'objecte social de VidaCaixa és la pràctica d'operacions d'assegurances i reassegurances de vida, així com de la resta d'operacions sotmeses a l'ordenació de l'assegurança privada, en particular les d'assegurança o capitalització, la gestió de fons col·lectius de jubilació, les pensions i de qualsevol altra de les que autoritza la Llei d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores, el seu reglament i les disposicions complementàries a les quals la societat es troba sotmesa, amb el compliment previ dels requisits que s'hi exigeixen.

VidaCaixa comercialitza bàsicament productes d'assegurança de vida, classificats en les línies de negoci següents d'acord amb la normativa de Solvència II:

- Assegurança amb participació en beneficis (assegurança amb PB)

- Assegurança vinculada a índexs i a fons d'inversió (*index linked* i *unit linked*)
- Una altra assegurança de vida
- Reassegurança de vida

Així mateix, comercialitza de manera secundària assegurances de no-vida d'accidents i malaltia, classificats en la línia de negoci següent d'acord amb la normativa de Solvència II:

- Protecció d'ingressos

El canal de comercialització principal de VidaCaixa és a través de la xarxa de distribució de CaixaBank, SA, que té la consideració d'operador de bancassegurances exclusiu de la mateixa xarxa. Addicionalment, també opera a través de l'activitat de mediació d'assegurances realitzada per corredors d'assegurances i altres agents d'assegurances vinculats i la seva xarxa pròpia.

L'objecte social de BPI VP és la pràctica d'operacions d'assegurances de vida i la gestió de fons de pensions.

Els canals de mediació dels productes que comercialitza BPI VP són a través de la xarxa de distribució de l'entitat de crèdit Banc BPI, SA, una entitat que pertany al grup CaixaBank.

L'activitat de BPI VP durant els exercicis de 2019 i 2018 s'ha centrat principalment en la comercialització de productes de capitalització comercialitzats pel Banc BPI, SA, i assegurances en què el risc d'inversió és assumit pel prenedor de l'assegurança. Així mateix, els productes de BPI VP estan classificats dins de les línies de negoci següents:

- Assegurança amb participació en beneficis (assegurança amb PB)
- Assegurança vinculada a índexs i a fons d'inversió (*index linked* i *unit linked*)
- Una altra assegurança de vida

Les operacions del grup es reparteixen bàsicament per tot el territori espanyol i portuguès.

1.1.g. Activitats o esdeveniments significatius durant el període de referència

Al llarg del 2019, VidaCaixa va començar la comercialització d'un nou producte (Valor Futur 10), una assegurança d'estalvi a llarg termini en format *unit linked* que, durant els 10 primers anys o fins que el titular compleixi 67 anys, garanteix un capital als beneficiaris en cas de mort o a l'assegurat en cas d'invalidesa.

Addicionalment, dins el llançament de MyBox per part de CaixaBank, una solució que ofereix protecció integral a través de la combinació de diversos productes (vida, salut, llar i actuacions), s'han comercialitzat 323.000 noves pòlisses, el 42,1 % de les quals són de vida risc.

El 2020, BPI VP ha iniciat la comercialització d'assegurances vida-risc. Per assegurar-ne un llançament correcte, BPI VP ha desenvolupat les seves infraestructures tecnològiques i hi ha integrat recursos humans durant el 2019.

1.2. Resultats en matèria de subscripció

El grup VidaCaixa està orientat bàsicament a operacions d'assegurances de vida.

A continuació es mostren els resultats de subscripció de les assegurances de vida i no-vida sobre la base dels principals paràmetres tècnics de negoci, per línies de negoci, a 31 de desembre del 2019.

ASSEGURANCES DE VIDA	Assegurança amb PB	Altres assegurances de vida	Unit linked	Reassegurança de vida	Total vida
Milers d'euros					
Primes brutes	254.918	2.344.322	6.050.587	3.248	8.653.074
Primes de la reassegurança cedida	-	(2.610)	(167.237)	-	(169.847)
Total primes meritades	254.918	2.341.712	5.883.350	3.248	8.483.228
Primes brutes	254.918	2.335.371	6.050.879	3.248	8.644.415
Primes de la reassegurança cedida	-	(2.610)	(167.237)	-	(169.847)
Total primes imputades	254.918	2.332.761	5.883.642	3.248	8.474.569
Sinistralitat bruta	438.632	726.006	5.416.311	14.764	6.595.712
Sinistralitat de la reassegurança cedida	-	(50)	(95.362)	-	(95.412)
Sinistralitat total	438.632	725.956	5.320.949	14.764	6.500.300
Variació d'altres provisions tècniques	(4.318)	(2.824.247)	(1.348.469)	11.958	(4.165.076)
Variació bruta reassegurança cedida	-	(3.720)	(50.334)	-	(54.054)
Variació total d'altres provisions tècniques	(4.318)	(2.827.967)	(1.398.803)	11.958	(4.219.130)
Despeses tècniques	12.241	59.008	242.954	166	314.369

ASSEGURANCES DE NO-VIDA

	Protecció d'ingressos
Milers d'euros	
Primes brutes	18.528
Primes de la reassegurança cedida	(16.459)
Total primes meritades	2.069
Primes brutes	18.655
Primes de la reassegurança cedida	(16.432)
Total primes imputades	2.222
Sinistralitat bruta	15.744
Sinistralitat de la reassegurança cedida	(15.879)
Sinistralitat total	(135)
Variació d'altres provisions tècniques	0
Variació bruta reassegurança cedida	0
Variació total d'altres provisions tècniques	0
Despeses tècniques	(595)

En les despeses tècniques s'incorporen les comissions i totes les despeses de l'entitat, ja siguin d'administració o d'adquisició, o els necessaris per abonar els sinistres.

A continuació es mostren els resultats de subscripció de les assegurances de vida i no-vida a partir dels principals paràmetres tècnics de negoci, per línies de negoci, a 31 de desembre de 2018.

ASSEGURANCES DE VIDA	Assegurança amb PB	Altres as-segurances de vida	Unit linked	Reas-segurança de vida	Total vida
Milers d'euros					
Primes brutes	350.435	5.799.397	2.211.226	2.683	8.363.741
Primes de la reassegurança cedida	0	(178.947)	(430)	0	(179.377)
Total primes meritades	350.435	5.620.450	2.210.796	2.683	8.184.364
Primes brutes	350.435	5.796.634	2.210.812	2.683	8.360.564
Primes de la reassegurança cedida	0	(178.947)	(430)	0	(179.377)
Total primes imputades	350.435	5.617.687	2.210.382	2.683	8.181.187
Sinistralitat bruta	416.116	5.181.625	943.405	17.550	6.558.696
Sinistralitat de la reassegurança cedida	0	(106.479)	(25)	0	(106.504)
Sinistralitat total	416.116	5.075.146	943.380	17.550	6.452.192
Variació d'altres provisions tècniques	(85.457)	(1.254.680)	(782.041)	14.658	(2.107.520)
Variació bruta reassegurança cedida	0	(57.205)	3.720	0	(53.485)
Variació total d'altres provisions tècniques	(85.457)	(1.311.885)	(778.321)	14.658	(2.161.005)
Despeses tècniques	10.769	254.188	47.767	199	312.923

ASSEGURANCES DE NO-VIDA

	Protecció d'ingressos
Milers d'euros	
Primes brutes	18.124
Primes de la reassegurança cedida	(10.281)
Total primes meritades	7.843
Primes brutes	18.701
Primes de la reassegurança cedida	(11.353)
Total primes imputades	7.348
Sinistralitat bruta	18.908
Sinistralitat de la reassegurança cedida	(14.591)
Sinistralitat total	4.317
Variació d'altres provisions tècniques	0
Variació bruta reassegurança cedida	0
Variació total d'altres provisions tècniques	0
Despeses tècniques	5.560

1.3. Rendiment de les inversions

1.3.a. Ingressos i despeses que es deriven d'inversions

A continuació es mostren els ingressos i despeses derivades de les inversions, desagregades per les principals categories d'actius financers, a 31 de desembre de l'exercici de 2019:

en milers d'euros	Ingressos de les inversions	Beneficis per alienació	Despeses de les inversions	Pèrdues per alienació
Renda Fixa	1.561.455	501.685	66.565	273.214
Renda Variable	252.734	989.029	37.064	49.444
Immobles	19	0	0	0
Dipòsits	3.285	483	23	274
Préstecs	1.042	0	0	0
Tresoreria	1.026	0	1.702	0
Altres	2.076	0	6.661	0
Total	1.821.636	1.491.196	112.014	322.932

A continuació es mostren els ingressos i les despeses derivats de les inversions, desagregats per les categories principals d'actius financers, a 31 de desembre de l'exercici de 2018:

en milers d'euros	Ingressos de les inversions	Beneficis per alienació	Despeses de les inversions	Pèrdues per alienació
Renda Fixa	1.519.355	229.352	33.427	68.832
Renda Variable	248.175	228.846	-22.617	537.065
Immobles	727	0	696	3
Dipòsits	8.271	884	21	0
Préstecs	84	0	0	0
Tresoreria	605	0	1.168	0
Altres	4	0	8.579	0
Total	1.777.222	459.083	21.274	605.900

El 2018, el saldo de despeses de les inversions de renda variable va resultar negatiu per la inclusió d'ingressos amb saldo negatiu com a reversió de despeses.

1.3.b. Pèrdues i guanys reconeguts directament en el patrimoni net

D'acord amb la normativa comptable local, en l'epígraf de patrimoni net de "Ajustaments per canvi de valor" es registren, sense passar prèviament pel compte de resultats, les plusvàlues i minusvàlues no realitzades de les inversions financeres que estiguin comptabilitzades a l'epígraf de "Actius financers disponibles per a la venda". A 31 de desembre de 2019, aquest import ha estat de 25.902 milers d'euros, net de l'efecte fiscal (-5.694 milers d'euros, net de l'efecte fiscal a 31 de desembre de 2018).

1.3.c. Inversió en titulitzacions

La companyia disposa d'una inversió directa reduïda en titulitzacions. El 31 de desembre de 2019, el valor de les titulitzacions en el balanç era de 646 milers d'euros (12.237 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

1.4. Resultats d'altres activitats

Del resultat d'altres activitats és destacable el resultat que el grup ha obtingut en l'activitat de gestor de fons de pensions. A continuació es detallen els ingressos i les despeses registrats en el compte de resultats a 31 de desembre de 2019 i 31 de desembre de 2018 per aquesta activitat:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Despeses per l'administració de fons de pensions	248.579	232.105
Despeses per l'administració de fons de pensions	(170.352)	(157.386)
Resultats de l'activitat de gestió de fons de pensions	78.227	74.719

Cal destacar que VidaCaixa Grup no té en compte en el seu capital el valor del negoci de gestió de fons de pensions que desenvolupa i que forma part de l'activitat de l'empresa. Aquest negoci té una gran importància per al Grup, que a Espanya va assolir una quota de mercat del 25,5 % i a Portugal del 14,2 % el desembre de 2019 (24,1 % i 14,6 % el 2018).

Adicionalment, cal senyalar que tots els contractes d'arrendament tenen la consideració d'arrendaments operatius. Al tancament del 2019, el principal contracte d'arrendament que VidaCaixa tenia contractat en la seva posició d'arrendador era per l'arrendament de diverses places de pàrquing situades a les plantes subterrànies de l'edifici Torre Sud, situat al carrer Juan Gris 2-8 de Barcelona. L'import per rendes cobrades durant el 2019 va ascendir a 19 milers d'euros (19 milers d'euros el 2018).

1.5. Més informació significativa

L'expansió de la Covid-19 a escala mundial ha generat una crisi sanitària sense precedents fins al moment. Aquest esdeveniment afecta significativament l'activitat econòmica i, com a resultat, podria afectar la situació financera i de solvència de la Societat, així com la rendibilitat futura dels fons de pensions i els plans de previsió gestionats per aquesta. La mesura de l'impacte dependrà de desenvolupaments futurs que no es poden predir de manera fiable, incloses les accions per contenir la malaltia o tractar-la i mitigar-ne l'impacte en les economies dels països afectats, o les polítiques socials i econòmiques de suport que estan implementant els governs dels països afectats, entre d'altres. L'entitat, en el marc de la seva pertinença al grup CaixaBank, compta amb les mesures necessàries de continuïtat de negoci davant de situacions de crisi.

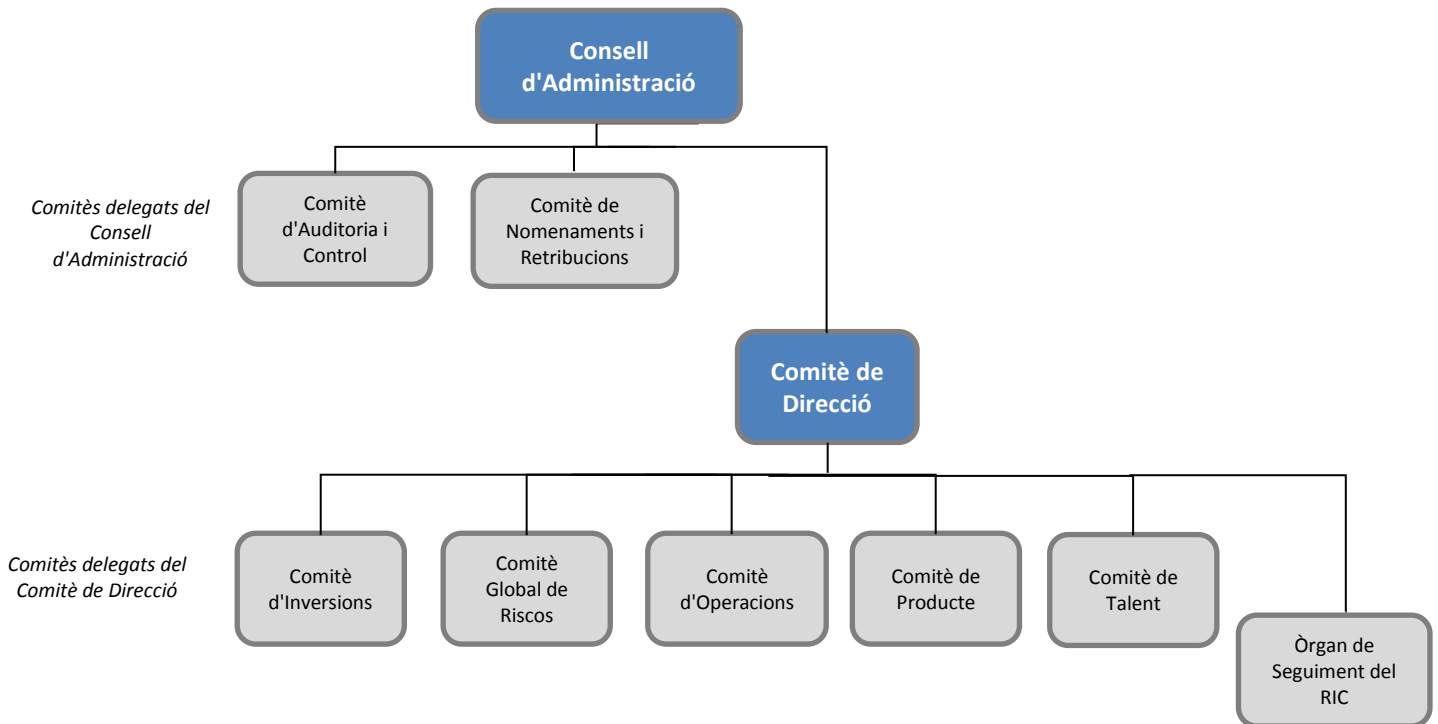
L'entitat està seguint de manera continuada el possible impacte d'aquest esdeveniment en les seves variables i hipòtesis financeres, econòmiques i actuàries, sense que a la data d'aprovació d'aquest informe s'hagin posat de manifest impactes potencials en la seva solvència. En aquest sentit, l'entitat disposa d'un marc de gestió de riscos i un seguiment continu d'aquests amb l'objectiu de mantenir en tot moment les seves variables financeres i de solvència en els nivells de tolerància i compliment establerts.

2. Sistema de govern

2.1. Sistema de govern

2.1.a. Estructura de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió de l'empresa

En l'esquema següent es resumeix l'estructura del sistema de govern de VidaCaixa:

Com a reforç de l'estructura de govern, el CEO de CaixaBank, accionista únic de VidaCaixa, és al seu torn el president de VidaCaixa. Així mateix, el director general de VidaCaixa és membre de Consell d'Administració de l'entitat. A més, és director executiu d'Assegurances de CaixaBank, i com a tal participa en diferents comitès del banc com ara el de Direcció i el Global de Riscos.

A continuació es resumeixen les funcions i responsabilitats principals dels òrgans de govern de VidaCaixa:

Òrgan	Funcions i responsabilitats	Periodicitat de reunions
Consell d'Administració	En el marc de l'art. 249 bis de la Llei de societats de capital: Responsabilitat última sobre la gestió de riscos i el control intern de l'entitat. Estableix les línies que cal seguir en la política de control intern i els paràmetres de gestió de riscos. La supervisió del funcionament efectiu de les comissions que hagi constituït i de l'actuació dels òrgans delegats i dels directius que hagi designat.	Mínim 6 d'anuals
Comitè d'Auditoria i Control	El Consell d'Administració ha designat del seu si un Comitè d'Auditoria i Control. Entre altres funcions, s'encarrega de supervisar l'eficàcia del control intern, l'auditoria interna i els sistemes de gestió de riscos. Així mateix, és responsable de supervisar el compliment de la normativa referent a l'SCIIF.	Mínim 6 d'anuals
Comitè de Nomenaments i Retribucions	El Consell d'Administració ha designat del seu si un Comitè de Nomenaments i Retribucions que s'encarrega principalment, entre altres tasques, d'elevat al Consell les propostes de nomenament de consellers i proposar al Consell les retribucions dels consellers i dels directors generals o dels qui desenvolupin les seves funcions d'alta direcció. Així mateix, s'encarrega de les gestions referents a aptitud i honorabilitat de les persones que dirigeixin de manera efectiva l'empresa o siguin responsables d'altres funcions fonamentals.	<i>Ad hoc</i>
Comitè de Direcció	Gestió general de l'entitat i del compliment dels objectius de negoci marcats pel Consell d'Administració. En aquest sentit, és el responsable del disseny i la implantació de la gestió de riscos i els sistemes del control intern. Té delegades part de les seves funcions en el Comitè d'Inversions, el Comitè Global de Riscos, el Comitè d'Operacions i el Comitè de Producte.	Mínim quinzenalment
Comitè d'Inversions	Gestió general de les inversions i encarregat de realitzar el seguiment i control de l'evolució de les inversions de l'entitat i dels seus riscos associats.	Mínim mensualment
Comitè Global de Riscos	Gestió global dels riscos i de les implicacions de tots en la solvència i el capital, així com seguiment i control del perfil de riscos i les polítiques de gestió de riscos.	Mínim mensualment
Comitè d'Operacions	Impulsar l'estratègia, monitorant la planificació i la consecució dels objectius fixats, garantir el control i una disposició correcta dels recursos, controlar els nivells de qualitat i fomentar l'eficiència en les operacions.	Mínim mensualment
Comitè de Producte	És l'encarregat de l'aprovació tècnica dels nous productes i d'elevat-los al Comitè de Direcció perquè els aprovi definitivament, i vetlla perquè es comercialitzin correctament.	Mínim mensualment
Comitè de Talent	Té com a objectiu principal conèixer, analitzar i prendre decisions amb un criteri unificat sobre els aspectes clau de la gestió i el desenvolupament del talent per garantir la meritocràcia, la transparència i la diversitat.	Mínim mensualment
Òrgan de Seguiment del RIC	El Consell d'Administració ha designat un Òrgan de Seguiment del Reglament Intern de Conducta (RIC), que vetlla per la correcta aplicació del RIC.	Mensualment

D'acord amb el que estableixen els articles 268, 269, 270, 271 i 272 del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014, VidaCaixa ha adaptat la seva estructura

organitzativa i funcional, desenvolupant i dotant de recursos les unitats organitzatives encarregades de dur a terme les diferents funcions fonamentals establertes per Solvència II (funció de gestió de riscos, funció actuarial, funció de compliment i funció d'auditoria interna).

BPI VP disposa d'un sistema de govern alineat corporativament amb el model VidaCaixa, amb adaptacions a la realitat del negoci i la regulació portuguesa. Els detalls de les responsabilitats i l'estructura dels òrgans de govern propis de BPI VP estan recollits en l'Informe de situació financera i de solvència, que es recull com a annex en aquest informe.

Com a reforç de l'estructura de govern del grup assegurador, el subdirector general economicofinancer de VidaCaixa i el subdirector general de Mitjans són, al seu torn, membres del Consell d'Administració i de la Comissió de Nomenaments i Retribucions de BPI VP.

2.1.b. Canvis significatius en el sistema de govern durant el període de referència

Durant el 2019 no s'han produït canvis significatius en el sistema de govern de l'entitat.

Cal destacar, però, el nomenament de Carmen Gimeno com a nova directora general adjunta de VidaCaixa i d'Eduardo Martínez de Aragón com a sotsdirector general d'Inversions, durant el segon trimestre de 2019.

2.1.c. Política i pràctiques de remuneració

2.1.c.i. Principis de la política de remuneració

VidaCaixa disposa d'una política de remuneració aprovada pel seu Consell d'Administració.

D'acord amb l'article 275 del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, la política de remuneració s'ha d'aplicar a l'empresa en el seu conjunt, i que ha de contenir mecanismes específics que tinguin en compte les tasques i el desenvolupament de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió, de les persones que dirigeixin de manera efectiva l'empresa o desenvolupin altres funcions clau i d'altres categories de personal les activitats professionals de les quals incideixin de manera significativa en el perfil de risc de l'empresa (col·lectiu identificat).

Les persones subjectes a la política de remuneració són els membres del Consell d'Administració i totes les persones empleades en actiu de VidaCaixa que, com a tal, mantinguin una relació laboral retribuïda, incloses les persones del col·lectiu identificat.

La remuneració dels empleats, establerta dins del marc general definit en la política de remuneració, l'aproven els òrgans de govern competents de VidaCaixa. Els principis generals de remuneració de VidaCaixa són els següents:

- La política de compensació total està orientada a impulsar comportaments que assegurin la generació de valor a llarg termini i la sostenibilitat dels resultats en el temps.
- La política de remuneració basa la seva estratègia d'atracció i retenció del talent en facilitar als professionals la participació en un projecte social i empresarial distintiu, en la possibilitat de desenvolupar-se professionalment i en unes condicions competitives de compensació total.

- Els components fix i de beneficis socials constitueixen la part preponderant del conjunt de condicions remuneratòries en què, en general, el concepte remuneratori variable tendeix a ser conservador a causa del seu potencial paper com a generador de risc.
- Els principis generals de remuneració de VidaCaixa estaran alineats amb l'estratègia comercial i de gestió de riscos, les pràctiques de remuneració fomentaran una assumpció prudent de riscos i, així mateix, no amenaçaran la capacitat de l'empresa de mantenir un capital base adequat.
- Seran aplicables a la remuneració dels membres del Col·lectiu Identificat de VidaCaixa els principis establerts en l'apartat 2 de l'article 275 del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió.
- Atenent als principis de l'article 275 del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, els components variables de la remuneració del col·lectiu identificat, si n'hi ha, s'han d'equilibrar de tal manera que el component fix o garantit representi una proporció prou alta de la remuneració total, a fi d'evitar que els empleats depenguin excessivament dels components variables i de permetre que VidaCaixa faci servir una política d'incentius completament flexible, que inclogui la possibilitat de no abonar cap component variable.

La política de remuneracions de BPI VP està alineada amb la política de VidaCaixa. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, se'n detalla el desenvolupament a BPI VP.

2.1.c.ii. Criteris de desenvolupament sobre drets a opcions sobre accions, accions o components variables de la remuneració

La remuneració dels membres de Consell d'Administració de VidaCaixa sense funcions delegades o executives consisteix únicament en components fixos, amb exclusió de qualsevol component variable. Malgrat tot, qualsevol eventual proposta futura de remuneració basada en accions hauria de ser aprovada, seguint els preceptes de la Llei de societats de capital i dels estatuts socials, per la Junta General de VidaCaixa.

2.1.c.iii. Plans complementaris de pensions o plans de jubilació anticipada destinats als membres de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió i persones que desenvolupin una funció fonamental

El sistema de previsió social de VidaCaixa és un sistema mixt d'aportació definida per a la contingència de jubilació i de prestació definida per a les contingències d'invalidesa i defunció i s'instrumenta en un pla de pensions d'ocupació i pòlisses d'assegurances col·lectives de vida.

Les aportacions dels empleats als plans d'estalvi i jubilació es determinen com un percentatge predeterminat de la retribució fixa; l'empleat pot decidir també que part del cobrament del bonus es destini a aportar-se a aquests plans d'estalvi i jubilació.

El règim de previsió social de VidaCaixa no es configura com un benefici discrecional, i s'aplica de manera objectiva en funció de l'accés del professional a un determinat nivell professional o en circumstàncies similars que determinen una redefinició de les condicions de remuneració. La quantia de les aportacions o el grau de cobertura de les prestacions no es pot determinar com a part del paquet de remuneracions variables, perquè no està referenciada al compliment de paràmetres d'execució ni es concedeix amb caràcter de premi o similar.

2.1.d. Operacions significatives amb accionistes, amb persones que exerceixin una influència significativa sobre l'empresa i amb membres de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió

Durant l'any no s'han produït operacions significatives amb accionistes, amb persones que exerceixin una influència significativa sobre l'empresa ni amb membres de l'òrgan d'administració, direcció o supervisió que puguin provocar conflictes d'interès o, si escau, s'ha atorgat la dispensa corresponent.

Amb data 22 de març de 2019, el Consell d'Administració de la Societat va acordar distribuir un primer dividend a compte del resultat de l'exercici 2019 per un import de 62.000 milers d'euros. Aquest import es va abonar a l'accionista únic amb data 29 de març del 2019.

Amb data 26 de juny de 2019, el Consell d'Administració de la Societat va acordar distribuir un segon dividend a compte del resultat de l'exercici 2019 per un import de 124.000 milers d'euros. Aquest import es va abonar a l'accionista únic amb data 28 de juny del 2019.

Amb data 12 de desembre de 2019, el Consell d'Administració de la Societat va acordar distribuir un tercer dividend a compte del resultat d'exercici 2019 per un import de 480.000 milers d'euros. Aquest import va ser abonat a l'accionista únic amb data 30 de desembre de 2019 per un import de 339.000 milers d'euros i 28 de febrer de 2020 per 141.000 milers d'euros.

Així mateix, amb data 29 de març de 2019, VidaCaixa va fer l'abonament de 167.227 milers d'euros en concepte de dividend complementari del resultat del 2018 aprovat en l'acta de consignació de decisions de l'accionista únic el 28 de març de 2019.

2.2. Exigències d'aptitud i honorabilitat

2.2.a. Exigències sobre qualificacions, coneixements i experiència aplicables

Els membres del Consell d'Administració, els directors generals i assimilats i els encarregats de les funcions que integren el sistema de govern de VidaCaixa (d'ara endavant, els càrrecs i funcions subjectes) els hauran d'exercir persones d'honorabilitat comercial i professional reconeguda que tinguin coneixements i experiència adequats per fer possible la gestió sana i prudent de VidaCaixa.

Amb caràcter general, els requisits d'idoneïtat seran els establerts a l'article 273 del Reglament delegat 2015/35 i a la resta de normativa aplicable, complementats, concretats o desenvolupats en cada moment pels criteris que el Consell d'Administració de VidaCaixa estableixi en cada moment en ús de les seves funcions.

En el supòsit de consellers persones jurídiques els requisits d'idoneïtat s'observaran tant respecte de la persona física representant del conseller persona jurídica com, en el que és aplicable, del conseller persona jurídica.

Durant el 2019, BPI VP va alinear la política de selecció i avaluació de la idoneïtat amb la política de VidaCaixa. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, se'n detalla el desenvolupament a BPI VP.

2.2.b. Procés per avaluar l'aptitud i l'honorabilitat

VidaCaixa ha implantat procediments d'avaluació dels qui hagin d'exercir els càrrecs i funcions subjectes previstos en el protocol d'idoneïtat aprovat pel Consell d'Administració.

Els aspectes principals d'aquests procediments d'avaluació són els següents:

1) Òrgans d'avaluació

El Consell d'Administració de VidaCaixa és considerat com a òrgan d'avaluació i, en conseqüència, assumeix la condició i les funcions que tant el Reglament delegat com la Política li assignen en matèria d'avaluació, en relació amb les categories de càrrecs i funcions subjectes.

En el cas que l'avaluació es refereixi a la seva pròpia persona, les persones subjectes a avaluació s'hauran d'abstenir de participar en la formació de l'expedient d'avaluació i en la proposta, la formulació i l'aprovació de l'Informe d'avaluació de la idoneïtat.

2) Expedient d'avaluació

L'expedient d'avaluació constitueix la base documental per a l'avaluació per part de l'òrgan d'avaluació, i conté totes les manifestacions, les informacions i els documents necessaris per tal que l'òrgan d'avaluació pugui examinar i emetre un judici fundat sobre la idoneïtat de les persones avaluades.

El contingut de l'expedient és determinat, desenvolupat i adaptat en cada moment pel Comitè de Nomenaments i Retribucions de VidaCaixa d'acord amb la documentació exigida en cada moment per la normativa vigent.

3) Informe d'avaluació de la idoneïtat

L'Informe d'avaluació de la idoneïtat conté la conclusió sobre el resultat del procés d'avaluació de la persona avaluada, i és formulat i aprovat per l'òrgan d'avaluació prenent com a base l'expedient.

4) Procediment d'avaluació

Per a l'avaluació de les persones que han d'ocupar els càrrecs i funcions subjectes se segueix el procediment que es descriu a continuació:

4.1) Procediment en cas de nomenament:

L'òrgan o la persona o persones que promouen el nomenament el comuniquen amb prou antelació al president del Consell d'Administració.

El Comitè de Nomenaments i Retribucions elabora i sotmet a l'òrgan d'avaluació la proposta d'informe corresponent.

Prenent com a base la informació continguda a l'expedient, l'òrgan d'avaluació analitza, formula i aprova l'informe relatiu al candidat proposat.

Si la conclusió de l'informe és negativa, VidaCaixa s'abstindrà de nomenar o donar possessió en el càrrec al candidat proposat.

4.2) Procediment en cas de reelecció

En els casos en què es proposi la reelecció d'una persona subjecta a avaluació, se segueix el mateix procediment previst per al cas de nomenament, degudament adaptat al cas de reelecció.

No obstant això, l'òrgan d'avaluació es limita a confirmar el manteniment de les informacions contingudes en l'expedient o, al seu torn, a actualitzar-les.

L'òrgan d'avaluació formula i aprova el seu informe prenent com a base la confirmació o l'actualització de l'expedient.

5) Avaluació contínua

Amb la periodicitat que determini el Consell d'Administració en cada moment que, en tot cas, serà per un període de temps inferior o igual al que, si escau, sigui aplicable d'acord amb la normativa vigent, VidaCaixa durà a terme l'avaluació contínua dels qui exerceixin els càrrecs i funcions subjectes.

6) Avaluació per circumstàncies sobrevingudes

Els qui exerceixen els càrrecs i funcions subjectes són responsables de comunicar de manera immediata al Comitè de Nomenaments i Retribucions (mitjançant una comunicació al seu president) l'esdeveniment de qualsevol fet o circumstància que pugués afectar l'avaluació de la seva idoneïtat per a l'exercici del seu càrrec o funció, en els termes en què la idoneïtat es configura en la política i en la normativa vigent d'aplicació.

El procediment que cal seguir en els casos d'avaluació per circumstàncies sobrevingudes serà el previst per a l'avaluació contínua.

2.3. Sistema de gestió de riscos i autoavaluació de riscos i de solvència

2.3.1. Sistema de gestió de riscos

2.3.1.a. Descripció del sistema de gestió de riscos

El sistema de gestió de riscos de l'entitat es configura a través de la funció de gestió de riscos, les funcions i la responsabilitat principals de la qual són les següents:

1) Tasques generals

- Assistir i informar el Consell d'Administració de manera independent, el Comitè d'Auditoria i Control, el Comitè Global de Riscos i la resta de funcions fonamentals en tot allò necessari per garantir el funcionament eficaç del sistema de gestió de riscos.
- Realitzar el seguiment de l'efectivitat del sistema de gestió de riscos.
- Establir i seguir les polítiques estratègiques sobre gestió de riscos.
- Definir i seguir el perfil de risc i els límits de tolerància al risc.
- Identificar, mesurar, gestionar, monitorar, seguir i informar dels riscos i la seva tendència.

- Identificar i avaluar els riscos emergents
- Presentar informació detallada sobre les exposicions a riscos prenent en consideració les decisions estratègiques.
- Organitzar programes i iniciatives formatives per a interioritzar la cultura de riscos.
- La informació generada en el marc del sistema de gestió de riscos estarà a disposició de les persones i òrgans que dirigeixin de manera efectiva l'entitat o desenvolupin altres funcions fonamentals, que la tindran en compte en el seu procés de presa de decisions.

2) Tasques addicionals per a models interns de riscos

La funció de gestió de riscos assumeix les funcions següents i responsabilitats addicionals, en allò que fa referència als models interns totals o parcials desenvolupats per l'entitat en cada moment:

- Desenvolupament i aplicació del model intern.
- Aplicació de la política de validació de models interns establerta pel Consell d'Administració en cada moment.
- Documentació del model intern i de les seves possibles modificacions.
- Test d'ús del model intern.
- Informació al Consell d'Administració i al Comitè Global de Riscos sobre el model intern.
- Sempre que l'entitat disposi de models interns, s'elaborarà la informació sobre gestió de riscos fent servir el model intern, de manera que les dades del model es tinguin en compte en els processos de presa de decisions, i existeixi una efectiva integració dels models interns en la gestió.

Com a element primordial del sistema de gestió de riscos, el Consell d'Administració de l'entitat ha aprovat, segueix i manté actualitzades les polítiques de gestió de riscos següents, d'acord amb les àrees de gestió de riscos definides per l'article 260 apartat 1 del Reglament delegat de Solvència II 2015/35, de 10 d'octubre de 2014:

- Política de subscripció i constitució de reserves
- Política de gestió d'actius i passius i risc de liquiditat
- Política de gestió del risc d'inversions i del risc de concentració
- Política de gestió del risc operacional
- Política de reassegurança i altres tècniques de reducció del risc

Així mateix, VidaCaixa disposa d'una metodologia de gestió de riscos en la qual s'enquadra la funció de gestió de riscos.

Sobre la base d'aquesta metodologia, l'entitat duu a terme una identificació completa dels riscos inherents als quals es troba exposada.

La metodologia de gestió de riscos s'articularà sobre els processos estratègics següents, aplicats i alienats corporativament dins del grup CaixaBank:

- *Risk assessment* - Identificació i avaluació de riscos: exercici d'autoavaluació de riscos per a tots els riscos del catàleg de riscos. Incorpora, addicionalment, un procés d'identificació i avaluació de riscos emergents.
- Catàleg de riscos - Taxonomia i definició de riscos: relació i descripció dels riscos materials identificats per part del procés de *risk assessment* amb revisió anual.
- Marc d'apetit al risc (RAF): eina integral i prospectiva, amb la qual el Consell d'Administració determina la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar per a la consecució dels objectius estratègics,

El resultat d'aquests sistemes està, en tot moment, a disposició del Consell d'Administració, el Comitè d'Auditoria i Control i el Comitè Global de Riscos, i s'actualitza amb una periodicitat almenys anual. Així mateix, està a disposició de la funció d'auditoria interna, que el fa servir en l'elaboració de la planificació dels seus treballs d'auditoria.

Per la seva banda, durant el 2019 BPI VP ha iniciat una evolució del sistema de gestió de riscos per assegurar l'alineament corporatiu. També s'han alineat les polítiques de gestió de riscos aplicades amb les polítiques de VidaCaixa i s'ha implementat el Catàleg corporatiu de riscos. Durant el 2020 s'implementarà a BPI VP l'exercici de *risk assessment* propi, segons la metodologia corporativa.

2.3.1.b. Implementació i integració del sistema de gestió de riscos en l'estructura organitzativa i els processos de presa de decisions

La funció de gestió de riscos, que abasta tota l'organització, assumeix les funcions vinculades a la gestió de les polítiques de gestió del risc i als procediments de control dels riscos, i assegura la implantació efectiva del marc de gestió del risc.

El Consell d'Administració té la responsabilitat última del disseny i l'execució de la política de gestió de riscos.

Per delegació del Consell d'Administració, el Comitè Global de Riscos executa la política de gestió de riscos, gestionant i controlant les implicacions en la solvència i el capital de l'entitat.

Les funcions fonamentals de gestió de riscos, actuarial, de compliment normatiu i d'auditoria interna estan representades en el Comitè Global de Riscos.

Les funcions principals del Comitè Global de Riscos són les següents:

- Aprovar i proposar les polítiques generals de riscos de l'entitat i l'estructura de límits per tipus de risc per a la seva aprovació.
- Revisar l'evolució dels riscos assumits, supervisant que s'ha complert amb l'estructura de límits establerta i obtenint informació sobre qualsevol incompliment rellevant.
- Revisar les exposicions més rellevants en l'àmbit dels grups econòmics, els sectors productius, les àrees geogràfiques i les línies de negoci.

- Seguir l'evolució del capital regulador i econòmic i de la planificació de capital, així com del compliment del perfil de risc fixat.
- Seguir i analitzar la rendibilitat i els paràmetres de risc per línies de negoci.
- Assegurar l'existència de procediments de notificació adequats que garanteixin la seva fiabilitat i integritat i revisar la informació referent a la gestió de riscos que es publiqui o distribueixi a tercers.

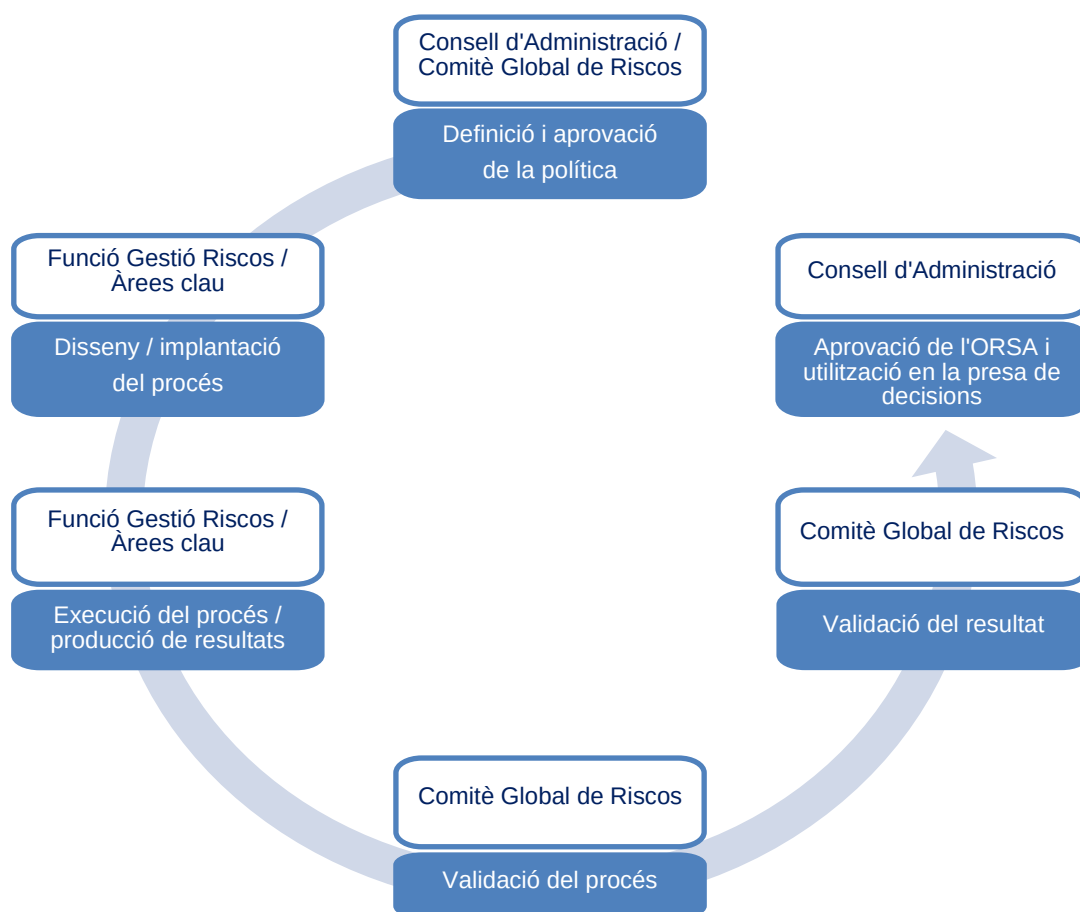
En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, adjunt a aquest informe, es recullen més detalls de la implantació i integració del seu sistema de gestió de riscos en l'estructura organitzativa i els processos de presa de decisions.

2.3.2. Avaluació interna dels riscos i la solvència

2.3.2.a. Procés d'avaluació interna dels riscos i la solvència

El procés d'avaluació interna dels riscos i la solvència (d'ara endavant, ORSA) és una peça clau a l'hora de prendre decisions sobre el negoci a tots els nivells i les seves projeccions són conegudes i tingudes en compte a l'hora de prendre decisions.

VidaCaixa Grup considera l'ORSA com un procés global en el qual és determinant l'aportació de l'estratègia present, la gestió del risc i la gestió de la solvència. Es tracta d'aportar indicadors i anàlisi quantitatives o qualitatives al procés de decisió. A més d'aquesta informació, l'ORSA duu a terme anàlisis addicionals per obtenir una visió completa del risc i la solvència futurs del grup.

La política d'ORSA té com a objectiu marcar les línies generals que regeixen el procés ORSA.

El Comitè Global de Riscos és l'encarregat de definir i aprovar la proposta de política d'ORSA que es presentarà al Consell d'Administració. El Consell d'Administració és l'encarregat de revisar aquesta proposta i, si escau, aprovar-la.

La funció de gestió de riscos s'encarrega de dissenyar i implantar el procés ORSA i s'encarrega que estigui dins de les línies generals establertes per la política. Així mateix, s'encarrega de garantir la planificació, la selecció i la coordinació de les diferents àrees implicades.

La funció de gestió de riscos també s'encarrega d'executar el procés ORSA de conformitat amb la política, garantint que s'estableix una relació amb els altres processos de gestió i que es coordinen totes les unitats participants i que les diferents contribucions es consoliden en un únic informe ORSA, i en verifica la cohesió global.

El Comitè Global de Riscos és l'encarregat de validar el procés verificant que s'ha executat degudament d'acord amb la política i analitzarà els resultats, els mètodes i les hipòtesis utilitzades, així com l'informe ORSA, de manera prèvia a l'aprovació final, que és responsabilitat del Consell d'Administració.

L'ORSA és considerat com un procés més de la companyia. Per tant, l'auditoria interna, partint del seu pla anual d'auditoria, pot realitzar revisions independents (parcials o totals) del procés per verificar que compleix la política d'ORSA i que s'ha executat degudament amb l'objectiu de proporcionar garanties raonables a la Direcció i al Consell d'Administració.

Per la seva banda, i tal com es detalla en l'Informe de situació financera i de solvència, BPI VP disposa d'una política d'ORSA que recull els principis del seu procés d'avaluació interna dels riscos i la solvència.

L'ORSA és una de les peces clau del sistema de gestió de riscos de BPI VP, i és a través d'aquest procés que la companyia fa una avaluació de les seves necessitats globals de solvència.

L'elaboració de l'ORSA a BPI VP implica la participació de totes les àrees clau de la companyia, a fi d'assegurar una revisió extensiva dels riscos potencials.

L'aprovació final de l'informe correspon al Consell d'Administració.

En el procés ORSA consolidat de VidaCaixa Grup s'ha comprovat que els escenaris plantejats en el procés ORSA de BPI VP són congruents amb els de VidaCaixa i mantenen la metodologia pròpia i les especificitats aplicables a BPI VP.

S'annexa a aquest informe l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, en què s'ofereixen més detalls sobre el procés ORSA a BPI VP.

2.3.2.b. Periodicitat de revisió i aprovació de l'avaluació interna dels riscos i la solvència

El Consell d'Administració de VidaCaixa revisa i aprova l'avaluació interna dels riscos i la solvència amb una periodicitat mínima anual.

No obstant això, VidaCaixa realitzarà un ORSA extraordinari quan es produeixin circumstàncies de mercat o internes de la companyia que facin variar el perfil de riscos de manera que els resultats de l'últim ORSA no tinguin relació amb el perfil de riscos de la companyia.

Així mateix, es durà a terme un ORSA extraordinari, si el Comitè Global de Riscos considera que s'ha produït un canvi significatiu en el perfil de risc, amb un abast proporcionat i adequat al canvi considerat.

2.3.2.c. Determinació de les necessitats internes de solvència, i interacció entre les activitats de gestió de capital i el sistema de gestió de riscos

L'ORSA és una de les peces clau dins del sistema de gestió de riscos de VidaCaixa Grup.

Amb aquest procés, VidaCaixa Grup fa una avaluació prospectiva de les seves necessitats globals de solvència.

Un dels eixos de l'ORSA és l'estimació del capital i el CSO projectats sota diferents supòsits d'estrès. Els escenaris d'estrès aplicats proposen xocs en variables crítiques del negoci de VidaCaixa, en línia amb els escenaris aplicats per EIOPA en els últims exercicis d'estrès a nivell europeu que s'han realitzat.

Així mateix, dins d'aquest procés es fa un seguiment del compliment dels límits de tolerància establerts pel Consell d'Administració a través de les deferents polítiques de gestió de riscos aprovades.

2.4. Sistema de control intern

2.4.a. Sistema de control intern

El sistema de control intern implantat en el grup es fonamenta en les línies generals i directrius establertes a la política de control intern.

El marc de control intern de VidaCaixa s'estructura sota el següent model de tres nivells de control, en el qual:

- El primer nivell de control, format per les àrees de negoci (àrees prenedores de risc) de l'entitat i les seves àrees de suport, és a dir, per les unitats de negoci i les àrees de suport que originen l'exposició als riscos de l'entitat en l'exercici de la seva activitat.
- El segon nivell de control actua de manera independent de les unitats de negoci, amb la funció d'assegurar l'existència de polítiques i procediments de gestió i control dels riscos, monitorar-ne l'aplicació, avaluar l'entorn de control i reportar tots els riscos materials del grup VidaCaixa. Inclou les funcions fonamentals de Solvència II: gestió de riscos, actuarial i compliment normatiu.
- El tercer nivell de control està constituït per la funció d'auditoria interna, que realitza una supervisió independent dels dos nivells de control anteriors.

El sistema de control intern establert en l'entitat recull, entre altres, les bases de control intern següents:

- Segregació de tasques i funcions, tant entre el personal com entre les activitats que es porten a terme.
- Limitació de poders i capacitat d'autoritzar operacions.

- Procediments de seguretat informàtica.
- Plans de contingència per als sistemes informàtics i de comunicació.
- Arxiu de documentació.
- Traçabilitat de totes les operacions i de tots els controls.

Adicionalment a la política de control intern de l'entitat, hi ha directrius escrites i conegudes per l'organització que desenvolupen, a diferents nivells, les línies d'actuació establertes pel Consell d'Administració, i les principals són les següents:

- Normatives internes, com en matèria de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), seguretat informàtica, prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, gestió de proveïdors, contractació i gestió pressupostària, etc.
- Mapa de processos: descripció integral de la totalitat dels processos, subprocessos i activitats de l'entitat.
- Mapa de controls: inventari complet dels procediments de control intern implantats a l'entitat i avaluació de la seva eficàcia, per tal de detectar debilitats o deficiències.
- Eina informàtica: tota la informació associada als procediments de control intern de l'entitat es documenta, es manté actualitzada i es comunica a tota l'organització mitjançant una eina informàtica que automatitza i aporta robustesa al sistema.

Per la seva banda, BPI VP manté un sistema de control intern adequat a la realitat de la companyia, que té com a objectiu la cobertura integral dels riscos i els processos inherents a la seva activitat. Els riscos inherents, les activitats de control i les àrees responsables estan identificats i documentats en una aplicació pròpia compartida amb el grup BPI.

L'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP, annex a aquest informe, conté els detalls sobre el sistema de control intern de BPI VP.

2.4.b. Implementació de la funció de compliment normatiu

La funció de compliment normatiu de l'entitat es troba localitzada a la Direcció de Jurídica i Compliment Normatiu, i el gener de 2020 s'hi va incorporar un director d'Àrea de Compliment Normatiu, cosa que conforma una àrea independent dels departaments existents en aquesta direcció.

La funció té una doble dependència: (i) jeràrquica del director general de VidaCaixa i (ii) funcional del director de Compliment Normatiu de CaixaBank.

La funció de compliment normatiu desenvolupa les seves funcions amb autonomia, i per fer-ho disposa dels recursos humans i materials adequats per a l'exercici correcte de les funcions i responsabilitats que se li hagin assignat. Així mateix, disposa d'accés a la informació que necessiti per al desenvolupament adequat de les seves funcions i podrà sol·licitar accés als comitès, les reunions i fòrums que consideri oportuns.

Les àrees de VidaCaixa han d'informar de deficiències i canvis en els sistemes de gestió de riscos de l'entitat a la funció com, per exemple, la introducció de nous productes o funcionalitats, canvis en procediments de treball, etc.

El report als òrgans d'administració i direcció constitueix una obligació principal per a la funció de compliment normatiu. Amb aquesta finalitat, la funció de compliment normatiu reporta directament al Comitè d'Auditoria de VidaCaixa, en la seva condició de comitè delegat del Consell d'Administració. Així mateix, la funció de compliment normatiu de VidaCaixa reportarà a Compliment Normatiu de CaixaBank, en atenció a la seva dependència funcional.

L'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP, annex a aquest informe, conté els detalls sobre la implantació de la funció de conformitat normativa de BPI VP.

2.5. Funció d'auditoria interna

2.5.a. Implementació de la funció d'auditoria

L'auditoria interna de VidaCaixa és una activitat independent i objectiva d'assegurament i consulta, concebuda per afegir-hi valor i millorar les activitats. Contribueix a la consecució dels objectius estratègics de VidaCaixa aportant-hi un enfocament sistemàtic i disciplinat en l'avaluació i la millora dels processos de gestió de riscos, de controls i de govern corporatiu.

Auditoria Interna actua com a tercer nivell de control, supervisant les actuacions del primer i segon nivell de control amb l'objectiu de proporcionar una seguretat raonable a l'alta direcció i als òrgans de govern sobre:

- L'eficàcia i l'eficiència dels sistemes de control intern per a la mitigació dels riscos associats a les activitats de l'entitat.
- El compliment de la legislació vigent, amb una atenció especial als requeriments dels organismes supervisors, i l'adequada aplicació dels marcs de gestió global i apetit al risc definits.
- El compliment de les polítiques i normatives internes, i l'alineació amb les pràctiques més bones i els bons usos sectorials, per a un govern intern adequat del grup.
- La fiabilitat i la integritat de la informació financera i operativa, incloent-hi l'efectivitat del Sistema de control intern sobre la informació financera (SCIIF).

Tot plegat amb la finalitat de contribuir a la salvaguarda dels actius i dels interessos dels accionistes, i així donar suport al grup mitjançant l'emissió de recomanacions de valor i el seguiment de la seva adequada implantació que propiciï la consecució dels objectius estratègics i la millora de l'entorn de control.

L'auditoria interna de VidaCaixa exerceix la responsabilitat de la funció sobre les activitats i negocis desenvolupats pel grup VidaCaixa, incloses les activitats subcontractades a proveïdors externs. Totes aquestes activitats es realitzen de manera coordinada entre els equips d'auditoria interna de VidaCaixa i auditoria interna de CaixaBank.

L'auditoria interna disposa d'una política aprovada pel Consell d'Administració, que es revisa anualment.

Per la seva banda, la funció d'auditoria interna de BPI VP exerceix la responsabilitat de la funció en el negoci i les activitats que duu a terme la companyia, incloses les activitats que es subcontracten a proveïdors externs. Totes aquestes activitats es duen a terme coordinadament entre els equips d'auditoria interna de BPI VP, l'auditoria interna de VidaCaixa i l'auditoria interna de CaixaBank.

L'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP, annex a aquest informe, conté els detalls sobre la funció d'auditoria interna a BPI VP.

2.5.b. Independència i objectivitat de la funció d'auditoria

Amb la finalitat d'establir i preservar la independència de la funció, Auditoria Interna depèn funcionalment de la presidenta del Comitè d'Auditoria i Control del Consell d'Administració, sense perjudici que hagi de reportar al president del Consell d'Administració per tal que aquest compleixi adequadament les seves funcions.

El Consell d'Administració aprova el nomenament, el cessament i la remuneració de la directora d'Auditoria Interna de VidaCaixa, d'acord amb els procediments interns establerts. També s'elevaran al Consell d'Administració, per tal que siguin aprovats, la Política d'auditoria interna, el Pla anual d'auditoria resultant de l'avaluació de riscos, i els recursos humans tècnics i financers sol·licitats, prèvia revisió i proposta del Comitè d'Auditoria i Control.

Quan es consideri oportú, els temes tractats al Comitè d'Auditoria i Control es reportaran al Consell d'Administració.

En l'exercici de les seves funcions, Auditoria Interna aplicarà la metodologia i els procediments operatius aplicables al grup.

En relació amb el que s'ha esmentat anteriorment, Auditoria Interna pot actuar a instàncies del Comitè d'Auditoria i Control o per iniciativa pròpia. A més, el Consell d'Administració i l'Alta Direcció / el Comitè de Direcció poden encarregar-li treballs específics del seu interès o en resposta al requeriment dels organismes supervisors de les activitats del grup CaixaBank.

Auditoria Interna té accés ple, lliure i il·limitat a totes les persones, béns, arxius, dades, sistemes, aplicacions, documents, reunions i fòrums de l'empresa que consideri necessaris per a l'exercici de les seves funcions. Cal facilitar la informació sol·licitada dins d'un període raonable i que aquesta sigui fidel i íntegra. En relació amb això, Auditoria Interna també podrà requerir l'accés permanent a dades i a sistemes informàtics i l'ús d'eines pròpies d'auditoria per tal de fer proves i validacions independents.

La Direcció d'Auditoria Interna informará el Comitè d'Auditoria i Control sobre qualsevol intent d'obstaculitzar el desenvolupament de les seves funcions i d'aquelles situacions sobre el nivell de risc assumit en què no s'arribi a un acord amb l'alta direcció. Així mateix, quan el comitè ho consideri necessari, mantindrà reunions privades amb la Direcció d'Auditoria Interna sense la presència de membres de la direcció per tractar resultats concrets de treballs, com també aspectes operatius i pressupostaris que poguessin afectar la funció d'auditoria interna.

La Direcció i el personal d'Auditoria Interna no han de tenir cap responsabilitat sobre les activitats susceptibles de ser auditades. En concret, el personal d'Auditoria Interna avalua i recomana, però no dissenya, instal·la ni opera els sistemes, processos i controls existents o futurs. Aquesta independència fomenta el pronunciament de judicis imparcials i sense prejudicis.

Anualment, la Direcció d'Auditoria Interna ha de ratificar davant el Comitè d'Auditoria i Control la independència que té la funció d'auditoria interna a l'Organització. Així mateix, la Direcció d'Auditoria Interna de CaixaBank ha de ratificar la independència de la funció d'auditoria interna en el grup.

La direcció i l'equip d'Auditoria Interna de VidaCaixa treballen de manera coordinada amb l'Auditoria Interna de CaixaBank. Els resultats de les auditories s'avaluen conjuntament i es notifiquen de manera consensuada amb Auditoria Interna de CaixaBank.

Adicionalment, amb l'objectiu d'evitar possibles conflictes d'interès, la Direcció d'Auditoria Interna establirà una rotació d'assignacions adequada entre el personal d'Auditoria Interna.

En línia amb les directrius de l'EIOPA sobre sistemes de governança, Auditoria Interna ha de ser informada de deficiències serioses i canvis importants en els sistemes de control intern de l'entitat, com per exemple la introducció de productes o funcionalitats nous, canvis i procediments de treball, sistemes nous o detecció de deficiències de seguretat.

Adicionalment, cal notificar a Auditoria Interna casos de sospita de frau o qualsevol altra activitat il·legal o d'assumpes de seguretat física o lògica.

2.6. Funció actuarial

La normativa sobre Solvència II configura la funció actuarial com una funció fonamental juntament amb la funció de gestió de riscos, la funció de compliment normatiu i la funció d'auditoria interna.

Dins de l'organització de l'entitat, la Funció Actuarial es troba separada de l'àrea responsable de realitzar en primera instància el càlcul de la provisió tècnica i dels imports recuperables de reassegurança, a fi de mantenir la seva independència.

La Funció Actuarial està formada per persones que han obtingut el títol superior universitari de caràcter avançat i especialitzat en ciències actuàries i financeres. Desenvolupa les seves funcions amb autonomia i disposa dels recursos humans i materials adequats per a l'exercici correcte de les funcions i responsabilitats que la normativa estableix. També disposa d'accés a la informació que necessita.

Les activitats que realitza la Funció Actuarial, des d'un punt de vista normatiu, se centren en l'anàlisi i validació de les provisions tècniques, com a activitat bàsica, en pronunciar-se sobre la política de subscripció, sobre l'adequació dels acords de reassegurança i en contribuir a l'aplicació efectiva del sistema de gestió de riscos.

Aquesta contribució es realitza, dins de l'àmbit de les provisions tècniques i de l'import recuperable de reassegurança, a través de la revisió de la qualitat de la dada que intervé en el càlcul, de l'adequació de les hipòtesis, la metodologia i els models utilitzats analitzant la idoneïtat dels canvis plantejats i les limitacions o debilitats que es poden presentar.

La Funció Actuarial presenta els resultats de les seves activitats de verificació, les seves anàlisis i les seves recomanacions en el Comitè Global de Riscos, en què també es realitza un seguiment periòdic de l'estat d'aquestes recomanacions.

La Funció Actuarial també fa un informe anual, en què recull totes les tasques realitzades a l'any i els resultats a què ha arribat, i hi indica les possibles deficiències trobades i recomanacions fetes per a esmenar-les. Aquest informe està dirigit al Consell d'Administració de l'entitat.

Per la seva banda, la funció actuarial de BPI VP està situada dins de l'Àrea Tècnica d'Assegurances. Les seves responsabilitats es detallen en l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe.

2.7. Externalització

VidaCaixa disposa d'una política d'externalització, alineada amb la política del grup CaixaBank i que manté aquells aspectes requerits per Solvència II, que es desenvolupa a través de normativa interna.

L'objectiu de la política esmentada és establir un marc metodològic en què s'estableixin els criteris, els paràmetres (conceptuals i de presa de decisions) així com aspectes de compliment obligat per a l'externalització de les activitats de VidaCaixa.

Es consideren funcions crítiques, almenys, les funcions fonamentals de gestió de riscos, d'auditoria interna, de compliment i actuarial.

A 31 de desembre de 2019 consta un servei crític o important externalitzat: infraestructura informàtica.

En el marc de la política d'externalització, es revisen els serveis externalitzats amb la finalitat de valorar si algun podria estar vinculat a alguna funció o activitat operativa crítica o important.

Per la seva banda, BPI VP disposa d'una política de subcontractació que estableix els principis que cal seguir a l'hora de prendre decisions sobre la subcontractació de qualsevol de les funcions rellevants.

Tal com es detalla en l'Informe de situació financera i solvència de BPI VP, annex a aquest informe, i a fi d'obtenir una eficiència més gran del punt de vista de funcionament i d'ús de recursos de BPI VP, ha subcontractat activitats al Banc BPI i BPI Gestão de Activos, totes dues, entitats que pertanyen al grup CaixaBank.

2.8. Avaluació sobre l'adequació del sistema de govern respecte a la naturalesa, el volum i la complexitat dels riscos inherents a la seva activitat

VidaCaixa configura la seva estructura organitzativa i funcional i la dota dels recursos suficients per assegurar que el seu sistema de govern és adequat respecte de la naturalesa, el volum i la complexitat dels riscos inherents a la seva activitat.

VidaCaixa treballa de manera contínua en la millora del seu sistema de gestió de riscos i control intern amb la ferma voluntat que reculli en tot moment les millors pràctiques del mercat.

2.9. Més informació significativa

No s'ha produït cap altra informació rellevant durant l'exercici.

3. Perfil de riscos

La quantificació dels riscos sota Solvència II, amb el càlcul del capital de solvència obligatori (CSO o SCR), permet observar els riscos significatius als quals VidaCaixa Grup està exposat.

Com ja s'ha comentat abans, BPI VP ha estat incorporat en els càlculs de Solvència en el nivell consolidat. És a dir:

- En el balanç econòmic consolidat s'han integrat els actius i els passius de BPI VP conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 355 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència.
- El CSO consolidat de VidaCaixa s'han determinat tenint en compte les exposicions als riscos provinents de la filial BPI VP, conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 356 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència.

Per tant, les exposicions als riscos i els CSO d'aquest capítol preveuen l'efecte de la integració de BPI VP.

Els mòduls de risc considerats en el CSO aplicables a VidaCaixa Grup són els següents:

- **risc de mercat:** és el risc de pèrdua o modificació adversa de la situació financera resultant, directament o indirectament, de fluctuacions en el nivell i en la volatilitat dels preus de mercat dels actius, els passius i instruments financers.
- **risc de contrapart:** és el risc de pèrdues derivades de l'incompliment inesperat, o deteriorament de la qualitat creditícia, de les contraparts i els deutors de l'entitat.
- **risc de subscripció de Vida i Salut:** és el risc de pèrdua o modificació adversa del valor dels compromisos contrets en virtut de les assegurances, atenent als esdeveniments coberts, a causa de la inadequació de les hipòtesis de tarificació i constitució de provisions.
- **risc operacional:** és el risc de pèrdua derivat de la inadequació o de la disfunció de processos interns, del personal o dels sistemes, o de successos externs, inclosos els riscos legals, però no els riscos derivats de decisions estratègiques, ni els riscos de reputació, que es recolliran en l'avaluació interna de riscos i solvència (ORSA) de l'entitat.
- **risc d'intangibles:** és el risc inherent a la pròpia naturalesa dels actius intangibles, que fa que els beneficis futurs esperats de l'actiu intangible puguin ser menors dels esperats en condicions normals.

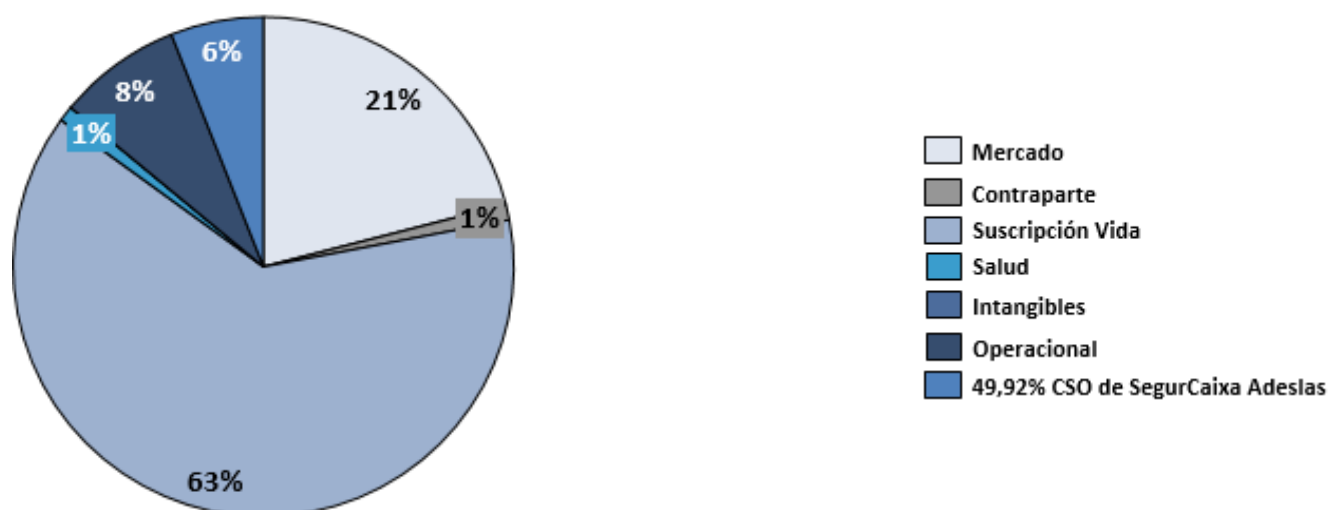
Adicionalment a aquests mòduls de risc, el CSO del grup recull el 49,92 % del CSO de la seva participada SegurCaixa Adeslas, d'acord amb el que estableixen els articles 335 i 336 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II.

A continuació es mostra el perfil de riscos de VidaCaixa en el nivell consolidat d'acord amb el CSO de cada risc a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018:

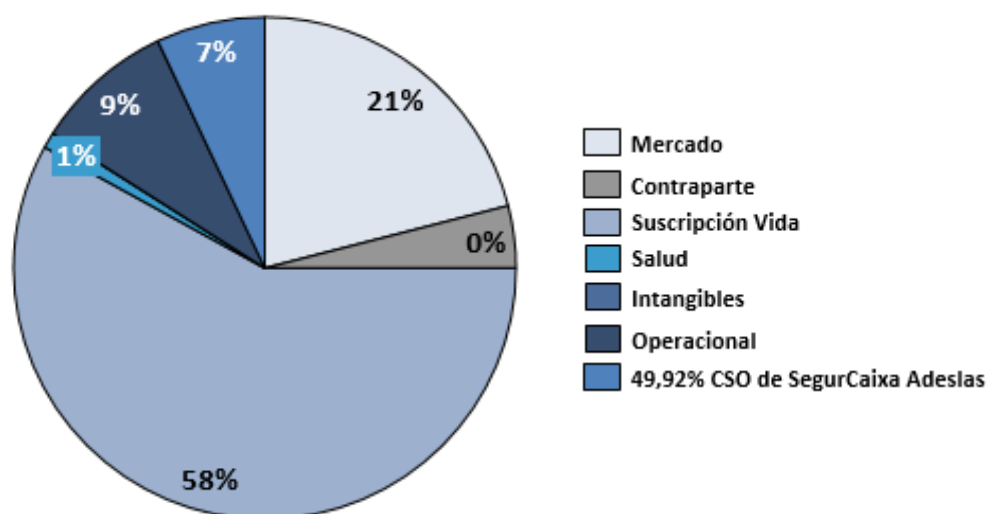
En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
SCR de mercat	724.985	622.168
SCR de contrapart	48.338	166.341
SCR de Vida	2.039.490	1.796.792
SCR de Salut	13.907	17.938
Efecte diversificació	(447.292)	(463.208)
SCR bàsic (BSCR)	2.379.429	2.140.031
SCR operacional	350.791	338.560
Efecte fiscal	(819.066)	(743.577)
Capital solvència obligatori (CSO)	1.911.154	1.735.427
49,92 % CSOSegurCaixa Adeslas	272.268	256.959
Capital solvència obligatori (CSO) grup	2.183.422	1.991.973

Gràficament, sense considerar cap diversificació ni efecte fiscal:

2019

2018

Adicionalment, VidaCaixa Grup preveu una identificació i avaluació qualitativa dels riscos que no es consideren en el càlcul del CSO, descrita a 3.4. *Risc de liquiditat* i a 3.6. *Altres riscos significatius*.

3.1. Risc de subscripció

3.1.a. Exposició a riscos de subscripció

L'exposició a riscos de subscripció de VidaCaixa Grup correspon bàsicament a assegurances de vida; l'exposició per assegurances de no-vida és immaterial.

Els productes de vida comercialitzats per VidaCaixa es poden agrupar en productes de la manera següent:

- **productes d'estalvi individual:** principalment rendes vitalícies immediates o diferides (productes individuals que a canvi d'una aportació permeten el cobrament d'una renda) i productes d'estalvi sistemàtic, d'estalvi-inversió o d'estalvi per a la jubilació. Són productes amb rendibilitat garantida que permeten fer aportacions úniques periòdiques o extraordinàries.
- **productes d'estalvi col·lectiu:** rendes vitalícies o temporals, immediates o diferides, així com capitals de supervivència, orientats principalment a la cobertura de compromisos per pensions de les empreses amb els seus empleats, que permeten efectuar aportacions úniques o extraordinàries.
- **productes de risc individual:** productes anuals renovables o temporals amb cobertura de defunció i, en un grau menor, invalidesa absoluta i permanent, malaltia greu i mort per accident. Tots plegats permeten el pagament de primes anuals, mensuals o úniques.

- **productes de risc col·lectiu:** productes per a la cobertura de prestacions principalment per compromisos per pensions de les empreses, pimes i autònoms per defunció o invalidesa en els seus diferents graus, i permeten primes úniques o fraccionades.
- **productes unit linked individual:** productes d'estalvi inversió, que inverteixen en carteres d'actius amb diferents perfils, en els quals el prenedor assumeix el risc de les inversions. Permeten realitzar aportacions úniques, periòdiques o extraordinàries.
- **productes unit linked col·lectiu:** productes d'estalvi inversió per a la cobertura de prestacions per compromisos per pensions de les empreses, assumint el risc de la inversió el prenedor, i que permeten realitzar aportacions úniques o extraordinàries.

Els productes de no-vida comercialitzats de manera secundària corresponen a assegurances d'accidents i malaltia.

Per una altra banda, els productes comercialitzats per BPI VP corresponen a les categories de productes d'estalvi individual i productes *unit linked* individuals.

En la taula següent es mostra l'exposició per a cada línia de negoci a 31 de desembre de 2019:

En milers d'euros	Provisions tècniques calculades en el seu conjunt	La millor estimació	Marge de risc	Total provisions tècniques
Assegurança amb PB	-	4.949.430	57.772	5.007.202
Una altra assegurança de vida	-	51.670.886	928.814	52.599.700
Reassegurança acceptada de vida	-	8.166	187	8.353
<i>Unit linked i indexlinked</i>	12.245.764	(463.725)	63.329	11.845.368
Total vida	12.245.764	56.164.757	1.050.102	69.460.623
Total no-vida	-	15.963	892	16.855
Total companyia	12.245.764	56.180.721	1.050.994	69.477.478

La taula següent mostra l'exposició per a cada línia de negoci a 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros	Provisions tècniques calculades en el seu conjunt	La millor estimació	Marge de risc	Total provisions tècniques
Assegurança amb PB	0	4.696.503	54.070	4.750.573
Una altra assegurança de vida	0	46.010.300	832.871	46.843.171
Reassegurança acceptada de vida	0	19.425	5	19.430
<i>Unit linked i indexlinked</i>	9.064.074	-369.557	55.713	8.750.230
Total vida	9.064.074	50.356.671	942.659	60.363.404
Total no-vida	0	14.582	1.774	16.356
Total companyia	9.064.074	50.371.253	944.433	60.379.760

3.1.b. Avaluació dels riscos de subscripció

VidaCaixa Grup, en virtut dels productes que comercialitza, està exposat principalment i de manera natural a riscos de subscripció de vida; el risc de subscripció derivat de les assegurances de no-vida és immaterial.

Els mòduls del risc de subscripció de vida considerats en el càlcul del CSO cobreixen els riscos que apliquen a VidaCaixa en la subscripció dels contractes de vida:

- **riscos de mortalitat, longevitat i invalidesa:** són riscos biomètrics de pèrdua a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les taxes de mortalitat, longevitat o invalidesa reals respecte de les hipòtesis aplicades en la tarificació i constitució de provisions dels productes.
- **risc de caiguda de cartera:** és el risc de pèrdua de beneficis futurs esperats o d'increment de pèrdues futures esperades a causa de variacions en el nivell, la tendència o la volatilitat de les tasques de cancel·lacions, renovacions i rescats reals exercits pels prenedors de les pòlisses, respecte de les hipòtesis de caiguda aplicades en la constitució de reserves.
- **risc de despeses:** és el risc de pèrdua a causa de variacions en el nivell, tendència o volatilitat de les despeses recurrents d'execució dels contractes d'assegurances o reassegurances respecte de les despeses repercutides en la tarificació i constitució de provisions dels productes.
- **risc de catàstrofe:** és el risc de pèrdua a causa de successos extraordinaris.

En el càlcul del CSO, VidaCaixa Grup aplica la fórmula estàndard establerta per la normativa en tots els mòduls de risc, excepte en els mòduls de risc de longevitat i mortalitat, per als quals aplica un model intern parcial aprovat per la DGSFP el desembre de 2015.

L'avaluació quantitativa del risc de subscripció assumit en termes de CSO és la següent:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
CSO de vida	2.039.490	1.796.792

Vidacaixa aplica diverses tècniques per a la gestió d'aquests riscos, com són, entre altres, l'establiment de controls de subscripció, sistemes de retenció de cartera i l'anàlisi de suficiència del marge tècnic. Així mateix, el monitoratge continuat dels riscos de mortalitat a través de la utilització del model intern parcial de longevitat i mortalitat permet gestionar-los.

3.1.c. Tècniques utilitzades per reduir els riscos

VidaCaixa fa servir la reassegurança per mitigar el risc de subscripció i redueix així l'exposició a possibles problemes de liquiditat o pèrdues derivades de sinistres o atorga estabilitat a les seves carteres.

Amb una periodicitat mínima anual s'estableixen i actualitzen les línies generals de la política de reassegurança, que estableixen els procediments de gestió de la reassegurança, la selecció dels reasseguradors i el monitoratge del programa de reassegurança.

D'acord amb la política de reassegurança, VidaCaixa ha aprovat un ràting mínim exigit als reasseguradors per als contractes que no siguin de prestació de serveis.

Segons es recull en l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, no es recorre a tècniques de mitigació de riscos, en particular reassegurança. No obstant això, els riscos s'analitzen i es supervisen contínuament per garantir una gestió prudent.

3.1.d. Sensibilitat al risc

En el marc del procés d'avaluació interna de riscos i solvència (ORSA), VidaCaixa Grup analitza l'impacte d'un conjunt d'escenaris hipotètics adversos, que proposen xocs en variables crítiques del negoci, i fa una avaluació interna prospectiva amb un horitzó temporal mínim de tres anys.

En el desenvolupament del procés ORSA de 2019 es van fer proves en diversos escenaris adversos sobre els riscos de subscripció, tot analitzant-ne l'impacte en les necessitats globals de solvència.

Tal com es recull en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP analitza diversos escenaris i proves d'estrès amb incidència directa en aquest risc. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, se n'ofereixen més detalls.

3.2. Risc de mercat

3.2.a. Exposició a riscos de mercat

VidaCaixa Grup, en virtut dels actius en els quals inverteix per cobrir els compromisos assegurats, està exposat principalment i de manera inherent a riscos de mercat.

Aquests actius es poden agrupar en les tipologies generals següents:

- **deute públic:** deute sobirà i de bancs centrals, així com determinats bons d'emissors supranacionals i assimilats, que no està subjecta a riscos de mercat.
- **renda fixa financera i corporativa:** bons i obligacions d'emissors privats, titulitzacions, productes estructurats i derivats de crèdit.
- **immobles:** terrenys, immobles i drets sobre la propietat immobiliària, així com participacions directes o indirectes en companyies immobiliàries.
- **renda variable:** accions de renda variable global (cotitzades en mercats regulats de l'OCDE o l'EEE), accions en una altra renda variable (no cotitzades, de països emergents, etc.), participacions en empreses vinculades i participacions en fons d'inversions.
- **dipòsits i efectiu:** dipòsits en entitats de crèdit a llarg termini i a curt termini, així com efectiu i equivalents.
- **derivats:** es corresponen, majoritàriament, als *swaps* de cobertura utilitzats per mitigar el risc de tipus d'interès, inflació i divisa.

En la taula següent es mostra de manera general el valor de mercat de les inversions exposades a risc de mercat en cada tipologia d'actiu a 31 de desembre de 2019:

Actius	Milers d'euros
Deute públic	58.214.764
Renda fixa corporativa	7.277.348
Immables	21.059
Renda variable	2.137
Dipòsits	235.789
Efectiu i equivalents	124.344
Derivats	(4.505.878)

En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, es detalla l'exposició als riscos del mercat de la companyia.

En la taula següent es mostra de manera general el valor de mercat de les inversions exposades a risc de mercat en cada tipologia d'actiu a 31 de desembre de 2018:

Actius	Milers d'euros
Deute públic	50.049.396
Renda fixa corporativa	5.829.455
Immables	21.059
Renda variable	1.336
Dipòsits	791.229
Efectiu i equivalents	863.936
Derivats	(2.797.168)

3.2.b. Risc de tipus d'interès

VidaCaixa Grup presenta exposició al risc de tipus d'interès principalment en les assegurances d'estalvi en què garanteix un tipus d'interès al prenedor.

Les assegurances d'estalvi comercialitzades per VidaCaixa es poden dividir en dues agrupacions clarament diferenciades en funció de les seves garanties:

- **cartera immunitzada:** són aquelles pòlisses o grups de pòlisses el valor de rescat de les quals depèn del valor de mercat dels actius adquirits per a la seva cobertura. Això implica que en cada operació VidaCaixa identifica perfectament la cartera d'inversions associada, ja que els fluxos de caixa derivats d'aquesta cartera s'alineen amb els fluxos de caixa probables del passiu, i serveixen de referència per gestionar-ho.

La cartera immunitzada es gestiona d'acord amb els principis i els requeriments d'utilització de l'ajustament per casament, l'ús dels quals el va autoritzar la DGSFP el desembre de 2015, i per això el risc de tipus d'interès queda mitigat.

- **cartera no immunitzada:** són aquelles pòlisses o grups de pòlisses en què amb periodicitat igual o inferior a un any es garanteix un interès complementari addicional, i pot tenir una participació en els beneficis de la cartera i el valor de rescat igual a provisió matemàtica, així com els productes *unit linked*.

Atès que la renovació del tipus d'interès s'ajusta a la situació dels mercats en cada període, el risc de tipus d'interès assumit és limitat.

La cartera no immunitzada es valora a Solvència II mitjançant l'ajustament per volatilitat.

En la taula següent es mostra de manera general la distribució del valor de mercat de les carteres d'inversió a 31 de desembre de 2019:

Cartera	Assignació	Milers d'euros
Cartera immunitzada	Estalvi garantit a llarg termini	50.829.457
Cartera no immunitzada	Estalvi garantit a curt termini	6.489.684
	Risc	701.261
	<i>Unit linked</i>	9.597.021

Adicionalment, el valor de mercat de la cartera d'inversió de BPI a 31 de desembre de 2019 ascendeix a 4.714.974 milers d'euros, dels quals 2.650.804 milers d'euros corresponen a productes *unit linked* i 2.064.170 milers d'euros a productes d'estalvi.

En la taula següent es mostra de manera general la distribució del valor de mercat de les carteres d'inversió a 31 de desembre de 2018:

Cartera	Assignació	Milers d'euros
Cartera immunitzada	Estalvi garantit a llarg termini	44.668.305
Cartera no immunitzada	Estalvi garantit a curt termini	6.486.369
	Risc	514.412
	<i>Unit linked</i>	6.756.309

Adicionalment, el valor de mercat de la cartera d'inversió de BPI a 31 de desembre de 2018 ascendeix a 4.261.275 milers d'euros, dels quals 2.322.024 milers d'euros corresponen a productes *unit linked* i 1.939.251 milers d'euros a productes d'estalvi.

3.2.c. Risc de concentració

En termes de CSO, VidaCaixa Grup té exposició al risc de concentració a partir de l'excés d'exposició sobre un llindar, que s'estableix en funció de la qualitat creditícia de la contrapart.

A fi de gestionar i mitigar el risc de concentració, mantenint la cartera d'actius adequadament diversificada, VidaCaixa controla de manera contínua les exposicions que excedeixin o estiguin a prop d'excedir aquest llindar.

En la taula següent es mostren els excessos d'exposició en valor de mercat a 31 de desembre de 2019:

Tipologia d'actiu	Exposició (en milers d'euros)
Renda fixa corporativa	30.599

En la taula següent es mostren els excessos d'exposició en valor de mercat a 31 de desembre de 2018:

Tipologia d'actiu	Exposició (en milers d'euros)
Excés en renda fixa corporativa	165.245

3.2.d. Avaluació dels riscos de mercat

Els mòduls considerats en el càlcul del CSO cobreixen tots els riscos de mercat que poden concernir VidaCaixa Grup:

- **risc de tipus d'interès:** és el risc de pèrdues per descens de valor de les inversions degut a canvis en els tipus d'interès, tenint en compte el casament de fluxos d'actius i passius.
- **risc de diferencial o spread:** és el risc de pèrdues per descens de valor de les inversions a causa de canvis en el diferencial de crèdit dels bons emesos per emissors privats sobre els bons emesos per emissors públics, motivats pels sentiments o l'especulació del mercat, no per la situació de l'emissor del bo.
- **risc de concentració:** és el risc addicional de pèrdues per una manca de diversificació de les carteres d'actius o per una excessiva exposició al risc d'incompliment d'un mateix emissor o grup d'emissors vinculats.
- **risc de renda variable:** és el risc de pèrdues per descens de valor de les inversions a causa de canvis en els preus de mercat de les accions.
- **risc de divisa:** és el risc de pèrdues per descens de valor de les inversions degut a canvis en els tipus de canvi de les divises.
- **risc d'immobles:** és el risc de pèrdues per descens de valor de les inversions a causa de canvis en els preus dels immobles.

VidaCaixa Grup quantifica el risc de mercat en termes de CSO d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

L'avaluació quantitativa del risc de mercat assumit en termes de CSO és la següent:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
CSO de mercat	724.985	622.168

El CSO de mercat inclou una addició de capital (*add-on*) de 2.272 milers d'euros a 31 de desembre de 2019. Aquest *add-on* recull els riscos associats a les garanties ofertes per dos productes:

- *Unit link* amb garanties comercialitzat per l'entitat des de juliol de 2018 sobre el valor de la inversió en cas de mort de l'assegurat i no contemplats en la fórmula estàndard.
- *Unit link* amb garanties comercialitzat per l'entitat des d'octubre de 2019 sobre el valor de la inversió en cas de mort o invalidesa de l'assegurat i no contemplats en la fórmula estàndard.

La gestió continuada dels riscos de mercat, a través de les polítiques d'inversions i de gestió d'actius i passius, incideixen positivament en l'avaluació dels riscos assumits.

3.2.e. Inversió dels actius d'acord amb el principi de prudència

VidaCaixa Grup ha establert el principi de prudència en la gestió de les inversions a través de la política de gestió de riscos d'inversions i de concentració aprovada pel Consell d'Administració, en la qual s'estableixen l'univers de valors autoritzats i els límits i les restriccions aplicables per a cada tipus d'inversió, així com els mecanismes i els indicadors de mesura i informació dels riscos assumits.

Aquest univers de valors autoritzats s'ajusta a l'estructura i enfocament de la gestió d'inversions de VidaCaixa, en relació amb la naturalesa prudent i a llarg termini de la inversió i a la criticitat de la liquiditat, partint dels criteris generals següents, sempre dins dels establerts per la legislació vigent:

- **criteri geogràfic:** les entitats generadores del risc de crèdit subjacent hauran d'estar domiciliades en països autoritzats.
- **criteri solvència:** el risc de crèdit subjacent dels valors haurà de tenir la consideració mínima autoritzada.
- **criteri liquiditat:** el risc de crèdit subjacent dels valors haurà de tenir uns volums mínims d'emissió i contractació.

Dins de l'univers de valors autoritzats, VidaCaixa inverteix principalment en un horitzó de termini mitjà i llarg, i s'ha dotat dels mitjans i recursos necessaris per a una anàlisi correcta de les inversions tenint en compte la naturalesa de la seva activitat, els límits aprovats de tolerància al risc, la seva posició de solvència i la seva exposició al risc a llarg termini.

Tal com es recull en l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, totes les decisions d'inversió tenen en compte la prudència i els interessos dels prenedors d'assegurances i respecten el principi del gestor prudent. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP se n'ofereixen més detalls.

3.2.f. Tècniques utilitzades per reduir els riscos

VidaCaixa limita l'exposició a risc de tipus d'interès a través de la gestió i el control continu del casament dels fluxos d'actius i passius utilitzant, entre altres inversions, la inversió en *swaps* com a instrument financer de cobertura.

Tal com es recull en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP segueix regularment el risc de tipus d'interès a través del càlcul de mesures de sensibilitats, que s'actualitzen diàriament amb l'objectiu de reduir el risc. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, se n'ofereixen més detalls.

3.2.g. Sensibilitat al risc

En el marc del procés d'avaluació interna de riscos i solvència (ORSA), VidaCaixa Grup analitza l'impacte d'un conjunt d'escenaris hipotètics adversos, que proposen xocs en variables crítiques del negoci, i fa una avaluació interna prospectiva amb un horitzó temporal mínim de tres anys.

En el desenvolupament del procés ORSA de 2018 es van testar diversos escenaris adversos sobre els riscos de mercat i se'n va analitzar l'impacte en les necessitats globals de solvència.

Tal com es recull en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP analitza diversos escenaris i proves d'estrès amb incidència directa en aquest risc, en particular el tipus d'interès i l'*spread*. En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, se n'ofereixen més detalls.

3.3. Risc de contrapart

3.3.a. Exposició a riscos de contrapart

VidaCaixa Grup està exposat al risc d'incompliment inesperat o deteriorament de la qualitat creditícia de les contraparts i els deutors.

En termes de càlcul del CSO, l'exposició al risc de contrapart es diferencia en els dos tipus següents:

- **exposicions tipus 1:** principalment acords de reassegurança, derivats i tresoreria en bancs.
- **exposicions tipus 2:** principalment contraparts que no tenen qualificació creditícia, crèdits amb intermediaris, deutes de prenedors i préstecs hipotecaris.

En la taula següent es mostren en valor de mercat els dos tipus d'exposició a 31 de desembre de 2019:

Exposició	Milers d'euros
Tipus 1	813.110
Tipus 2	33.196

En la taula següent es mostra, en valor de mercat, els dos tipus d'exposició a 31 de desembre de 2018:

Exposició	Milers d'euros
Tipus 1	1.728.739
Tipus 2	48.210

L'exposició Tipus 1 inclou principalment l'exposició en derivats, l'exposició en actius equivalents a l'efectiu i l'exposició en recuperables de reassegurança.

Per al càlcul de l'exposició de Tipus 1, es té en compte l'article 192 del Reglament delegat 2015/35, el qual indica que la pèrdua en cas d'impagament s'expressarà neta dels passius sempre que l'acord contractual amb la contrapart compleixi els criteris qualitatius detallats en els articles 209 i 210.

En el cas particular de les exposicions mitjançant *swaps*, VidaCaixa té exposicions positives (actiu) i exposicions negatives (passiu) amb diverses contrapartides. Aquestes exposicions només es compensen entre si sempre que es tracti d'operacions subjectes a un contracte marc (ISDA o CMOF). En cas contrari, les operacions en negatiu no es compensen.

També cal assenyalar que l'exposició a 2019 inclou l'exposició dels actius integrats en la consolidació de BPI VP.

Tal com es recull en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP inverteix gairebé la totalitat del component del seu actiu representatiu de

productes amb garantia de capital i dels seus fons propis en instruments de liquiditat, en particular dipòsits a termini i lletres de tresor, i en obligacions d'empreses i governs. Així, pràcticament totes les seves inversions financeres estan subjectes a risc de contrapart.

3.3.b. Avaluació dels riscos de crèdit

VidaCaixa Grup quantifica el risc de contrapart d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

L'avaluació quantitativa del risc de contrapart assumit en termes de CSO és la següent:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
CSO de contrapart	48.338	166.341

3.3.c. Tècniques utilitzades per reduir els riscos

Durant el 2016, VidaCaixa va constituir un contracte de préstec de valors amb CaixaBank. Aquest contracte consisteix en la prestació de valors per part de VidaCaixa (prestador) a CaixaBank (prestatari) amb la recepció d'una comissió. Les característiques, les condicions i els requisits d'aquesta operació queden especificats en la instància (i els seus annexos) presentada a la DGSFP el març de 2016.

Aquest préstec de valors es va formalitzar a través d'un contracte emparat pel Contracte marc europeu. En aquest contracte, queden definides les garanties reals per part del prestatari a favor del prestador, que consisteixen en titulitzacions descomptables al Banc Central Europeu.

Així, les característiques de sobrecol·lateralització, juntament amb els mecanismes de control i govern establerts, permeten mitigar el risc de contrapart d'aquesta operació.

En la taula següent es resumeixen els valors de mercat a 31 de desembre de 2019:

Actiu	Milers d'euros	Sobrecol·lateralització
Préstec de valors	6.933.983	110 %
Col·lateral (titulitzacions)	7.653.963	

En la taula següent es resumeixen els valors de mercat a 31 de desembre de 2018:

Actiu	Milers d'euros	Sobrecol·lateralització
Préstec de valors	6.974.179	112 %
Col·lateral (titulitzacions)	7.794.014	

VidaCaixa fa servir la reassegurança per mitigar el risc de subscripció. Per millorar la solvència de la cobertura total de reassegurança i mitigar el risc de contrapart assumit, l'entitat diversifica el risc entre diversos reasseguradors. Si no fos possible, com més baix sigui el nombre de reasseguradors, es donarà més importància a la seva solvència.

Així mateix, VidaCaixa té signat amb CaixaBank un acord de realització de cessions en garantia (CSA, per les sigles en anglès) en cobertura del risc assumit per les operacions financeres tancades a l'empara del Contracte marc d'operacions financeres (CMOF). Mitjançant aquest acord de garantia financera, les parts es comprometen a realitzar transmissions d'efectiu i deute públic en garantia del risc net resultant en cada moment de les operacions tancades a l'empara del CMOF. En l'actualitat s'està fent de manera setmanal.

3.3.d. Sensibilitat al risc

En el marc del procés d'avaluació interna de riscos i solvència (ORSA), VidaCaixa Grup analitza l'impacte d'un conjunt d'escenaris hipotètics adversos, que proposen xocs en variables crítiques del negoci, i fa una avaluació interna prospectiva amb un horitzó temporal mínim de tres anys.

En el desenvolupament del procés ORSA de 2019 es van estudiar diversos escenaris adversos sobre els riscos de contrapart, analitzant-ne l'impacte en les necessitats globals de solvència.

3.4. Risc de liquiditat

3.4.a. Exposició a riscos de liquiditat

El risc de liquiditat es refereix a la possibilitat de no poder desinvertir en un instrument financer amb prou rapidesa o sense incórrer en costos addicionals significatius, en el moment en què s'hagi de fer front a una obligació de pagament.

L'exposició al risc de liquiditat de VidaCaixa Grup és poc significativa, atès que l'objectiu de l'activitat asseguradora radica en el fet de mantenir les inversions en cartera a llarg termini o mentre hi hagi el compromís adquirit derivat dels contractes d'assegurança. A més a més, sense perjudici del que s'ha dit, les inversions financeres cotitzen, en general, en mercats líquids.

D'altra banda, tal com es detalla en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, una part significativa de les inversions de BPI VP és en actius amb una liquiditat elevada (negociables en tot moment en el mercat secundari o a curt termini).

3.4.b. Avaluació dels riscos de liquiditat

Per tal d'assegurar la liquiditat i poder atendre tots els compromisos de pagament que deriven de la seva activitat, VidaCaixa Grup manté un seguiment continu de l'adequació entre els fluxos de caixa de les inversions i de les obligacions dels contractes d'assegurances.

Així mateix, d'acord amb la política de gestió d'actius i passius, VidaCaixa aplica els mecanismes de gestió següents, entre altres, per controlar i acotar el risc de liquiditat:

- seguiment de la situació de l'estat de la tresoreria de les principals carteres d'estalvi individual i col·lectiu de la companyia.

- seguiment de la situació de les durades parcials de les carteres d'estalvi individual.
- estimació de les necessitats de cobertura en funció de la nova producció i del seu efecte en el càlcul de les durades parcials de cada cartera.
- seguiment de la situació de cobertura de les carteres d'estalvi.

3.4.c. Tècniques utilitzades per reduir els riscos

No concerneix perquè no és un risc quantificable en termes de CSO.

3.4.d. Beneficis esperats inclosos en primes futures

El benefici esperat inclòs en les primes futures es calcula d'acord a l'article 260.2 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II, com la diferència entre les provisions tècniques sense marge de risc i el càlcul de les provisions tècniques sense marge de risc basat en la hipòtesi que les primes corresponents a contractes d'assegurança i reassegurança existents que es tingui previst percebre en el futur no es perceben per qualsevol motiu que no sigui la materialització del succés assegurat, independentment del dret legal o contractual del prenedor de l'assegurança de cancel·lar la pòlissa.

El benefici esperat inclòs en les primes futures a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018 ascendeix a 2.068.864 milers d'euros i 2.068.757 milers d'euros respectivament. Aquest import queda reconegut en la millor estimació de les provisions tècniques.

Per tant, també queda reconegut en el càlcul del CSO de subscripció, i concretament en el càlcul del CSO de caiguda, que recull el risc de pèrdua de beneficis futurs a causa de variacions en el nivell, tendència o volatilitat de les taxes de cancel·lacions i rescats reals exercits pels prenedors, que suposa un CSO més alt, de 1.119 milions d'euros, abans de diversificació i efecte fiscal.

En aquest sentit, l'import del benefici esperat inclòs en les primes futures s'ha d'entendre en la seva globalitat, és a dir, per l'import reconegut en les provisions tècniques i per l'import reconegut en el capital de solvència obligatori.

D'altra banda, tal com es recull en el seu informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, no és aplicable l'apartat 5 de l'article 295 del Reglament delegat 2015/35 per a les obligacions de BPI VP, atès que no hi ha beneficis esperats inclosos en primes futures.

3.4.e. Sensibilitat al risc

D'acord amb la política de gestió d'actius i passius, VidaCaixa Grup fa un seguiment periòdic de l'evolució del casament dels fluxos d'actius i de passius, que permet gestionar la sensibilitat de les carteres davant les variacions en la rendibilitat i la durada de les masses d'actius i passius, i anticipar possibles desfasaments de fluxos de caixa.

3.5. Risc operacional

3.5.a. Exposició a riscos operacionals

El càlcul del CSO per risc operacional pren en consideració el volum de les operacions de vida (excepte *unit linked*) i de no-vida, determinat a partir de les primes meritades i les provisions

tècniques constituïdes. En relació amb les assegurances *unit linked*, únicament es considera l'import de les despeses anuals ocasionades per aquestes obligacions.

En tot cas, el CSO per risc operacional està limitat com a màxim al 30 % del capital de solvència obligatori bàsic.

En la taula següent es mostra l'exposició a risc operacional a 31 de desembre de 2019:

Component	Milers d'euros
Primes meritades en els últims dotze mesos de vida	9.063.843
Primes meritades en els dotze mesos previs als últims dotze mesos de vida	9.031.347
Primes meritades en els últims dotze mesos de no-vida	25.351
Primes meritades els dotze mesos previs als últims dotze mesos de no-vida	16.765
BEL vida	68.410.521
BEL no-vida	15.963

En la taula següent es mostra l'exposició a risc operacional a 31 de desembre de 2018:

Component	Milers d'euros
Primes meritades en els últims dotze mesos de vida	9.031.347
Primes meritades en els dotze mesos previs als últims dotze mesos de vida	10.023.442
Primes meritades en els últims dotze mesos de no-vida	16.765
Primes meritades els dotze mesos previs als últims dotze mesos de no-vida	20.284
BEL vida	59.420.744
BEL no-vida	14.581

3.5.b. Avaluació dels riscos operacionals

VidaCaixa Grup quantifica el risc operacional en termes de CSO d'acord amb la fórmula estàndard establerta per la normativa de Solvència II.

L'avaluació quantitativa del risc operacional assumit en termes de CSO és la següent:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
CSO operacional	350.791	338.560

3.5.c. Tècniques utilitzades per reduir els riscos

A nivell de política de gestió del risc operacional, VidaCaixa estableix mecanismes per a una correcta gestió i control del risc operacional. En aquest sentit, alguns dels mecanismes més rellevants són:

- Desenvolupament i actualització constant d'un mapa de riscos operacionals.
- Elaboració i adaptació continua de les normatives i els procediments interns.
- Implementació i seguiment de sistemes de control automatitzats.
- Manteniment d'una estricta segregació de funcions.
- Existència d'un pla de contingència tecnològica.
- Seguiment de pèrdues d'esdeveniments operacionals.

VidaCaixa treballa en la millora contínua de la gestió del risc operacional.

VidaCaixa no aplica tècniques de mitigació del risc operacional en el càlcul del CSO.

Per la seva banda, BPI VP Vida va seguir durant el 2019 el model de gestió de risc operacional en vigor en el grup BPI. En l'Informe de situació financera i de solvència propi de BPI VP se n'ofereixen més detalls.

3.5.d. Sensibilitat al risc

VidaCaixa Grup té en compte el risc operacional en tots els processos ORSA que du a terme, proporcionat al fet que el risc operacional té un pes afitat en el perfil de riscos de l'entitat.

3.6. Altres riscos significatius

VidaCaixa disposa d'un catàleg de riscos corporatiu, aplicat a nivell del grup CaixaBank, que facilita el seguiment i report dels riscos amb afectació material. El catàleg inclou els riscos següents, no previstos en els apartats anteriors:

- **Rendibilitat del negoci:** risc d'obtenció de resultats inferiors a les expectatives de mercat o als objectius de l'entitat.
- **Deteriorament d'altres actius:** risc de reducció del valor en llibres de les participacions accionaries i d'altres actius no financers.
- **Legal/regulatori:** risc de potencials pèrdues o disminució de la rendibilitat del grup a conseqüència de canvis en la legislació vigent o d'una implementació, interpretació o gestió incorrecta d'aquesta legislació en els processos.
- **Conducta:** risc d'aplicació de criteris d'actuació contraris als interessos dels seus clients o altres grups d'interès, o actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, les polítiques internes o als codis de conducta i estàndards ètics i de bones pràctiques.
- **Tecnològic:** risc de pèrdues degudes a la inadequació o les fallades del maquinari o del programari de les infraestructures tecnològiques.
- **Fiabilitat de la informació financera:** risc de deficiències en l'exactitud, integritat i criteris d'elaboració de les dades necessàries per a l'avaluació de la situació financera i patrimonial de l'entitat.
- **Reputació:** risc de menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en l'entitat d'algun dels seus grups d'interès.

En l'exercici de *risk assessment* s'inclou una avaluació i gestió d'aquests riscos amb la finalitat de:

- Identificar, avaluar, qualificar i comunicar internament canvis significatius en els riscos inherents assumits en el seu entorn i model de negoci.
- Fer una autoavaluació de les capacitats de gestió, de control i de govern dels riscos, com a instrument explícit que ajuda a detectar pràctiques més bones i debilitats relatives a algun dels riscos.

Adicionalment, es fa un seguiment trimestral de l'efectivitat del control intern dels riscos i controls considerats clau.

3.7. Més informació significativa

No s'ha produït cap altra informació rellevant durant l'exercici.

4. Valoració a efectes de Solvència II

A Solvència II els actius i els passius es valoren d'acord amb el que estableix l'article 75 de la Directiva 2009/138/CE. Així mateix, d'acord amb l'article 15 del Reglament delegat 2015/35, es reconeixen els impostos diferits corresponents a tots els actius i passius, incloses les provisions tècniques.

En el balanç econòmic consolidat s'han integrat els actius i els passius de la filial BPI Vida conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 355 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II.

A continuació es detalla de manera resumida el valor de mercat dels actius i passius del grup, segons es mostra en el balanç econòmic:

Actiu	Desembre 2019	Desembre 2018
Fons de comerç	-	-
Comissions anticipades i altres costos d'adquisició	-	-
Immobilitzat intangible	-	-
Actius per impostos diferits	594.299	740.921
Immobilitzat material per a ús propi	24.096	24.057
Inversions (diferents d' <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	68.666.813	59.442.580
Immobles (aliens als destinats a l'ús propi)	2.402	2.402
Participacions	422.146	369.292
Accions	1.508	1.207
Bons	65.490.760	55.885.799
Fons d'inversió	628	129
Derivats	2.513.581	2.392.521
Dipòsits diferents dels actius equivalents a l'efectiu	235.789	791.229
Actius posseïts per a contractes <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	12.287.531	9.022.954
Préstec amb garantia hipotecària i sense	12.603	10.766
Imports recuperables de la reassegurança	185.669	217.397
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	33.862	28.798
Crèdits per operacions de reassegurança	18.378	19.216
Altres crèdits	210.168	222.246
Efectiu i altres actius líquids equivalents	124.344	863.936
Altres actius, no consignats en altres partides	6.052	20.970
Total actiu	82.163.814	70.613.841

Passiu	Desembre 2019	Desembre 2018
Provisions tècniques – salut (similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida)	16.855	16.356
Provisions tècniques – vida (excloses salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	57.615.256	51.613.174
Provisions tècniques – <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	11.845.368	8.750.230
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	1.350	1.376
Passius per impost diferits	1.332.355	1.191.946
Derivats	7.019.459	5.189.689
Deutes amb entitats de crèdit	0	257.481
Deutes per operacions d'assegurança i coassegurança	16.881	33.066
Deutes per operacions de reassegurança	5.178	4.120
Altres deutes i partides per pagar	547.221	373.534
Altres passius, no consignats a altres partides	2.704	112
Total passiu	78.402.627	67.431.084

Excés d'actius sobre passius	3.761.187	3.182.757
------------------------------	-----------	-----------

4.1. Valoració dels actius

4.1.a. Valor a efectes de Solvència II

Les bases, els mètodes i les hipòtesis principals utilitzats per a la valoració dels actius significatius del balanç econòmic de VidaCaixa a 31 de desembre de 2019 són els següents:

- **Fons de comerç:** el valor del fons de comerç a Solvència II és igual a zero. L'ajustament de valoració realitzat només genera actius diferits associats per l'import del fons de comerç deduïble fiscalment.
- **Comissions anticipades:** aquests actius tenen un valor igual a zero a Solvència II.
- **Immobilitzat intangible:** aquests actius tenen un valor igual a zero a Solvència II, excepte que es puguin vendre per separat i es pugui demostrar que actius idèntics o similars tenen un valor. VidaCaixa, seguint un criteri de prudència no ha atorgat valor econòmic a aquests actius i els ha valorat en el balanç econòmic a zero.
- **Immobilitzat material per a ús propi i Immobles (aliens als destinats a l'ús propi):** a Solvència II aquests actius es valoren a valor raonable. Aquest valor raonable s'obté de taxacions degudament actualitzades.
- **Actius per impostos diferits:** a Solvència II, igual que en els estats financers, únicament es reconeixen aquells actius per impost diferit en la mesura en què es consideri probable que la societat disposi de guanys fiscals futurs contra els quals es puguin fer efectius.
- **Participacions:** l'import de participacions està compost un 99 % per les participacions a SegurCaixa Adeslas (49.92 % del capital) i a BPI VP (100 % de capital). Aquestes participacions es valoren d'acord amb el mètode de la participació ajustat que estableix l'article 13 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència: el mètode de la participació ajustat requerirà que l'empresa participant valori la seva participació en empreses vinculades basant-se en la part que li correspongui de l'excedent dels actius respecte als passius de l'empresa vinculada.

L'ajustament de valoració de la participació no es considera que sigui deduïble, per la qual cosa no s'associa cap actiu per impost diferit a aquest ajustament.

- **Inversions financeres:** es valoren pel seu valor raonable, determinat d'acord amb els mètodes previstos en la normativa de Solvència II, d'acord amb la jerarquia següent que s'aplica:
 1. Primer, a partir de preus cotitzats en mercats actius.
 2. Segon, mitjançant tècniques de valoració en les quals les hipòtesis considerades corresponen a dades de mercat observables directament o indirectament o preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars.
 3. Tercer, a través de tècniques de valoració en les quals algunes de les principals hipòtesis no estan suportades en dades observables en els mercats.

Els derivats es corresponen principalment amb *swaps* de cobertura utilitzats per mitigar el risc de tipus d'interès.

4.1.b. Diferències entre valoració a efectes de Solvència II i valoració en els estats financers

A continuació es mostra el valor dels actius a Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers, a partir dels ajustaments de valoració efectuats, a 31 de desembre de 2019:

Imports en milers d'euros

Actiu	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats	
Fons de comerç	-	583.577	(a)
Comissions anticipades i altres costos d'adquisició	-	1.609	(b)
Immobilitzat intangible	-	171.015	(c)
Actius per impostos diferits	594.299	214.834	(d)
Immobilitzat material per a ús propi	24.096	21.670	
Inversions (diferents d'<i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	68.666.813	68.352.956	
Immobles (aliens als destinats a l'ús propi)	2.402	743	
Participacions	422.146	996.481	(e)
Accions	1.508	1.206	
Bons	65.490.760	64.610.938	(f)
<i>Deute públic</i>	<i>58.212.766</i>	<i>57.438.477</i>	(f)
<i>Deute privat</i>	<i>7.277.348</i>	<i>7.171.814</i>	(f)
<i>Titulacions d'actius</i>	<i>646</i>	<i>646</i>	
Fons d'inversió	628	628	
Derivats	2.513.581	2.506.983	(f)
Dipòsits diferents dels actius equivalents a l'efectiu	235.789	235.977	(g)
Actius posseïts per a contractes <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	12.287.531	12.274.335	
Préstec amb garantia hipotecària i sense	12.602	12.545	
Avançaments sobre pòlisses	10.651	10.651	
A persones físiques	1.686	1.686	
Altres	265	208	
Imports recuperables de la reassegurança	185.669	174.316	
<i>Assegurances diferents de l'assegurança de vida, i de salut similars a les assegurances</i>	<i>13.773</i>	<i>15.238</i>	
<i>Assegurances de vida, i de salut similars a les de vida, excloses les de la salut i les</i>	<i>173.955</i>	<i>159.078</i>	
<i>Assegurances de vida index linked i unit linked</i>	<i>(2.059)</i>	-	
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	33.862	33.862	(h)
Crèdits per operacions de reassegurança	18.378	18.318	
Altres crèdits	210.168	210.168	
Efectiu i altres actius líquids equivalents	124.344	124.344	
Altres actius, no consignats en altres partides	6.052	950.980	(i)
Total actiu	82.163.814	83.144.527	

A continuació es mostra el valor dels actius a Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers, a partir dels ajustaments de valoració efectuats, a 31 de desembre de 2018:

Imports en milers d'euros

Actiu	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats	
Fons de comerç	-	583.577	(a)
Comissions anticipades i altres costos d'adquisició	-	3.075	(b)
Immobilitzat intangible	-	157.306	(c)
Actius per impostos diferits	740.921	238.490	(d)
Immobilitzat material per a ús propi	24.057	20.936	
Inversions (diferents d'<i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	59.442.580	59.145.172	
Immobles (aliens als destinats a l'ús propi)	2.402	746	
Participacions	369.292	947.390	(e)
Accions	1.207	988	
Bons	55.885.799	55.023.608	(f)
<i>Deute públic</i>	<i>50.044.108</i>	<i>49.297.680</i>	(f)
<i>Deute privat</i>	<i>5.829.455</i>	<i>5.713.697</i>	(f)
<i>Titulacions d'actius</i>	<i>12.237</i>	<i>12.232</i>	
Fons d'inversió	129	129	
Derivats	2.392.521	2.396.338	(f)
Dipòsits diferents dels actius equivalents a l'efectiu	791.229	775.972	(g)
Actius posseïts per a contractes <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	9.022.954	9.009.884	
Préstec amb garantia hipotecària i sense	10.766	10.766	
Avançaments sobre pòlisses	9.016	9.016	
A persones físiques	1.750	1.750	
Altres	-	-	
Imports recuperables de la reassegurança	217.397	224.803	
Assegurances diferents de l'assegurança de vida, i de salut similars a les	8.050	10.865	
Assegurances de vida, i de salut similars a les de vida, excloses les de la salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	209.558	213.938	
Assegurances de vida <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	(211)	0	
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	28.798	41.978	(h)
Crèdits per operacions de reassegurança	19.216	19.282	
Altres crèdits	222.246	222.246	
Efectiu i altres actius líquids equivalents	863.936	863.783	
Altres actius, no consignats en altres partides	20.970	784.689	(i)
Total actiu	70.613.841	71.325.987	

(a) **Fons de comerç:** es valora a zero.

(b) **Comissions anticipades:** es valoren a zero.

(c) **Immobilitzat intangible:** es valoren a zero.

(d) **Actius per impostos diferits:** la variació que experimenta aquest saldo es deu a la consideració de l'efecte fiscal (considerant un tipus impositiu del 30 %) dels ajustaments negatius realitzats a l'actiu (és a dir, que redueixen l'actiu) i als ajustaments positius realitzats al passiu (considerant ajustaments positius aquells que fan augmentar el passiu) sempre que tinguin la consideració de fiscalment deduïbles.

(e) **Participacions:** en els estats financers, les entitats del grup i les associades s'han valorat pel seu cost, i han minorat si afecta l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament. A Solvència II, SegurCaixa Adeslas i BPI VP, com que es tracta d'entitats asseguradores, s'han valorat per la part proporcional de l'excés dels actius sobre els passius (49,92 % en el cas de SegurCaixa Adeslas i 100 % en el cas de BPI VP). Aquesta valoració suposa un ajustament negatiu sobre el valor de la

participada. Aquest ajustament té la consideració de fiscalment no deduïble, per la qual cosa no genera actiu per impost diferit associat.

- (f) **Bons i derivats:** les diferències existents entre aquests saldos en els estats financers i Solvència II no són diferències de valoració, sinó que es deuen a la reclassificació que es realitza dels interessos meritats i no vençuts. Aquests interessos en els estats financers es recullen dins de les periodificacions comptables, tot i que a Solvència II es consideren més import de la inversió, i es resten de la resta d'actius.

Així mateix, cal esmentar que els derivats es classifiquen de manera separada en l'actiu o en el passiu, en funció del seu valor de mercat. En canvi, en el balanç comptable es classifiquen en l'actiu pel seu valor de mercat agregat.

- (g) **Dipòsits:** mentre que a Solvència II es valoren pel seu valor raonable, en els estats financers es valoren a cost amortitzat.
- (h) **Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança:** dins d'aquest epígraf es classifiquen en els estats financers les primes meritades i no emeses. A Solvència II es valoren a 0 ja que les provisions tècniques a Solvència II ja recullen aquests imports.
- (i) **Altres actius:** la variació de la valoració entre els estats financers consolidats i el balanç econòmic de Solvència II obeeix principalment a la reclassificació esmentada en el punt (f) anterior. Aquests interessos, en els estats financers, estaven classificats dins de Periodificacions comptables, i en canvi a Solvència II es consideren més import de la inversió.

Cal destacar que les diferències de valoració provinents dels actius de BPI VP integrats en el balanç econòmic consolidat no són significatives per al conjunt del balanç; són els més rellevants els referents a Bons - Deute privat.

4.2. Valoració de les provisions tècniques

4.2.a. Valor a efectes de Solvència II de les provisions tècniques per línia de negoci

La valoració de les provisions tècniques a efectes de Solvència II es correspon amb l'import efectiu que el grup hauria de pagar si transferís les obligacions d'assegurances i reassegurances de manera immediata a una altra empresa d'assegurances. Està composta per la suma de la millor estimació de les obligacions que l'entitat manté amb els assegurats juntament amb un marge de risc.

El valor de la millor estimació de les obligacions (d'ara endavant, *best estimated liabilities* o BEL) tracta de reflectir la mitjana dels fluxos probables de caixa futurs tenint en compte el valor temporal dels diners.

Per part seva, el marge de risc (d'ara endavant, *risk margin* o RM) s'assimila al cost del finançament que hauria d'assumir l'hipotètic comprador de la cartera venuda per VidaCaixa per cobrir els riscos implícits de les pòlisses comprades.

La cartera de pòlisses de VidaCaixa està composta principalment d'assegurances d'estalvi garantit a llarg termini tant individual com col·lectiu, així com pòlisses de risc, tant vinculades a productes bancaris de finançament personal o hipotecària com no vinculades.

Hi ha un volum reduït de pòlisses amb participació en beneficis.

També formen part del negoci les pòlisses en les quals el prenedor assumeix el risc de la inversió (*unit linked*). Dins d'aquest producte hi ha modalitats en què l'entitat ofereix temporalment garanties sobre la inversió, en concret de la família de les anomenades *guaranteed minimum death benefit* (GMDB) o *guaranteed minimum death and disability benefit* (GMDDB) que ofereixen temporalment un capital mínim en cas de mort o mort/invalidesa de l'assegurat.

De manera residual, carteres d'assegurances d'accidents o malaltia.

Partint de la composició de la cartera i, d'acord amb la Directiva 2009/138 del Parlament Europeu i del Consell, s'ha classificat la totalitat de les pòlisses en diferents línies de negoci.

El desglossament de les provisions tècniques (BEL més RM) per línies de negoci a 31 de desembre de 2019 es detalla a continuació:

En milers d'euros	Provisions tècniques calculades en el seu conjunt	La millor estimació	Marge de risc	Total provisions tècniques
Assegurança amb PB	-	4.949.430	57.772	5.007.202
Una altra assegurança de vida	-	51.670.886	928.814	52.599.700
Reassegurança acceptada de vida	-	8.166	187	8.353
<i>Unit linked i indexlinked</i>	12.245.764	(463.725)	63.329	11.845.368
Total vida	12.245.764	56.164.757	1.050.102	69.460.623
Total no-vida	-	15.963	892	16.855
Total companyia	12.245.764	56.180.721	1.050.994	69.477.478

El desglossament de les provisions tècniques (BEL més RM) per línies de negoci a 31 de desembre de 2018 es detalla a continuació:

En milers d'euros	Provisions tècniques calculades en el seu conjunt	La millor estimació	Marge de risc	Total provisions tècniques
Assegurança amb PB	0	4.696.503	54.070	4.750.573
Una altra assegurança de vida	0	46.010.300	832.871	46.843.171
Reassegurança acceptada de vida	0	19.425	5	19.430
<i>Unit linked i indexlinked</i>	9.064.074	-369.557	55.713	8.750.230
Total vida	9.064.074	50.356.671	942.659	60.363.404
Total no-vida	0	14.582	1.774	16.356
Total companyia	9.064.074	50.371.253	944.433	60.379.760

Càlcul de la millor estimació de les provisions

Es basa en el càlcul del valor actual actuarial dels fluxos d'efectiu lligats a les obligacions (pagament de prestacions, rescats, despeses i participació en beneficis) i als drets (cobrament de primes) associats a cadascuna de les pòlisses.

En aquest càlcul, les pòlisses s'agrupen en grups homogenis de risc tenint en compte les característiques de cada una, principalment si estan immunitzades financerament o no, la tipologia d'assegurança a la qual pertany (estalvi, risc o *unit linked*), la data de contractació, i la seva durada (curt termini o llarg termini).

La generació de fluxos probables es realitza pòlissa a pòlissa en les assegurances individuals i adhesió a adhesió en assegurances col·lectives. El grup disposa de processos automàtics que capturen els paràmetres tècnics, les dades biomètriques i econòmiques de les pòlisses i adhesions que resideixen en els aplicatius de gestió després de la subscripció, i garanteix així la suficiència i la qualitat de dades així com la consistència del procés.

La metodologia i la formulació actuarial utilitzada parteix de la que conté la Nota tècnica dels productes, fet que garanteix que el procés de generació sigui equiparable al que fa servir per al càlcul de les provisions comptables.

Així mateix, en els mateixos processos s'efectua una rèplica de càlcul i es fa quadrar amb la informació comptable per tal de donar robustesa, consistència i traçabilitat al procés de càlcul que s'efectua.

Per a la valoració de les provisions tècniques a efectes de Solvència II s'han fet servir les hipòtesis següents:

- ***Hipòtesi de longevitat i mortalitat:***

Per a la determinació de BEL, s'ha utilitzat com a millor estimació de longevitat/mortalitat la taula de mortalitat d'experiència pròpia que emana del procés estadístic del model intern parcial de mortalitat i longevitat de l'entitat i hi és, per tant, consistent.

- ***Hipòtesi de discapacitat:***

Per al risc de discapacitat, es fan servir taules sectorials generalment acceptades. Els paràmetres per a la valoració del BEL es determinaran atenent a la mesura sistemàtica del risc quant a la comprovació de la seva suficiència i representativitat.

- ***Hipòtesi de caiguda de cartera:***

En la projecció de fluxos probables del negoci s'ha utilitzat com a millor hipòtesi de rescats futurs la que emana del procés estadístic de la companyia partint de l'anàlisi sistemàtica de l'experiència pròpia.

- ***Hipòtesis de despeses:***

S'han considerat les despeses recurrents per cada negoci i tipus d'operacions, partint de les dades comptables de classificació i imputació per a cada un.

- **Corbes de descompte:**

En funció de les característiques de cada grup homogeni de risc, en el càlcul del BEL s'utilitza la corba lliure de risc proporcionada periòdicament per EIOPA i corregida en cada cas per l'ajustament per casament o l'ajustament per volatilitat recollit a la normativa vigent.

- **Límits del contracte:**

De manera general, en el càlcul es contempla com un límit la temporalitat prevista en les pòlisses.

En contractes temporals renovables:

- Si l'asseguradora manté amb caràcter unilateral els drets a acabar el contracte, a rebutjar primes exigibles o a modificar les primes o les prestacions exigibles segons el contracte de tal manera que les primes reflecteixen totalment els riscos, el límit serà el de la temporalitat en vigor sense renovació posterior i amb la renovació següent si es troba en els dos mesos previs.
- En canvi, si el grup no disposa dels drets unilaterals esmentats, s'adoptarà l'extensió del límit contractual considerant renovacions futures.

- **Opcions i garanties:**

VidaCaixa té en compte en el càlcul del BEL les opcions i les garanties incloses als contractes d'assegurances com, entre d'altres, el valor de rescat o les garanties en els *unit linked* indicades anteriorment.

- **Simplificacions:**

De conformitat amb l'article 21 del Reglament delegat 2015/35 de Solvència II, el grup VidaCaixa utilitza unes aproximacions determinades en la valoració de provisions tècniques, principalment per a contractes de coassegurança. La utilització de simplificacions representa un 1,85 % del BEL a 31 de desembre de 2019 (un 2,11 % del BEL a 31 de desembre 2018).

- **Futures decisions de gestió:**

No s'han considerat hipòtesis sobre les accions futures de la direcció ja que no concerneixen.

Càlcul del risk margin

En relació amb el càlcul del marge de risc, el grup VidaCaixa fa servir el mètode 3 dins de la jerarquia de mètodes simplificats que permet la normativa com a alternativa més idònia per al càlcul del marge de risc.

El mètode 3 consisteix a calcular per aproximació la suma descomptada de tots els capitals de solvència obligatoris futurs en un sol pas, sense l'aproximació dels capitals de solvència obligatoris per a cada any futur per separat.

A partir de les anàlisis efectuades, el grup VidaCaixa considera que el càlcul pel mètode 3 reflecteix raonablement el cost de finançament d'un import de fons propis admissibles igual al

capital de solvència obligatori necessari per assumir les obligacions d'assegurança durant el període de vigència, tal com especifica l'apartat 5 de l'article 77, relatiu al càlcul de provisions tècniques, de la Directiva 2009/138/CE del Parlament Europeu i del Consell. A més, aquest mètode reflecteix la naturalesa, el volum i la complexitat dels riscos subjacents a les obligacions d'assegurances de VidaCaixa.

Tal com es descriu en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP va calcular el marge de risc per a totes les responsabilitats conforme al mètode 2 de les directrius divulgades per EIOPA sobre l'avaluació de les provisions tècniques.

Provisions tècniques de BPI VP

En l'Informe de situació financera i de solvència de BPI VP, annex a aquest informe, es detalla la informació sobre el càlcul de la millor estimació de les provisions.

4.2.b. Nivell d'incertesa relacionat amb el valor de les provisions tècniques

En la projecció de fluxos probables utilitzats en el càlcul de la millor estimació es tenen en compte les incerteses relatives als fluxos de caixa futurs ponderats per la seva probabilitat, considerant els diversos aspectes que intervenen en la seva generació i mitjançant la utilització d'hipòtesis realistes. Tot plegat, per tal de calcular les provisions tècniques d'una manera prudent, fiable i objectiva.

4.2.c. Diferències entre valoració a efectes de Solvència II i valoració en els estats financers per línia de negoci

En els estats financers, el càlcul de les provisions tècniques es fa partint del que s'estableix en la disposició addicional cinquena ("Règim de càlcul de les provisions tècniques a efectes comptables") del Reial decret 1060/2015, de 20 de novembre, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores (ROSSEAR), que remet al que recull el Reglament d'ordenació i supervisió d'assegurances privades, aprovat pel Reial decret 2486/1998, de 20 de novembre (ROSSP). En els estats financers consolidats, aquesta valoració de les provisions s'ajusta per adaptar-la al que s'estableix en les Normes internacionals d'informació financera (NIIF).

En canvi, a Solvència II, el càlcul de les provisions tècniques es basa en la secció 1a ("Normes sobre provisions tècniques") del ROSSEAR.

El *best estimated* de les provisions a Solvència II recull el valor de les inversions associades a les carteres de passiu mitjançant la corba descompte aplicada en l'actualització dels fluxos.

A continuació es mostra el valor de les provisions tècniques a Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers, a partir dels ajustaments de valoració efectuats, a 31 de desembre de 2019:

En milers d'euros	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats
Provisions tècniques - assegurances de salut (similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida)	16.855	18.849
PT calculades en el seu conjunt	-	-
La millor estimació (ME)	15.963	-
Marge de risc (MR)	892	-
Provisions tècniques – assegurances de vida (excloses les de la salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	57.615.256	59.685.777
PT calculades en el seu conjunt	-	-
La millor estimació (ME)	56.628.482	-
Marge de risc (MR)	986.773	-
Provisions tècniques –<i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	11.845.368	12.246.604
PT calculades en el seu conjunt	12.245.764	-
La millor estimació (ME)	(463.725)	-
Marge de risc (MR)	63.329	-
Total	69.477.479	71.951.230

A continuació es mostra el valor de les provisions tècniques a Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers, a partir dels ajustaments de valoració efectuats, a 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats
Provisions tècniques - assegurances de salut (similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida)	16.356	21.818
PT calculades en el seu conjunt	-	-
La millor estimació (ME)	14.581	-
Marge de risc (MR)	1.774	-
Provisions tècniques – assegurances de vida (excloses les de la salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	51.613.174	52.905.843
PT calculades en el seu conjunt	-	-
La millor estimació (ME)	50.726.227	-
Marge de risc (MR)	886.946	-
Provisions tècniques –<i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	8.750.230	9.064.074
PT calculades en el seu conjunt	9.064.074	-
La millor estimació (ME)	(369.557)	-
Marge de risc (MR)	55.713	-
Total	60.379.760	61.991.735

Com es pot observar, una part de les provisions tècniques de *unit linked* es calcula en conjunt. L'import d'aquestes provisions calculades com un tot es correspon amb l'import de les provisions tècniques comptables que es valoren recollint el valor de mercat dels actius assignats a les carteres de *unit linked*.

Les provisions tècniques dels estats financers consolidats a 31 de desembre de 2019 inclouen un ajustament per adaptar-ne la valoració al que s'estableix en les NIIF per un import de 685.457 milers d'euros (679.806 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

Tal com s'ha indicat, les diferències de valoració provinents de les provisions tècniques de BPI VP integrades en el balanç econòmic consolidat no són significatives per al conjunt del balanç.

4.2.d. Aplicació de l'ajustament per casament

L'ajustament per casament de la corba lliure de risc és una mesura permanent establerta a la normativa de Solvència II que recull les pràctiques més bones i més esteses que s'han anat aplicant en el mercat espanyol des de 1999 per a la gestió d'assegurances d'estalvi a llarg termini, partint del casament de fluxos d'actius i passius establert a l'article 33.2 del ROSSP, desenvolupada actualment en l'Ordre ministerial EHA/339/2007, de 16 de febrer, que modifica l'ordre de 23 de desembre de 1998.

Aquestes pràctiques han demostrat que són eficaces en el manteniment de la solvència i la solidesa del sector assegurador, com també han permès oferir als assegurats productes d'assegurances d'estalvi garantit a llarg termini.

De manera simplificada, l'ajustament per casament permet valorar els passius considerant la rendibilitat dels actius assignats a la seva cobertura fins al venciment, per a la qual cosa s'ajusta la corba de valoració dels passius lliure de risc partint del diferencial respecte de la corba de valoració dels actius a valor de mercat descomptant el risc fonamental de crèdit dels actius.

L'ús de l'ajustament per casament està subjecte a l'aprovació prèvia per part de les autoritats de supervisió. VidaCaixa va rebre el desembre de 2015 l'autorització de la DGSFP per a l'ús de l'ajustament per casament en les carteres immunitzades d'estalvi garantit a llarg termini.

Els principis i requisits de la utilització de l'ajustament per casament recollits a l'article 77 ter de la Directiva 2009/138/CE són els següents:

- La cartera d'actius està composta per bons i obligacions i altres actius amb unes característiques similars de fluxos de caixa, per cobrir la millor estimació de la cartera d'obligacions d'assegurança o de reassegurança.
- Es manté aquesta assignació durant tota la vida de les obligacions, excepte per mantenir la replicació dels fluxos de caixa esperats entre els actius i els passius quan aquests fluxos de caixa hagin canviat de manera substancial.
- La cartera d'obligacions d'assegurança a la qual s'aplica l'ajustament per casament i la cartera d'actius assignada estan identificades, organitzades i gestionades per separat respecte d'altres activitats de les empreses.
- La cartera d'actius assignada no es pot utilitzar per cobrir pèrdues derivades d'altres activitats de les empreses.
- Els fluxos de caixa esperats de la cartera d'actius assignada repliquen cadascun dels fluxos de caixa esperats de la cartera d'obligacions d'assegurança o de reassegurança en la mateixa moneda i cap falta de casament no dona lloc a riscos significatius en relació amb els riscos inherents a les activitats d'assegurances o reassegurances a les quals se'ls aplica un ajustament per casament.
- Els contractes en els quals es basa la cartera d'obligacions d'assegurança o reassegurança no donen lloc al pagament de primes futures.
- Els únics riscos de subscripció vinculats a la cartera d'obligacions d'assegurança o reassegurança són els riscos de longevitat, de despeses, revisió i mortalitat.

- Si el risc de subscripció vinculat a la cartera d'obligacions d'assegurança o de reassegurança inclou el risc de mortalitat, la millor estimació d'aquesta cartera no augmenta més d'un 5 % en el cas d'una repercussió del risc de mortalitat.
- Els contractes en els quals es basen les carteres d'obligacions d'assegurança o reassegurança no inclouen cap mena d'opció per al prenedor de l'assegurança o inclouen únicament l'opció del rescat de l'assegurança quan el valor d'aquest rescat no excedeixi el valor dels actius, assignats a les obligacions d'assegurança o reassegurança en el moment en què s'exerceix aquesta opció de rescat.
- Els fluxos de caixa de la cartera d'actius assignada són fixos i no poden ser modificats pels emissors dels actius ni per tercers.
- Les obligacions d'assegurança o reassegurança d'un contracte d'assegurança o reassegurança no es divideixen en diverses parts quan formen la cartera d'obligacions d'assegurança o reassegurança.

El compliment dels requisits indicats anteriorment suposa una immunització financera d'aquestes carteres davant el risc de tipus d'interès.

Així mateix, el risc de crèdit queda previst a través de l'ús d'una taxa de descompte més baixa en la valoració de la millor estimació dels passius respecte de la taxa de rendibilitat dels actius, segons el que estableix la norma, en considerar-ne el risc fonamental de crèdit.

L'aplicació i el compliment d'aquests principis en tot moment redunda en una millor gestió del risc i en un control més robust dels riscos d'aquestes carteres i, per tant, en més protecció per a l'assegurat.

L'incompliment d'aquests requisits comportaria la no-aplicació de l'ajustament per casament, fet que representaria en el cas del grup VidaCaixa un increment en la valoració de les provisions tècniques sota Solvència II de 2.131.874 milers d'euros (3.316.378 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

Com es pot observar, és evident la total inconsistència que suposaria la no aplicació de l'ajustament per casament en la valoració de les carteres immunitzades a llarg termini, ja que no s'estaria considerant la rendibilitat dels actius assignats a la seva cobertura fins al venciment.

En conclusió, l'ajustament per casament establert en la normativa reforça la gestió de riscos i és fonamental per a la correcta valoració dels productes d'estalvi garantit sota Solvència II.

Per la seva banda, BPI VP no aplica l'ajustament per casament per al càlcul del BEL.

4.2.e. Aplicació de l'ajustament per volatilitat

L'ajustament per volatilitat de la corba lliure de risc és una mesura permanent, establerta en la normativa de Solvència II, amb la finalitat d'evitar que l'estructura de tipus d'interès que es farà servir per al càlcul de les provisions tècniques reflecteixi la volatilitat present en el mercat en la seva totalitat.

Així, amb caràcter general les entitats asseguradores poden ajustar els tipus d'interès lliures de risc mitjançant un ajustament per volatilitat calculat periòdicament per EIOPA.

El grup VidaCaixa aplica aquest ajustament en el càlcul del BEL de totes les pòlisses agrupades en les carteres no immunitzades.

Per la seva banda, tal com es descriu en el seu Informe de situació financera i de solvència, annex a aquest informe, BPI VP fa ús de l'ajustament per volatilitat en el càlcul de la totalitat del seu BEL.

La no-aplicació de l'ajustament per volatilitat tindria un impacte reduït en les provisions tècniques Solvència II a 31 de desembre de 2019 de 1.561 milers d'euros (28.774 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

4.2.f. Aplicació de la mesura transitòria sobre els tipus d'interès sense risc

VidaCaixa no fa servir mesures transitòries, és a dir, compleix plenament des del primer moment les exigències de capital de Solvència II sense necessitat de fer servir cap mena de mesura transitòria.

De la mateixa manera, tal com s'indica en l'Informe de situació financera i de solvència, BPI VP no fa ús d'aquesta mesura transitòria.

4.2.g. Aplicació de la mesura transitòria sobre les provisions tècniques

VidaCaixa no fa servir mesures transitòries, és a dir, compleix plenament des del primer moment les exigències de capital de Solvència II sense necessitat de fer servir cap mena de mesura transitòria.

De la mateixa manera, tal com s'indica en l'Informe de situació financera i de solvència, BPI VP no fa ús d'aquesta mesura transitòria.

4.2.h. Imports recuperables procedents de contractes de reassegurança i entitats amb comès especial

La reassegurança cedida és poc significativa respecte del total de provisions. L'import de la millor estimació dels recuperables de la reassegurança cedida es valora mitjançant l'actualització de fluxos de caixa futurs ponderats per la seva probabilitat generats amb hipòtesis realistes, i tenint en compte un ajustament per considerar les pèrdues esperades per incompliment de la contrapart a partir de la seva qualificació creditícia.

L'entitat disposa d'una cobertura de reassegurança específica per a les garanties indicades de determinades modalitats *unit linked*, i en aquest cas és significativa respecte a les seves provisions.

Tal com s'indica en el seu Informe de situació financera i de solvència, BPI VP no fa servir la reassegurança.

4.2.i. Canvis significatius en les hipòtesis utilitzades en el càlcul de les provisions tècniques

La companyia ha establert un cicle anual d'hipòtesis per al càlcul del BEL. Partint d'aquest cicle, anualment es proposen al Comitè Global de Riscos les modificacions que cal realitzar en les hipòtesis perquè siguin analitzades i aprovades.

Els canvis més significatius introduïts pel cicle d'hipòtesis del 2019 són els següents:

- Dins el cicle anual d'hipòtesis de Solvència II, s'actualitzen les hipòtesis següents:
 - Hipòtesi de mortalitat i longevitat (4t trimestre)
 - Hipòtesi de caiguda (1r trimestre)
 - Hipòtesi de despeses (1r trimestre)

segons el calibratge anual per actualització de l'experiència.

- Així mateix, es milloren metodologies que es corresponen a:
 - Caiguda de productes d'estalvi individual amb interès garantit: les ràtios passen a ser calculades sobre la base de la provisió matemàtica (anteriorment sobre la base de les operacions).
 - Despeses per comissions: en assegurances individuals es calculen per imputació de comissions per pòlissa (anteriorment com a percentatge global distribuït).

4.3. Valoració d'altres passius

4.3.a. Valor a efectes de Solvència II dels altres passius

Les bases i els mètodes de valoració de la resta de passius diferents de les provisions tècniques no difereixen significativament dels utilitzats en els estats financers. Passem a detallar aquestes bases i mètodes de valoració per a les partides més significatives:

- **Passius per impostos diferits:** els passius per impostos diferits a Solvència II s'han obtingut a partir dels passius per impostos diferits en els estats financers més l'efecte fiscal de tots aquells ajustaments positius (és a dir, que generen un benefici per a la companyia) realitzats per obtenir el balanç econòmic sota criteris de Solvència II.
- **Derivats:** es corresponen principalment amb *swaps* de cobertura utilitzats per mitigar el risc de tipus d'interès.

4.3.b. Diferències entre valoració a efectes de Solvència II i valoració en els estats financers

A continuació es mostra la resta de passius diferents a provisions tècniques i el valor en Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers a 31 de desembre de 2019:

En milers d'euros

Resta de passius	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats	
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	1.350	1.350	
Passius per impost diferits	1.332.355	263.286	(a)
Derivats	7.019.459	7.046.655	(b)
Deutes amb entitats de crèdit	0	0	
Deutes per operacions d'assegurança i coassegurança	16.881	16.881	
Deutes per operacions de reassegurança	5.178	5.178	
Altres deutes i partides per pagar	547.221	547.221	
Altres passius, no consignats a altres partides	2.704	2.704	
Total resta de passius	8.925.148	7.883.276	

A continuació es mostra de la resta de passius diferents a provisions tècniques el valor a Solvència II en comparació amb el seu valor en els estats financers a 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros

Resta de passius	Valor Solvència II	Valor estats financers consolidats
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	1.376	1.376
Passius per impost diferits	1.191.946	256.942 (a)
Derivats	5.189.689	5.091.298 (b)
Deutes amb entitats de crèdit	257.481	257.377
Deutes per operacions d'assegurança i coassegurança	33.066	33.066
Deutes per operacions de reassegurança	4.120	4.120
Altres deutes i partides per pagar	373.534	373.534
Passius subordinats	-	-
Altres passius, no consignats a altres partides	112	112
Total resta de passius	7.051.324	6.017.825

- a) **Passius per impostos diferits:** la variació que experimenta aquest saldo entre el balanç econòmic Solvència II i els estats financers, es deu únicament a la consideració de l'efecte fiscal (considerant un tipus impositiu del 30 %) dels ajustaments positius realitzats a l'actiu (és a dir, que fan augmentar l'actiu) i als ajustaments negatius realitzats al passiu (considerant ajustaments negatius aquells que fan disminuir el passiu).
- b) **Derivats:** les diferències existents entre aquests saldos en els estats financers i Solvència II no són diferències de valoració, sinó que es deuen a la reclassificació que es realitza dels interessos meritats i no vençuts. Aquests interessos en els estats financers es recullen dins de les periodificacions comptables, tot i que a Solvència II es consideren més import de la inversió, i es resten de la resta d'actius.

Així mateix, cal esmentar que els derivats es classifiquen de manera separada en l'actiu o en el passiu depenent del seu valor de mercat. En canvi, en el balanç comptable es classifiquen en l'actiu pel seu valor de mercat agregat.

Per la seva banda, els altres passius procedents de la integració de BPI VP no experimenten cap variació de valor en Solvència II.

4.4. Mètodes de valoració alternatius

El grup no ha fet servir mètodes de valoració alternatius als reconeguts en la normativa de Solvència II per a la valoració dels seus actius i passius en el balanç econòmic.

4.5. Més informació significativa

No concerneix.

5. Gestió del capital

5.1. Fons propis

5.1. a. Objectius, polítiques i processos de gestió de fons propis

VidaCaixa Grup estableix l'objectiu de capital en el compliment dels requisits de capital regulatori en tot moment, tot mantenint un marge de solvència adequat. Per fer-ho, desenvolupa els processos de gestió i control següents:

- Seguiment i anàlisi de les magnituds de balanç econòmic i CSO. Aquest seguiment es realitza en l'àmbit del Comitè Global de Riscos i del Consell d'Administració.
- Seguiment d'un marc d'apetit al risc, a través dels límits de tolerància establerts pel Consell d'Administració, amb l'objectiu de preveure i detectar evolucions no desitjades i assegurar-ne el compliment en tot moment. Aquest seguiment es realitza en l'àmbit del Comitè Global de Riscos i del Consell d'Administració.
- Desenvolupament del procés d'avaluació interna prospectiva de riscos i solvència (ORSA), que avalua el compliment de l'objectiu de capital al llarg de l'horitzó temporal projectat. Si els resultats del procés mostren la necessitat de cobrir els requeriments de capital durant el període projectat, VidaCaixa avaluarà les possibles accions que cal adoptar per cobrir-los, que podran incloure accions sobre els objectius de negoci, el perfil de risc, o la gestió de capital.
- Anàlisi de les característiques dels fons propis disponibles per determinar-ne l'aptitud i la classificació en Tiers d'acord amb el Reglament delegat (UE) 2015/35.

5.1.b. Estructura, import i qualitat dels fons propis

Els fons propis consolidats de VidaCaixa Grup s'han determinat tenint en compte els actius i els passius de la filial BPI VP conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 355 del Reglament delegat 2015/35 de solvència.

La totalitat dels fons propis de VidaCaixa Grup a 31 de desembre de 2019 té la màxima qualitat (**Tier 1 no restringit**).

En milers d'euros	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Total
Fons propis bàsics	3.682.929	-	-	3.682.929
Fons propis complementaris	-	-	-	-
Fons propis disponibles	3.682.929	-	-	3.682.929
Fons propis admissibles CSO	3.682.929	-	-	3.682.929
Fons propis admissibles CMO	3.682.929	-	-	3.682.929

La totalitat dels fons propis de VidaCaixa Grup a 31 de desembre de 2018 té la màxima qualitat (**Tier 1 no restringit**).

En milers d'euros	Tier 1	Tier 2	Tier 3	Total
Fons propis bàsics	2.991.398	-	-	2.991.398
Fons propis complementaris	-	-	-	-
Fons propis disponibles	2.991.398	-	-	2.991.398
Fons propis admissibles CSO	2.991.398	-	-	2.991.398

Els detalls de la composició dels fons propis és el següent:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Capital social	1.347.462	1.347.462
Reserva de conciliació	2.362.315	1.668.068
Fons propis no disponibles gestora fons de pensions	(26.848)	(24.132)
Fons propis complementaris	-	-
Total fons propis disponibles	3.682.929	2.991.398

La reserva de conciliació està composta pels elements següents:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Excés dels actius sobre els passius	3.761.187	3.182.757
Dividends previstos	(51.410)	(167.227)
Altres elements dels fons propis bàsics (capital social)	(1.347.462)	(1.347.462)
Reserva de conciliació	2.362.315	1.668.068

La reserva de conciliació es compon essencialment de l'excés d'actius sobre passius provinent del balanç econòmic a 31 de desembre de 2019, ajustat pel capital social i els dividends previstos.

Les dades d'acord amb les quals es realitza el càlcul dels fons propis de grup són nets d'operacions intragrup. Aquestes operacions intragrup s'eliminen dins del procés mitjançant el qual es realitza la consolidació comptable del grup.

5.1.c. Import admissible dels fons propis per cobrir el capital de solvència obligatori

L'import de fons propis admissibles per cobrir el CSO a 31 de desembre de 2019 és de 3.682.929 milers d'euros (2.991.398 milers d'euros a 31 de desembre de 2018).

5.1.d. Diferències significatives entre el patrimoni net en els estats financers i l'excedent dels actius respecte dels passius calculat a efectes de solvència

A continuació es detalla la conciliació entre el patrimoni net dels estats financers, l'excés d'actius sobre passius i el capital admissible:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Patrimoni net comptable	3.309.573	3.316.428
Variació valoració actiu	(954.043)	(810.490)
Variació valoració passiu	1.405.658	676.819
Variació valoració total	451.614	(133.671)
Excés d'actius sobre passius	3.761.187	3.182.757
Ajustament dividends previstos	(51.410)	(167.227)
Ajustament Tier 3 no computable	-	-
Ajustament capital gestora fons	(26.848)	(24.132)
CAPITAL SOLVÈNCIA II admissible	3.682.929	2.991.398

5.1.e. Aplicació de les disposicions transitòries contemplades en l'article 308 ter, apartats 9 i 10, de la Directiva 2009/138/CE

VidaCaixa no fa servir mesures transitòries, és a dir, compleix plenament des del primer moment les exigències de capital de Solvència II sense necessitat de fer servir cap mena de mesura transitòria.

Per la seva banda, BPI VP en l'àmbit individual tampoc no fa ús de mesures transitòries el 2019.

5.1.f. Fons propis complementaris

VidaCaixa no compta amb fons propis complementaris.

Per la seva banda, BPI VP tampoc no compta amb fons propis complementaris.

5.1.g. Elements deduïts dels fons propis i restriccions significatives que afectin la disponibilitat i transferibilitat dels fons propis

Com a gestora de fons de pensions, el Grup VidaCaixa ha de reservar una part dels seus fons propis a aquesta activitat, d'acord amb el que estableix l'article 20 del Reial decret legislatiu 1/2002, de 29 de novembre, segons el qual s'aprova el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, modificat per la Llei 2/2011, de 4 de març. Aquests fons propis no estan disponibles per cobrir el CSO, per la qual cosa VidaCaixa dedueix dels seus fons propis disponibles per cobrir el CSO un total de 26.848 milers d'euros (24.132 milers d'euros el 2018). Aquest import inclou 4.636 milers d'euros relatius a l'operativa de gestió de fons de pensions duta a terme per BPI VP.

D'acord amb l'article 77 ter de la Directiva 2009/238 de Solvència II, la cartera d'obligacions d'assegurança o de reassegurança a la quals s'aplica l'ajustament per casament i la cartera d'actius assignada estan identificades, organitzades i gestionades per separat respecte d'altres activitats de les empreses, i la cartera d'actius assignada no es pot fer servir per cobrir pèrdues derivades d'altres activitats de l'empresa, formant un fons de disponibilitat limitada respecte de la resta del negoci de l'entitat.

Els efectes principals són menys capital disponible, per la no-transferibilitat dels fons propis, i més capital requerit, per la pèrdua de l'efecte diversificació i l'augment del risc de concentració en el càlcul del CSO.

VidaCaixa ha desenvolupat processos i procediments de gestió de la informació i el càlcul, que assegurin el compliment de totes les disposicions normatives per al càlcul i l'ajustament dels fons de propis i del capital de solvència obligatori per al fons de disponibilitat limitada i la resta del negoci de l'entitat.

5.2. Capital de solvència obligatori i capital mínim obligatori

5.2.a. Imports del capital de solvència obligatori i del capital mínim obligatori

El CSO consolidat de VidaCaixa Grup s'han determinat tenint en compte les exposicions als riscos provinents de la filial BPI VP, conforme al mètode 1, d'acord amb el que estableix l'article 356 del Reglament delegat 2015/35 de solvència.

A continuació es mostra l'import del CSO i del CMO a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
Capital solvència obligatori (CSO)	2.183.422	1.991.973
Capital mínim obligatori (CMO)	1.027.436	941.381

5.2.b. Import del capital de solvència obligatori de l'empresa desglossat per mòduls

A continuació es mostra l'import del CSO desglossat per mòduls a 31 de desembre de 2019 i a 31 de desembre de 2018:

En milers d'euros	Desembre 2019	Desembre 2018
SCR de mercat	724.985	622.168
SCR de contrapart	48.338	166.341
SCR de Vida	2.039.490	1.796.792
SCR de Salut	13.907	17.938
Efecte diversificació	(447.292)	(463.208)
SCR bàsic (BSCR)	2.379.429	2.140.031
SCR operacional	350.791	338.560
Efecte fiscal	(819.066)	(743.577)
Capital solvència obligatori (CSO)	1.911.154	1.735.427
49,92 % CSOSegurCaixa Adeslas	272.268	256.959
Capital solvència obligatori (CSO) grup	2.183.422	1.991.973

5.2.c. Càlculs simplificats

VidaCaixa Grup no fa ús de càlculs simplificats per al càlcul del CSO.

5.2.d. Paràmetres específics

VidaCaixa Grup no fa servir paràmetres específics per al càlcul del CSO.

5.2.e. Utilització de l'opció prevista a l'article 51, apartat 2, paràgraf tercer, de la Directiva 2009/138/CE

VidaCaixa Grup no aplica l'ús de l'opció que preveu l'article 51, apartat 2, paràgraf tercer, de la Directiva 2009/138/CE.

5.2.f. Repercussió de qualsevol paràmetre específic utilitzada i import de qualsevol addició de capital aplicada al capital de solvència obligatori

Com s'ha assenyalat anteriorment, el CSO de mercat de VidaCaixa incorpora una addició de capital de 2.272 milers d'euros a 31 de desembre de 2019 per recollir els riscos associats a les garanties ofertes per el *unit link* amb garanties sobre el valor de la inversió en cas de defunció de l'assegurat i no previstos en la fórmula estàndard.

VidaCaixa Grup no fa servir paràmetres específics per al càlcul del CSO.

5.2.g. Canvis significatius en el capital de solvència obligatori i en el capital mínim obligatori

No s'han produït canvis significatius en el mètode de càlcul del CSO ni del CMO.

5.3. Ús del submòdul de risc d'accions basat en la durada en el càlcul del capital de solvència obligatori

5.3.a. Aprovació de l'autoritat de supervisió

VidaCaixa Grup no fa servir aquesta opció.

5.3.b. Import del capital obligatori per al submòdul de risc d'accions basat en la durada

VidaCaixa Grup no fa servir aquesta opció.

5.4. Diferències entre la fórmula estàndard i el model intern utilitzat

5.4.a. Finalitats per a les quals es fa servir el seu model intern

La finalitat del model intern és l'obtenció dels resultats següents:

- La taula de mortalitat corresponent a l'experiència de la població assegurada a la companyia (taula generacional amb el càlcul dels factors de millora que s'han d'aplicar entre generacions, a excepció de les pòlisses de risc en les quals s'apliquen límits contractuals dins de l'anualitat vigent en què s'utilitza la taula base).
- Els percentatges de xoc tant de longevitat com de mortalitat (valor calibrat en el percentil 99,5 % o 0,5 %, respectivament).

La taula de mortalitat es fa servir per calcular el *best estimate* de l'entitat.

Els percentatges de xoc de longevitat i mortalitat es fan servir en el càlcul del CSO amb model intern.

Així mateix, el model intern es fa servir extensament i desenvolupa un paper rellevant per avaluar la incidència de les possibles decisions, quan aquestes decisions impactin en el perfil de risc de l'entitat, inclosa la incidència en les pèrdues o els guanys esperats i la seva volatilitat com a resultat d'aquestes mateixes decisions.

Els usos del model intern es poden dividir en dos blocs segons si l'ús és relatiu a la gestió de riscos o a la presa de decisions de gestió.

Com a usos del model intern relatius a la gestió de riscos, els resultats del model intern es tenen en compte a l'hora de formular estratègies de risc, inclòs l'establiment de límits de tolerància al risc, repòrting, etc.

Com a usos del model intern en la presa de decisions de gestió, el model intern es fa servir per donar suport a les decisions relatives al llançament de nous productes, la modificació de tarifes, la cotització de pòlisses col·lectives i canvis en productes, l'assignació de capital, etc.

5.4.b. Àmbit d'aplicació del model intern en termes de segments d'activitat i categories de risc

L'àmbit d'aplicació del model intern inclou tota la població assegurada en la companyia per riscos de mortalitat o longevitat, tant d'assegurances individuals com d'assegurances col·lectives.

Donat el volum de negoci i les característiques intrínseques del negoci de VidaCaixa, el model intern permet disposar d'una visió del perfil de riscos de la companyia més ajustada a la realitat que la proporcionada per la fórmula estàndard.

5.4.c. Tècnica d'integració del model intern parcial en la fórmula estàndard

Per integrar el capital de solvència obligatori de mortalitat i longevitat en la resta de riscos es fa servir la tècnica 4 descrita a l'annex XVIII, Tècniques d'integració dels models interns parcials, del Reglament delegat (UE) 2015/35 de la Comissió, de 10 d'octubre de 2014. Aquesta tècnica fa servir els mateixos coeficients de correlació que els empleats per la fórmula estàndard, tant entre el risc de mortalitat i el risc de longevitat, com entre aquests i la resta de riscos.

Donat que les correlacions utilitzades són les mateixes que les utilitzades en fórmula estàndard, i el capital de solvència obligatori compleix els principis següents:

- El capital de solvència obligatori parteix del principi de continuïtat del negoci de l'empresa.
- Està calibrat a un nivell de confiança del 99,5 %.
- Inclou un horitzó temporal d'1 any.

5.4.d. Mètodes utilitzats en el model intern per calcular la previsió de distribució de probabilitat i el capital de solvència obligatori

El procés següent resumeix el funcionament del model intern en aquest àmbit:

1r) Obtenció de les dades brutes de la població assegurada a la companyia

S'extreuen de les aplicacions de gestió de la companyia les dades de les pòlisses i els assegurats. Aquestes dades es carreguen en una base de dades i es processen perquè cada

persona es tracti només una vegada en cada període continu de temps. Amb les dades processades de defuncions i exposades es determina la probabilitat de mort bruta dels diversos anys d'observació per separat (des de 1999) i la probabilitat de mort bruta dels últims 5 anys.

2n) Ajustament dels tants de mortalitat

S'ajusten les probabilitats brutes de mort a una llei de mortalitat, és a dir, s'ajusten les dades brutes a una expressió matemàtica que expliqui el comportament observat de la mortalitat de la companyia.

3r) Taula base

Correspon a les dades de probabilitat de defunció ajustades per als últims 5 anys, i aquesta és la taula base. Per obtenir una taula generacional, a partir d'aquesta taula base s'aplicaran els factors de millora obtinguts en els passos següents.

4t) Factors d'evolució de la mortalitat

A partir de les dades ajustades dels tants de mortalitat per als diferents anys d'observació, s'observa com evoluciona per a cada edat aquesta probabilitat de mort al llarg dels diferents anys d'observació. La hipòtesi de partida és que els factors d'evolució d'aquesta probabilitat de mort segueixen una distribució normal.

5è) Projectió de la mortalitat

Una vegada determinada la base i l'evolució de la mortalitat, mitjançant un procés de projecció estocàstica s'obtenen els valors esperats de supervivents recorrent la desviació observada en la funció de distribució de les dues variables. És a dir, partint d'un valor teòric de persones a l'inici de cada càlcul, es determinen en funció de la probabilitat base de defunció i la seva evolució quantes persones arribaran vives a una edat determinada.

6è) Determinació de la taula de mortalitat *best estimate*

Com a conseqüència d'haver obtingut diferents valors de supervivents per a cada edat i durada, es poden ordenar de major a menor i derivar el valor corresponent al 50 % dels casos. Amb aquests valors es calcula l'equació matemàtica que s'ajusta a la projecció d'aquest valor per a cada edat, i és aquest el factor de millora que cal aplicar. Aquest valor és el que es farà servir sobre la taula base per realitzar la construcció de la taula generacional de la millor estimació.

7è) Avaluació del xoc de longevitat

Com a conseqüència d'haver obtingut diferents valors de supervivents per a cada edat i durada, es poden ordenar de més alt a més baix i derivar el valor corresponent al 99,5 % dels casos (simulacions amb un nombre més elevat de supervivents per a cada edat i durada). El valor resultant és la mitjana dels valors al 99,5 % obtinguts per al conjunt d'edats i durades calculades.

8è) Avaluació del xoc de mortalitat

Com a conseqüència d'haver obtingut diferents valors de supervivents per a cada edat i durada, es poden ordenar de més alt a més baix i derivar el valor corresponent al 0,5 % dels casos (simulacions amb un nombre més elevat de supervivents per a cada edat i durada). El valor resultant és la mitjana dels valors al 0,5 % obtinguts per al conjunt d'edats i durades calculades.

5.4.e. Mesura del risc i horitzó temporal utilitzats en el model intern

Es fan servir els mateixos que en la fórmula estàndard, és a dir, un nivell de confiança del 99,5 % per a un horitzó temporal d'1 any.

5.4.f. Naturalesa i idoneïtat de les dades utilitzades en el model intern

Donada la dimensió de la població assegurada per l'entitat i la seva extensió en el temps, hi ha disponibilitat de prou base estadística per a la inferència estadística.

El procés següent resumeix el funcionament del model intern en aquest àmbit:

1r) Es parteix de les bases de dades que emanen de les mateixes aplicacions informàtiques de comercialització i gestió de pòlisses, que se sotmeten de manera permanent a proves de precisió i robustesa i, sobre aquestes proves, es realitzen determinats filtres.

2n) Una vegada realitzats els filtres, es carreguen les dades en una eina d'explotació.

3r) La informació carregada es depura aplicant-hi validacions.

4t) Una vegada depurades les dades es generen els càlculs del model.

L'equip de validació independent de CaixaBank verifica en l'Informe de validació que els filtres aplicats són adequats per a la depuració de les dades utilitzades en el calibratge del model intern, ja que els filtres tenen l'objectiu d'obtenir dades biomètriques fiables del col·lectiu d'assegurats de VidaCaixa, i per tant en cap moment es descarten dades pertinents sense una causa justificada.

Per tant, les dades utilitzades en el model intern es consideren adequades i completes, i permeten la mesura adequada dels exposats i l'obtenció de les dades biomètriques necessàries.

5.5. Incompliment del capital mínim obligatori o el capital de solvència obligatori

Durant el 2019 VidaCaixa Grup ha complert en tot moment amb el CSO i el CMO.

5.6. Més informació significativa

No es considera.

6. Plantilles d'informació (QRTs)

S.02.01.02

Balanç

Actius	Valor Solvència II
Fons de comerç	
Comissions anticipades i altres costos d'adquisició	
Immobilitzat intangible	0,00
Actius per impostos diferits	594.298.636,47
Actius i drets reemborsament retribucions llarg termini al personal	0,00
Immobilitzat material per a ús propi	24.095.791,02
Inversions (diferents d'<i>index linked</i> i <i>unit linked</i>)	68.666.813.340,67
Immobles (aliens als destinats a l'ús propi)	2.402.081,14
Participacions	422.145.620,08
Accions	1.508.463,80
Accions - cotitzades	33.612,37
Accions - no cotitzades	1.474.851,43
Bons	65.490.759.528,45
Deute públic	58.212.765.570,19
Deute privat	7.277.347.842,22
Actius financers estructurats	0,00
Titulacions d'actius	646.116,04
Fons d'inversió	628.225,70
Derivats	2.513.580.652,10
Dipòsits diferents dels actius equivalents a l'efectiu	235.788.769,40
Altres inversions	0,00
Actius posseïts per a contractes <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	12.287.531.043,29
Préstec amb garantia hipotecària i sense	12.602.498,79
Avançaments sobre pòlisses	10.651.222,19
A persones físiques	1.685.814,25
Altres	265.462,35
Imports recuperables de la reassegurança	185.669.359,57
Assegurances diferents de l'assegurança de vida, i de salut similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida.	13.772.543,39
Assegurances diferents de l'assegurança de vida, excloses les de salut	0,00
Assegurances de salut similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida	13.772.543,39
Assegurances de vida, i de salut similars a les de vida, excloses les de la salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	173.955.313,54
Assegurances de salut similars a les assegurances de vida	0,00
Assegurances de vida, excloses les de la salut i les <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	173.955.313,54
Assegurances de vida <i>index linked</i> i <i>unit linked</i>	-2.058.497,36
Dipòsits constituïts per reassegurança acceptada	0,00
Crèdits per operacions d'assegurança directa i coassegurança	33.861.736,88
Crèdits per operacions de reassegurança	18.377.747,80
Altres crèdits	210.167.757,78
Accions pròpies	0,00
Accionistes i mutualistes per desemborsaments exigits	0,00
Efectiu i altres actius líquids equivalents	124.343.979,32
Altres actius, no consignats en altres partides	6.052.412,89
Total actiu	82.163.814.304,49

S.02.01.02 (continuació)

Balanç

Passius	Valor Solvència II
	C0010
Provisions tècniques – assegurances diferents de l'assegurança de vida	16.854.964,55
Provisions tècniques – diferents de vida (excloses les de malaltia)	0,00
<i>PT calculades en el seu conjunt</i>	0,00
<i>La millor estimació</i>	0,00
<i>Marge de risc</i>	0,00
Provisions tècniques – salut (similars a les assegurances diferents de l'assegurança de vida)	16.854.964,55
<i>PT calculades en el seu conjunt</i>	0,00
<i>La millor estimació</i>	15.963.218,08
<i>Marge de risc</i>	891.746,47
Provisions tècniques – vida (excloses index linked i unit linked)	57.615.255.773,14
Provisions tècniques – salut (similars a les assegurances de vida)	0,00
<i>PT calculades en el seu conjunt</i>	0,00
<i>La millor estimació</i>	0,00
<i>Marge de risc</i>	0,00
Provisions tècniques – vida (excloses salut i les index linked i unit linked)	57.615.255.773,14
<i>PT calculades en el seu conjunt</i>	0,00
<i>La millor estimació</i>	56.628.482.356,72
<i>Marge de risc</i>	986.773.416,42
Provisions tècniques – index linked i unit linked	11.845.368.124,12
<i>PT calculades en el seu conjunt</i>	12.245.763.670,87
<i>La millor estimació</i>	-463.724.651,87
<i>Marge de risc</i>	63.329.105,12
Altres provisions tècniques	
Passiu contingent	0,00
Altres provisions no tècniques	0,00
Provisió per a pensions i obligacions similars	0,00
Dipòsits rebuts per reassegurança cedida	1.349.966,17
Passius per impost diferits	1.332.355.247,54
Derivats	7.019.458.532,31
Deutes amb entitats de crèdit	10,00
Passius financers diferents dels deutes amb entitats de crèdit	0,00
Deutes per operacions d'assegurança i coassegurança	16.880.906,23
Deutes per operacions de reassegurança	5.178.291,46
Altres deutes i partides per pagar	547.221.184,79
Passius subordinats	0,00
<i>Passius subordinats no inclosos en els fons propis bàsics</i>	0,00
<i>Passius subordinats inclosos en els fons propis bàsics</i>	0,00
Altres passius, no consignats a altres partides	2.703.848,46
Total passiu	78.402.626.848,75
Excés d'actius sobre passius	3.761.187.455,73

S.05.01.02
Primes, sinistralitat i despeses, per línies de negoci

	Obligacions d'assegurança i de reassegurança proporcional diferent de l'assegurança de vida	Total
	Assegurança de protecció d'ingressos	
Primes meritedes		
Assegurança directa – brut	18.528.265,34	18.528.265,34
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut		0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	16.459.207,30	16.459.207,30
Import net	2.069.058,04	2.069.058,04
Primes imputades		
Assegurança directa – brut	18.654.645,43	18.654.645,43
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut		0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	16.432.371,69	16.432.371,69
Import net	2.222.273,74	2.222.273,74
Sinistralitat (sinistres incorreguts)		
Assegurança directa – brut	15.744.051,54	15.744.051,54
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut		0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	15.879.204,80	15.879.204,80
Import net	-135.153,26	-135.153,26
Variació d'altres provisions tècniques		
Assegurança directa – brut	0,00	0,00
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut		0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	0,00
Import net	0,00	0,00
Despeses tècniques	-595.279,32	-595.279,32
Altres despeses		0,00
Total despeses		-595.279,32

S.05.01.02 (continuació)

Primes, sinistralitat i despeses, per línies de negoci

	Obligacions d'assegurança de vida			Obligacions de reassegurança de vida	Total
	Assegurança amb participació en beneficis	Assegurança vinculada a índexs i a fons d'inversió	Una altra assegurança de vida	Reassegurança de vida	
Primes meritedes					
Import brut	254.918.148,24	2.344.322.071,45	6.050.586.505,16	3.247.657,95	8.653.074.382,80
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	2.609.988,17	167.236.893,65	0,00	169.846.881,82
Import net	254.918.148,24	2.341.712.083,28	5.883.349.611,51	3.247.657,95	8.483.227.500,98
Primes imputades					
Import brut	254.918.148,24	2.335.370.818,82	6.050.878.821,48	3.247.657,95	8.644.415.446,49
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	2.609.988,17	167.236.893,65	0,00	169.846.881,82
Import net	254.918.148,24	2.332.760.830,65	5.883.641.927,83	3.247.657,95	8.474.568.564,67
Sinistralitat (sinistres incorreguts)					
Import brut	438.631.574,08	726.005.560,70	5.416.310.599,47	14.763.966,74	6.595.711.700,99
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	50.044,38	95.362.009,95	0,00	95.412.054,33
Import net	438.631.574,08	725.955.516,32	5.320.948.589,52	14.763.966,74	6.500.299.646,66
Variació d'altres provisions tècniques					
Import brut	-4.318.098,18	-2.824.246.868,82	-1.348.469.008,60	11.957.671,50	-4.165.076.304,10
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	3.720.327,31	50.333.728,69	0,00	54.054.056,00
Import net	-4.318.098,18	-2.827.967.196,13	-1.398.802.737,29	11.957.671,50	-4.219.130.360,10
Despeses tècniques	12.240.848,67	59.007.852,51	242.953.678,29	166.249,34	314.368.628,81
Altres despeses					4.043.000,00
Total despeses					318.411.628,81

S.05.02.01
Primes, sinistralitat i despeses, per països

	País d'origen	Cinc països principals (per import de primes brutes meritades) — obligacions de no-vida					Total de cinc països principals i país d'origen
		-	-	-	-	-	
Primes meritades							
Assegurança directa – brut	18.528.265,34	-	-	-	-	-	18.528.265,34
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	16.459.207,30	-	-	-	-	-	16.459.207,30
Import net	2.069.058,04	-	-	-	-	-	2.069.058,04
Primes imputades							
Assegurança directa – brut	18.654.645,43	-	-	-	-	-	18.654.645,43
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	16.432.371,69	-	-	-	-	-	16.432.371,69
Import net	2.222.273,74	-	-	-	-	-	2.222.273,74
Sinistralitat (sinistres incorreguts)							
Assegurança directa – brut	15.744.051,54	-	-	-	-	-	15.744.051,54
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	15.879.204,80	-	-	-	-	-	15.879.204,80
Import net	-135.153,26	-	-	-	-	-	-135.153,26
Variació d'altres provisions tècniques							
Assegurança directa – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança acceptada proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança acceptada no proporcional – brut	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Import net	0,00	-	-	-	-	-	0,00
Despeses tècniques	-595.279,32	-	-	-	-	-	-595.279,32
Altres despeses							0,00
Total despeses							-595.279,32

	País d'origen	Cinc països principals (per import de primes brutes meritades) — obligacions de vida					Total de cinc països principals i país d'origen
		PT	-	-	-	-	
Primes meritades							
Import brut	8.562.206.611,49	90.867.771,31	-	-	-	-	8.653.074.382,80
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	169.846.881,82	0,00	-	-	-	-	169.846.881,82
Import net	8.392.359.729,67	90.867.771,31	-	-	-	-	8.483.227.500,98
Primes imputades							
Import brut	8.553.547.675,18	90.867.771,31	-	-	-	-	8.644.415.446,49
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	169.846.881,82	0,00	-	-	-	-	169.846.881,82
Import net	8.383.700.793,36	90.867.771,31	-	-	-	-	8.474.568.564,67
Sinistralitat (sinistres incorreguts)							
Import brut	6.369.292.193,87	226.419.507,12	-	-	-	-	6.595.711.700,99
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	95.412.054,33	0,00	-	-	-	-	95.412.054,33
Import net	6.273.880.139,54	226.419.507,12	-	-	-	-	6.500.299.646,66
Variació d'altres provisions tècniques							
Import brut	- 4.165.076.304,10	0,00	-	-	-	-	- 4.165.076.304,10
Reassegurança cedida (participació de la reassegurança)	54.054.056,00	0,00	-	-	-	-	54.054.056,00
Import net	- 4.219.130.360,10	0,00	-	-	-	-	- 4.219.130.360,10
Despeses tècniques	307.411.651,13	6.956.977,68	-	-	-	-	314.368.628,81
Altres despeses							4.043.000,00
Total despeses							318.411.628,81

S.22.01.22**Impacte de les mesures de garanties a llarg termini i les mesures transitòries**

	Import de les mesures de garanties a llarg termini i mesures transitòries	Impacte de la mesura transitòria sobre les provisions tècniques	Impacte de la mesura transitòria sobre el tipus d'interès	Impacte de l'ajustament per volatilitat fixada a zero	Impacte de l'ajustament per casament fixat a zero
Provisions tècniques	69.477.478.861,80	0,00	0,00	1.561.341,73	2.131.873.584,81
Fons propis bàsics	3.682.929.136,53	0,00	0,00	-1.092.939,21	-1.492.311.509,36
Fons propis admissibles per cobrir el capital de solvència obligatori	3.682.929.136,53	0,00	0,00	-1.092.939,21	-1.492.311.509,36
Capital de solvència obligatori	2.183.421.943,52	0,00	0,00	1.040.183,37	-274.628.914,79

S.23.01.22
Fons propis
Fons propis bàsics abans de la deducció per participacions en un altre sector financer

Capital social ordinari (sense deduir les accions pròpies)

Capital social ordinari exigit però no desemborsat no disponible, en l'àmbit del grup

Primes d'emissió corresponents al capital social ordinari

Fons mutual inicial, aportacions dels membres o un element equivalent dels fons propis bàsics per a les mútues i les empreses similars

Comptes de mutualistes subordinats

Comptes de mutualistes subordinats no disponibles, en l'àmbit del grup

Fons excedentaris

Fons excedentaris no disponibles, en l'àmbit del grup

Accions preferents

Accions preferents no disponibles, en l'àmbit del grup

Primes d'emissió corresponents a les accions preferents

Primes d'emissió corresponents a les accions preferents no disponibles, en l'àmbit del grup

Reserva de conciliació

Passius subordinats

Passius subordinats no disponibles, en l'àmbit del grup

Import igual al valor dels actius nets per impostos diferits

Import igual al valor dels actius nets per impostos diferits no disponible, en l'àmbit del grup

Altres elements aprovats per l'autoritat de supervisió com a fons propis bàsics no especificats anteriorment

Fons propis no disponibles corresponents a altres elements dels fons propis aprovats per l'autoritat de supervisió

Participacions minoritàries (si no es notifiquen com a part d'un element concret dels fons propis)

Participacions minoritàries no disponibles, en l'àmbit del grup

Fons propis dels estats financers que no han d'estar representats per la reserva de conciliació i no compleixin els requisits per classificar-se com a fons propis segons Solvència II

Fons propis dels estats financers que no han d'estar representats per la reserva de conciliació i no compleixin els requisits per classificar-se com a fons propis segons Solvència II

Deduccions

Deduccions per participacions en altres empreses financeres, incloses les empreses no regulades que desenvolupen activitats financeres

De les quals: deduccions de conformitat amb l'article 228 de la Directiva 2009/138/CE

Deduccions per participacions en cas de no disponibilitat d'informació (article 229)

Deducció per participacions incloses pel mètode de deducció i agregació quan es fa servir una combinació de mètodes

Total d'elements dels fons propis no disponibles

Total deduccions
Total de fons propis bàsics després de les deduccions
Fons propis complementaris
Fons propis d'altres sectors financers
Reserva de conciliació

Fons de pensions d'ocupació

Entitats no regulades que desenvolupen activitats financeres

Total de fons propis d'altres sectors financers

Fons propis agregats quan es fa servir el mètode de deducció i agregació, exclusivament o una combinació amb el mètode 1

Fons propis agregats quan es fa servir el mètode de deducció i agregació i una combinació de mètodes

Fons propis agregats quan es fa servir el mètode de deducció i agregació i una combinació de mètodes nets d'operacions intragrup

Total de fons propis admissibles per cobrir l'SCR del grup consolidat (excloso els fons propis d'un altre sector financer i de les empreses incloses pel mètode de deducció i agregació)

Total de fons propis admissibles per cobrir l'SCR del grup consolidat mínim

Total de fons propis admissibles per cobrir l'SCR del grup consolidat (excloso els fons propis d'un altre sector financer i de les empreses incloses pel mètode de deducció i agregació)

Total de fons propis admissibles per cobrir l'SCR del grup consolidat mínim

SCR del grup consolidat mínim
Ràtio entre fons propis admissibles i SCR del grup consolidat mínim

Total de fons propis admissibles per cobrir l'SCR del grup (inclosos els fons propis d'un altre sector financer i el de les empreses incloses pel mètode de deducció i agregació)

SCR del grup

Ràtio entre fons propis admissibles i SCR del grup (inclosos altres sectors financers i empreses incloses pel mètode de deducció i agregació)

Total	Tier 1 - no restringit	Tier 1 - restringit	Tier 2	Tier 3
1.347.461.833,00	1.347.461.833,00		0,00	
0,00	0,00		0,00	
0,00	0,00		0,00	
0,00	0,00		0,00	
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00	0,00			
0,00	0,00			
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00
2.362.315.150,50	2.362.315.150,50			
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00		0,00	0,00	0,00
0,00				0
0,00				0
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26.847.846,97	0,00			
0,00	0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.682.929.136,53	3.682.929.136,53	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00	
0,00	0,00	0,00	0,00	
3.682.929.136,53	3.682.929.136,53	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.682.929.136,53	3.682.929.136,53	0,00	0,00	
1.027.435.877,83				
3,58				
3.682.929.136,53	0,00	0,00	0,00	0,00
2.183.421.943,52				
1,69				

S.23.01.22 (continuació)
Fons propis

Reserva de conciliació	
Excedent dels actius respecte dels passius	3.761.187.455,73
Accions pròpies (tinença directa i indirecta)	0,00
Dividends, distribucions i costos previsibles	51.410.472,23
Altres elements dels fons propis bàsics	1.347.461.833,00
Ajustament per elements dels fons propis restringits en el cas de carteres subjectes a l'ajustament per casament i de fons de disponibilitat limitada	0,00
Altres fons propis no disponibles	0,00
Reserva de conciliació abans de la deducció per participacions en un altre sector financer	2.362.315.150,50
Beneficis esperats	
Beneficis esperats inclosos en primes futures — activitat de vida	2.068.864.130,88
Beneficis esperats inclosos en primes futures — activitat de no-vida	0,00
Total de beneficis esperats inclosos en primes futures	2.068.864.130,88

S.25.02.22

Capital de solvència obligatori — per a empreses que facin servir la fórmula estàndard i un model intern parcial

Número únic del component	Descripció dels components	Càlcul del capital de solvència obligatori	Import modelitzat	Paràmetres específics de l'empresa	Simplificacions
1	Risc de mercat	722.713.475,74	0,00	-	-
2	Risc d'impagament de la contrapart	48.338.059,80	0,00	-	-
3	Risc de subscripció de vida	2.039.490.400,90	392.697.656,93	-	-
4	Risc de subscripció de malaltia	13.906.999,02	0,00	-	-
5	Risc de subscripció de no-vida	0,00	0,00	-	-
6	Risc d'actius intangibles	0,00	0,00	-	-
7	Risc operacional	350.790.906,47	0,00	-	-
8	Capacitat d'absorció de pèrdues de les provisions tècniques (import negatiu)	0,00	0,00	-	-
9	Capacitat d'absorció de pèrdues dels impostos diferits (import negatiu)	-818.772.199,47	0,00	-	-

Càlcul del capital de solvència obligatori

Total de components no diversificats	2.356.467.642,46
Diversificació	-445.999.177,03
Capital obligatori per a les activitats desenvolupades d'acord amb l'article 4 de la Directiva 2003/41/CE	0,00
Capital de solvència obligatori, exclosa l'addició de capital	1.910.468.465,44
Addició de capital ja fixada	685.352,71
Capital de solvència obligatori per a empreses subjectes al mètode consolidat	2.183.421.943,52
Una altra informació sobre l'SCR	
Import/estimació de la capacitat general d'absorció de pèrdues de les provisions tècniques	0,00
Import/estimació de la capacitat general d'absorció de pèrdues dels impostos diferits	-818.772.199,47
Capital obligatori per al submòdul de risc d'accions basat en la durada	0,00
Import total del capital de solvència obligatori nocial per a la part restant	1.193.244.278,60
Import total del capital de solvència obligatori nocial per a la part restant	0,00
Import total del capital de solvència obligatori nocial per a les carteres subjectes a ajustament per casament	717.909.539,55
Efectes de diversificació deguts a l'agregació de l'SCR nocial per a fons de disponibilitat limitada als efectes de l'article 304	0,00
Capital de solvència obligatori del grup consolidat mínim	1.027.435.877,83
Informació sobre altres entitats	
Capital obligatori per a altres sectors financers (capital obligatori per a empreses no d'assegurances)	0,00
Capital obligatori per a altres sectors financers (capital obligatori per a empreses no d'assegurances) — Entitats de crèdit, empreses d'inversió i entitats financeres, gestors de fons d'inversió alternatius, societats de gestió d'OICVM	0,00
Capital obligatori per a altres sectors financers (capital obligatori per a empreses no d'assegurances) — Fons de pensions d'ocupació	0,00
Capital obligatori per a altres sectors financers (capital obligatori per a empreses no d'assegurances) — Capital obligatori per a empreses no regulades que desenvolupen activitats financeres	0,00
Capital obligatori per a participacions no de control	272.268.125,38
Capital obligatori per a la resta d'empreses	0,00
SCR global	
SCR per a empreses incloses pel mètode de deducció i agregació	0,00
Capital de solvència obligatori	2.183.421.943,52

S.32.01.22
Empreses incloses en l'àmbit del grup

País	Codi d'identificació de l'empresa		Tipus de codi d'identificació de l'empresa	Raó social de l'empresa		Tipus d'empresa		Forma jurídica	Categoria (mútua/ no mútua)	Autoritat de supervisió
PT	213800HV6TP2I5A6MW58		LEI	BPI Vida e Pensões - Companhia de Seguros, SA		1 - Empresa d'assegurances de vida		Societat anònima	No mutual	ASF
ES	A17582032		SpecificCode	VidaCaixa Mediació Societat d'Agència d'Assegurances vinculades, SAU		10 - Empresa de serveis auxiliars, com es defineix a l'art. 1.52 del Reglament delegat UE 2015/35		Societat anònima unipersonal	No mutual	
ES	95980020140005025553		LEI	SegurCaixa Adeslas, SA d'Assegurances i Reassegurances		2 - Empresa d'assegurances de no-vida		Societat Anònima	No mutual	DGSFP
ES	95980020140005337796		LEI	VIDACAIXA, SAU D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES		Mixta		Societat Anònima Unipersonal	No mutual	DGSFP
Criteris d'influència						Inclusió en l'àmbit de la supervisió del grup		Càlcul de la solvència del grup		
Quota percentual en el capital	% utilitzat per a l'elaboració de comptes consolidats	% dels drets de vot	Altres criteris	Nivell d'influència	Quota proporcional utilitzada per al càlcul de la solvència del grup	SÍ/NO	Data de la decisió, si s'aplica l'article 214	Mètode utilitzat i, segons el mètode 1, tractament de l'empresa		
100	100	100		1- Dominant	100	1- Yes		1- Consolidation / Full Integration		
100	100	100		1- Dominant	100	1- Yes		1- Consolidation / Full Integration		
49,92	49,92	49,92		2- Significant	49,92	1- Yes		3- Consolidation / EquityMethod		
100	100	100		1- Dominant	100	1- Yes		1- Consolidation / Full Integration		

Annex. Informe sobre la situació financera i de solvència – BPI Vida e Pensões

Relatório de Solvência e Situação Financeira

BPI Vida e Pensões 2019

BPI VIDA E PENSÕES – COMPANHIA DE SEGUROS, S.A.

Sociedade matriculada na Conservatória do Registo Comercial de Lisboa sob o número único 502 623 543

Sede: Rua Braamcamp, 11-6º, 1250-049 Lisboa, PORTUGAL

Capital Social: 76 000 000.00 euros

ÍNDICE

SÍNTESE.....	6
ATIVIDADE E DESEMPENHO	10
A.1 Atividade	10
A.2 Desempenho da subscrição	12
A.3 Desempenho dos investimentos	12
A.4 Resultado de outras atividades	12
A.5 Eventuais informações adicionais.....	12
SISTEMA DE GOVERNAÇÃO	15
B.1 Informações Gerais sobre o sistema de governação	15
B.2 Requisitos de qualificação e idoneidade	19
B.3 Sistema de Gestão de Riscos	20
B.4 Autoavaliação do Risco e da Solvência	21
B.5 Sistema de Controlo Interno	22
B.6 Função de Auditoria Interna.....	23
B.7 Função Atuarial.....	25
B.8 Subcontratação	25
B.9 Avaliação da adequação do sistema de governação.....	25
B.10 Eventuais informações adicionais	26
PERFIL DE RISCO	28
C.1 Risco específico de seguros	28
C.2 Risco de mercado	28
C.3 Risco de incumprimento pela contraparte	30
C.4 Risco de liquidez	30
C.5 Risco Operacional	30
C.6 Outros riscos materiais.....	30
C.8 Eventuais informações adicionais.....	32
AVALIAÇÃO PARA EFEITOS DE SOLVÊNCIA	34
D.1 Ativos	34
D.2 Provisões Técnicas	36
D.3 Outras responsabilidades	37
D.4 Eventuais informações adicionais	37
GESTÃO DO CAPITAL.....	39
E.1 Fundos Próprios	39
E.2 Requisito de capital de solvência e requisito de capital mínimo.....	41

E.3 Utilização do submódulo do risco acionista baseado na duração	42
E.4 Utilização de modelo interno no cálculo do requisito de solvência	42
E.5 Incumprimento dos requisitos de capital	42
E.6 Outras informações materiais	42
ANEXO 1 - MODELOS.....	46

Síntese

SÍNTESE

Atividades e Desempenho

A BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A., adiante BPI Vida e Pensões, é uma companhia de seguros focada na comercialização de seguros de Vida e gestão de fundos de pensões.

A BPI Vida e Pensões é detida a 100% pela VidaCaixa Sociedade Anónima de Seguros e Resseguros, uma companhia de seguros do ramo vida, detida a 100% pelo Caixabank, S.A., que centra a sua atividade no negócio de seguros de vida e fundos de pensões em Espanha.

Em 2019, o volume de produção da BPI Vida e Pensões ascendeu a 831 milhões de euros, representativo de um crescimento de 61% face a 2018. Relativamente à atividade de fundos de pensões, no final de 2019, a BPI Vida e Pensões tinha sob a sua gestão 39 fundos de pensões, com um património global de 3 095 milhões de euros.

A BPI Vida e Pensões tem vindo a rever a sua oferta, adaptando-a às condições de mercado e às necessidades dos seus Clientes. Neste âmbito destaca-se:

- em julho de 2019, o lançamento de dois novos planos de poupança reforma ligados a fundos de investimento, o BPI Destino PPR 2025 e o BPI Destino PPR 2040. Estes produtos, visaram alargar a oferta de planos de poupança reforma da Companhia, tendo em consideração as necessidades dos Clientes com maior propensão ao risco.

O BPI Destino PPR 2025 e o BPI Destino PPR 2040 são produtos de aforro para a reforma, sem garantias de capital e de rendimento, orientados para uma gestão otimizada da poupança e com data objetivo definida ajustada ao ciclo de vida do Cliente. Tratam-se de produtos que diversificam o investimento de acordo com um horizonte temporal alinhado com o prazo previsto para a reforma, consistente com a idade do Cliente.

- em novembro de 2019, inibição dos reforços e a criação de planos periódicos de investimentos de uma família de produtos com participação nos resultados e capital garantido, cujas novas subscrições estavam inibidas desde 2018.

Conforme comunicado ao mercado, a BPI Vida e Pensões é, a partir de 2020, a nova parceira do Banco BPI na comercialização de seguros de vida risco. De forma a garantir o sucesso deste projeto, iniciado em 2018, foram efetuados ao longo de 2019 os desenvolvimentos das infraestruturas tecnológicas e de recursos humanos necessários para o lançamento desta nova linha de negócio.

Sistema de governação

Durante o ano de 2019 a BPI Vida e Pensões passou por um profundo processo de transformação interna que teve como objetivo dotar a Companhia com recursos humanos e técnicos necessários para o novo ramo de negócio Vida Risco e ainda adaptar o sistema de governo à realidade do Grupo CaixaBank. Nesse sentido, foram registados junto da ASF, enquanto pessoas que dirigem efetivamente a empresa os Diretores responsáveis pelas áreas de Dinamização, Meios, Investimentos, Económico-Financeira, Compliance e Auditoria Interna. Foram também revistos os responsáveis pelas funções-chave de Riscos, Compliance e Auditoria Interna.

Perfil de Risco

A análise e quantificação dos riscos a que a BPI Vida e Pensões está exposta permite avaliar o perfil de risco da Companhia e efetuar uma gestão adequada do mesmo.

Os riscos a que BPI Vida e Pensões está exposta podem sintetizar-se da seguinte forma:

- Riscos específicos de seguros: dada a tipologia de produtos geridos atualmente pela BPI Vida e Pensões, o risco específico de seguros é pouco significativo. Não obstante, são analisados periodicamente os riscos subjacentes e previamente ao lançamento de um novo produto são avaliados os riscos associados à conceção e comercialização desses novos produtos.

- Riscos de mercado: decorrem dos ativos afetos às responsabilidades com produtos com garantia de capital, bem como dos ativos representativos dos seus fundos próprios.
- Risco de incumprimento da contraparte: corresponde ao risco de possíveis perdas por incumprimentos inesperados ou deterioração da qualidade creditícia de contrapartes. Encontram-se abrangidos neste âmbito para a BPI Vida e Pensões os depósitos à ordem, os contratos de mitigação de riscos e os valores a receber de intermediários.
- Risco de liquidez: definido como o risco de perdas resultantes da incapacidade de cumprir com as responsabilidades de pagamento. No caso da BPI Vida e Pensões, este risco é mitigado pelo facto de uma parte significativa dos investimentos ser realizada em ativos com elevada liquidez (negociáveis a cada momento em mercado secundário e/ou de curto prazo).
- Risco operacional: as principais fontes de risco operacional decorrem sobretudo de alguns processos realizados manualmente.
- Outros riscos materiais: a Companhia encontra-se ainda exposta aos riscos decorrentes dos fundos de pensões. Os riscos da linha de negócio de fundos de pensões advêm essencialmente dos riscos operacionais e do risco associado ao Fundo de Pensões Aberto “BPI Garantia” que garante a qualquer momento capital investido.

Dada a tipologia de produtos comercializados pela Companhia, os principais riscos da BPI Vida e Pensões decorrem das exposições dos ativos em carteira, sendo residuais os riscos específicos de seguros (SCR Vida), na medida em que o ramo de negócio de seguros de vida risco não estava presente até ao final de 2019.

Avaliação para efeitos de solvência

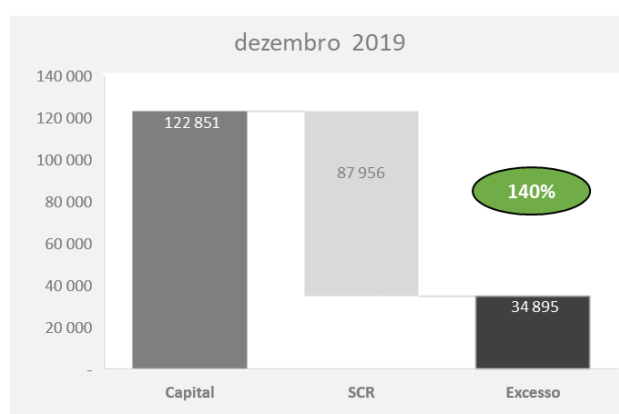
No âmbito da avaliação para efeitos de solvência, as diferenças mais significativas entre o balanço económico e o balanço estatutário decorrem:

- Do aumento das responsabilidades de seguro, explicado pela diferença nos níveis das taxas de juro implícitas na estrutura temporal de taxas de juro da EIOPA – utilizadas para valorizar o balanço económico – e as taxas de juro das provisões estatutárias e pela diferente metodologia de cálculo entre as responsabilidades estatutárias e de solvência;
- Do aumento do valor da carteira obrigacionista avaliada na totalidade ao justo valor;
- Da não consideração dos ativos intangíveis;
- Das diferenças nos impostos apurados tendo em consideração as alterações mencionadas nos pontos *supra*.

Gestão do capital

No âmbito das regras de Solvência II, a BPI Vida e Pensões determina o requisito de capital de solvência e o requisito de capital mínimo considerando a fórmula-padrão desenvolvido pela EIOPA.

A 31 de dezembro de 2019, a cobertura do requisito de capital de solvência é de 140%.

O valor total de capital disponível considerado elegível para satisfazer o requisito mínimo de capital (MCR) é 119 352 milhares de euros, sendo o seu rácio de cobertura de 302%.

Eventos subsequentes

Desde o final de 2019, a expansão do COVID-19 a nível global gerou uma crise sanitária sem precedentes até ao momento. Este evento afeta significativamente a atividade económica a nível mundial e, como resultado, poderá afetar as operações e os resultados financeiros da Companhia, bem como a rentabilidade futura dos Fundos de Pensões por si geridos. A extensão em que a crise sanitária acima mencionada poderá impactar tanto a posição financeira da Companhia quanto as rentabilidades dos fundos de pensões por si geridos, dependerá de desenvolvimentos futuros que não podem ser previstos com fiabilidade, incluindo as ações para conter a doença ou tratá-la e mitigar o seu impacto nas economias dos países afetados ou nas políticas sociais e económicas de apoio que estão sendo implementadas pelos governos dos países afetados, entre outros. A Companhia, no âmbito de sua ligação ao Grupo Caixabank, possui as medidas necessárias para a continuidade dos negócios em situações de crise. Durante o mês de março de 2020, o Grupo ativou esses protocolos. Não se estima que a referida crise possa ter efeitos na Companhia que possam impactar a continuidade dos seus negócios e a respetiva solvabilidade.

Atividade e Desempenho

ATIVIDADE E DESEMPENHO

A.1 Atividade

(a) Denominação e forma jurídica da empresa

BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A. sociedade matriculada na Conservatória do Registo Comercial de Lisboa sob o número único 502 623 543 com sede na Rua Braamcamp, nº 11, 1250-049 Lisboa e Capital Social 76 milhões de euros.

(b) Nome e dados de contacto da autoridade de supervisão responsável pela supervisão financeira e nome e dados de contacto do supervisor deo grupo a que a empresa pertence

Autoridade de supervisão da empresa

ASF – Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões
Av. da República, nº 76, 1600-205 Lisboa
Tel: +(351) 217 903 100
www.asf.com.pt

Autoridade de supervisão do grupo

DGSFP – Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones
Av. Del General Perón número 38, 28020 Madrid
www.dgsfp.mineco.es

(c) Nome e dados de contacto do auditor externo

A PricewaterhouseCoopers & Associados e a Baker Tilly, Pg & Associados, SROC, S.A. são as sociedades responsáveis pela auditoria da BPI Vida e Pensões, no diz respeito a Seguros e a Fundos de Pensões, respetivamente.

Companhia

PricewaterhouseCoopers & Associados
Sociedade de Revisores Oficiais de Contas, Lda
Inscrição na OROC n.º 183
Registo na CMVM n.º 20161485
Palácio SottoMayor
Rua Sousa Martins, n.º 1, 3.º
1050-217 Lisboa
Tel: +(351) 213 599 000
www.pwc.com/pt

Fundos de Pensões geridos pela Companhia

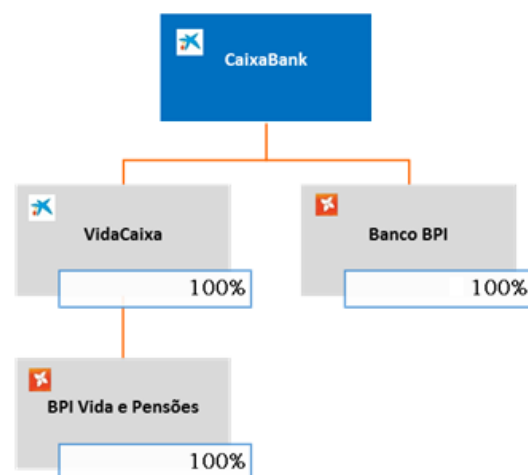
Baker Tilly, Pg & Associados, SROC, S.A.
Inscrição na OROC n.º 235
Registo na CMVM n.º 20161528

Av. Columbano Bordalo Pinheiro, 108, 1.º B
1070-067 Lisboa
+351 210 988 710
www.bakertilly.pt

(d) Descrição dos titulares de participações qualificadas na empresa

A BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A. é detida a 100% pela VidaCaixa, entidade detida a 100% pelo CaixaBank, S.A., com sede em Calle Pintor Sorolla, 2-4 46002 Valência, com NIF A08663619, inscrito no Registro Mercantil de Valência, Volume 10370, Folio 1, Página V-178351, e registrada no Registro Administrativo Especial do Banco de Espanha com o número 2100.

(e) Posição da empresa na estrutura jurídica do grupo

Com a aquisição da BPI Vida e Pensões, em dezembro de 2017, pela VidaCaixa – Sociedade Anónima de Seguros e Resseguros, Sociedade Unipersonal, a BPI Vida e Pensões passou a integrar o grupo VidaCaixa, que por sua vez integra o Grupo CaixaBank.

Tratou-se de uma alteração estratégica de acionista dentro do mesmo grupo - recorde-se que o Banco BPI, anterior acionista único da BPI Vida e Pensões, integra igualmente o Grupo CaixaBank - que visou fortalecer a presença da Companhia no mercado português.

Em termos operacionais a Companhia mantém-se uma empresa de matriz portuguesa, que opera para clientes

portugueses. O Banco BPI continua a ser o seu mediador único.

(f) Linhas de negócio e posição geográfica

A BPI Vida e Pensões tem por objeto social o exercício da indústria de seguros e resseguros do ramo “Vida”, incluindo a gestão de fundos de pensões, em Portugal. Em 2019, a BPI Vida e Pensões operou as seguintes linhas de negócio:

- Produtos com garantia de capital;
- Produtos sem garantia de capital, em que o risco de investimento é suportado pelo investidor;
- Fundos de pensões, envolvendo a gestão das respetivas carteiras de ativos e o pagamento das pensões correspondentes; tratam-se de recursos fora de balanço em que o risco de investimento recai exclusivamente sobre a empresa associada ou sobre os beneficiários, conforme os fundos financiem planos de pensões de benefício definido ou de contribuição definida, respetivamente.

Os seguros da BPI Vida e Pensões são comercializados através das redes do Banco BPI (Rede de Particulares e Empresários e Negócios, *Premier* e *Private Banking*). Desta forma, as vendas destes produtos para os investidores particulares são integradas na atividade de captação de recursos de clientes do Banco BPI, onde concorrem com outros produtos de recursos como depósitos ou fundos de investimento.

No que respeita aos fundos de pensões, estes são comercializados e administrados diretamente pela BPI Vida e Pensões. A Companhia é uma das entidades de referência no mercado português de fundos de pensões.

(g) Atividades ou eventos significativos que ocorreram em 2019 com impacto material na empresa

Revisão dos produtos em comercialização

A BPI Vida e Pensões tem vindo a rever a sua oferta, adaptando-a às condições de mercado e às necessidades dos seus Clientes.

Neste âmbito destaca-se:

- em julho de 2019, o lançamento de dois novos planos de poupança reforma ligados a fundos de investimento, o BPI Destino PPR 2025 e o BPI Destino PPR 2040. Estes produtos, visaram alargar a oferta de planos de poupança reforma da Companhia, tendo em consideração as necessidades dos Clientes que pretendem um

veículo de poupança de longo prazo adequado ao seu ciclo de vida.

O BPI Destino PPR 2025 e o BPI Destino PPR 2040 são produtos de aforro para a reforma, sem garantias de capital e de rendimento, orientados para uma gestão otimizada da poupança e com data objetivo definida, ajustada ao ciclo de vida do Cliente. Tratam-se de produtos que diversificam o investimento de acordo com um horizonte temporal alinhado com o prazo previsto para a reforma, consistente com a idade do Cliente.

- em novembro de 2019, inibição dos reforços e da criação de planos periódicos de investimentos de uma família de produtos com participação nos resultados e capital garantido, cujas novas subscrições estavam inibidas desde 2018.

Linha de negócio vida risco

Conforme comunicado ao mercado, a BPI Vida e Pensões é, a partir de 2020, a nova parceira do Banco BPI na comercialização de seguros de vida risco.

De forma a garantir o sucesso deste projeto, iniciado em 2018, foram efetuados ao longo de 2019 os desenvolvimentos das infraestruturas tecnológicas e de recursos humanos necessários para o lançamento desta nova linha de negócios.

Transformação e reestruturação organizacional

Associado ao projeto de comercialização de seguros de vida risco decorreu durante 2019 um processo de transformação da organização da BPI Vida e Pensões.

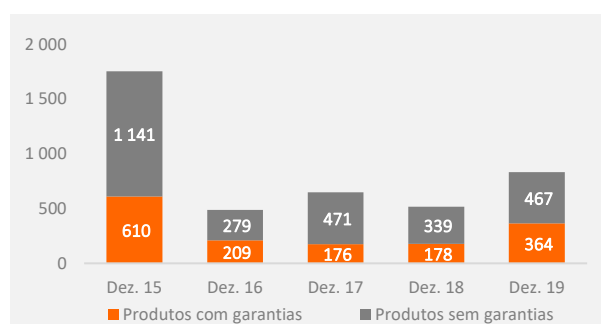
No âmbito deste processo de transformação, a Companhia dotou-se dos meios humanos e técnicos necessários não só à implementação do negócio de vida risco, mas também para assegurar maior autonomia do ponto de vista técnico e operacional face a outras estruturas do Grupo Caixabank/BPI, destacando-se a internalização das atividades de gestão de investimentos, gestão de riscos e suporte na nova estrutura organizacional da BPI Vida e Pensões.

Importa, ainda, salientar, o cumprimento da BPI Vida e Pensões em matéria de sustentabilidade, salientando-se os passos dados no processo de digitalização e paperless da Companhia, bem como o início do processo de adesão aos princípios do Investimento Socialmente Responsável.

A.2 Desempenho da subscrição

Em 2019 a produção da BPI Vida e Pensões aumentou 61% face a 2018. Ao nível de segmentos, este aumento foi mais significativo nos produtos com garantias que, após a queda acentuada observada em 2016 e a tendência de estabilidade apresentada desde essa data, cresceram 104%. A produção dos produtos sem garantias aumentou em 38%, alcançando os níveis registados em 2017.

Volume de prémios

Valores em milhões de Euros

Analisando por linha de negócio o desempenho da BPI Vida e Pensões no ano de 2019, ao nível da produção líquida, verifica-se que a produção alcançada nos produtos com garantias foi maioritariamente proveniente dos produtos com taxa garantida, em detrimento dos produtos com participação de resultados.

Os produtos *unit-linked* apresentam um desempenho positivo, com uma produção líquida positiva.

	Prémios	Sinistros	Prod. Líquida
Seguros com participação nos resultados	90 867 771	226 419 507	-135 551 736
Unit-linked	467 151 740	237 172 135	229 979 605
Outros seguros de vida	272 816 146	10 595 968	262 220 178
Total	830 835 657	474 187 610	356 648 047

A.3 Desempenho dos investimentos

(a) Rendimentos e despesas de investimentos

No que diz respeito ao rendimento e às despesas decorrentes de investimentos, apresentam-se de seguida os resultados alcançados pela Companhia no ano de 2019.

Comparativamente a 2018, os rendimentos e os gastos financeiros observaram um aumento de, respetivamente, 4.565 e 9.560 milhares de euros.

Ano	2019	2018	Δ
Rendimentos Financeiros	44 059	39 494	12%
Gastos Financeiros	24 118	14 558	66%

Valores em milhares de Euros

(b) Ganhos e perdas reconhecidos diretamente em capital próprio

Face a 2018 os ganhos líquidos reconhecidos diretamente no capital próprios aumentaram 14.974 milhares de euros.

Ano	2019	2018	Δ
Ganhos Líquidos	-12 232	-27 206	55%

Valores em milhares de Euros

(c) Investimento em titularizações

A Companhia não tem efetuado investimentos em titularizações, sendo a posição atual residual de 52,6 milhares de euros.

A.4 Resultado de outras atividades

No final de 2019 a BPI Vida e Pensões tinha sob a sua gestão 39 Fundos de Pensões, com um património global de 3 095 milhões de euros.

Fundos de Pensões sob gestão	Dez. 19	Dez. 18	Δ
Fechados	2 562 049	2 359 860	8.6%
Abertos/PPR	533 276	459 929	16.0%
Total	3 095 326	2 819 789	9.8%

Valores em milhares de Euros

A.5 Eventuais informações adicionais

Desde o final de 2019, a expansão do COVID-19 a nível global gerou uma crise sanitária sem precedentes até ao momento. Este evento afeta significativamente a atividade económica a nível mundial e, como resultado, poderá afetar as operações e os resultados financeiros da Companhia, bem como a rentabilidade futura dos Fundos de Pensões por si geridos. A extensão em que a crise sanitária acima mencionada poderá impactar tanto a posição financeira da Companhia quanto as rentabilidades dos fundos de pensões por si geridos, dependerá de desenvolvimentos futuros que não podem ser previstos com fiabilidade, incluindo as ações para conter a doença ou tratá-la e mitigar o seu impacto nas

economias dos países afetados ou nas políticas sociais e económicas de apoio que estão sendo implementadas pelos governos dos países afetados, entre outros. A Companhia, no âmbito de sua ligação ao Grupo Caixabank, possui as medidas necessárias para a continuidade dos negócios em situações de crise. Durante o mês de março de 2020, o Grupo ativou esses protocolos. Não se estima que a referida crise possa ter efeitos na Companhia que possam impactar a continuidade de seus negócios.

Sistema de Governação

SISTEMA DE GOVERNAÇÃO

B.1 Informações Gerais sobre o sistema de governação

- (a) Estrutura do órgão de direção, administração e supervisão da empresa com a descrição das principais funções e responsabilidades, incluindo a indicação e descrição de comités relevantes e a descrição das funções-chave

No novo modelo de organização da Companhia que foi sendo implementado durante o ano de 2019, a linha decisória assume a seguinte forma:

- Nível estratégico, o Conselho de Administração;
- Nível executivo, o Conselho de Administração coadjuvado por um Comité de Direção;
- Nível operativo, responsáveis de equipa.

Assembleia Geral

A Assembleia Geral (AG) delibera sobre as matérias que lhe são especialmente atribuídas pela Lei ou pelos Estatutos, bem como, se tal lhe for solicitado pelo Conselho de Administração, sobre matérias de gestão da Companhia.

Administração e Fiscalização

A gestão da sociedade compete ao Conselho de Administração coadjuvado por um Comité de Direção composto por dois administradores executivos e cinco diretores.

Os poderes de fiscalização estão cometidos a um Conselho Fiscal e ao Revisor Oficial de Contas.

Os titulares dos órgãos sociais são eleitos por períodos de quatro anos, sendo permitida a sua reeleição.

Conselho de Administração

A administração da Sociedade é exercida por um Conselho de Administração composto por um número de três a doze membros, eleitos pela Assembleia Geral que, de entre eles, designará o Presidente e, se assim o entender, um ou mais Vice-Presidentes.

As deliberações do Conselho de Administração são tomadas por maioria dos votos dos Administradores presentes ou representados e dos que votem por correspondência. O Presidente tem voto de qualidade.

A atividade de gestão do Conselho de Administração centra-se na definição e acompanhamento dos riscos que potencialmente afetam a atividade da Companhia. Nesse sentido, o Conselho de Administração aprova as políticas que definem o marco de atuação da BPI Vida e

Pensões com a Autoridade de Supervisão, com os clientes, com o acionista e com os colaboradores, e sobre as quais é definido o sistema de controlo interno. O Conselho de Administração acompanha também a implementação das recomendações da auditoria, interna e externa, bem como da supervisão, caso existam.

A composição do Conselho de Administração a 31 de dezembro de 2019 era a seguinte: um presidente (Isabel Castelo Branco), um vogal executivo (Maria Isabel Semião), dois vogais não executivos quadros da VidaCaixa (Jordi Arenillas Claver e Jorge Nicolau Molina) e um vogal não executivo quadro do Banco BPI (António Luna Vaz).

Comissão de Nomeações e Remunerações

O Conselho de Administração poderá nomear uma comissão de nomeações e remuneração que terá como responsabilidades gerais (i) a avaliação das competências, conhecimentos, experiência, idoneidade e disponibilidade necessários para os membros do conselho de administração, para os diretores de topo, pessoas que dirijam efetivamente a empresa e responsáveis pelas funções-chave; (ii) propor a nomeação, recondução e destituição de administradores para posterior decisão da assembleia geral; (iii) elaborar pareceres sobre a nomeação e destituição de diretores de topo e demais pessoas que dirijam efetivamente a empresa e sobre as condições gerais dos seus contratos; (iv) propor a política de remuneração dos administradores, dos diretores de topo e das pessoas que dirijam efetivamente a empresa, bem como a remuneração individual e demais condições contratuais dos administradores executivos, garantindo a sua observância;

A Comissão de Nomeações e Remunerações a 31 de dezembro de 2019 era composta por Jordi Arenillas Claver e Jorge Nicolau Molina.

Comité de Direção

O Comité de Direção é o órgão encarregue da gestão corrente da Companhia. Tem definidos como principais objetivos: (i) procurar o crescimento do negócio de forma contínua, assegurando a sua viabilidade no tempo; (ii) definir um plano estratégico e assegurar a sua compreensão por toda a organização; (iii) criar uma organização efetiva e eficiente; e (iv) desenvolver o talento e a liderança.

A 31 de dezembro de 2019 o Comité de Direção era composto pela presidente executiva do conselho de administração (Isabel Castelo Branco), pela vogal Executiva (Maria Isabel Semião) e pelos diretores Alvar

Martin Botí, Carla Lamas Jacinto, Hugo Miguel Sousa, José Aguiar Cardoso e José Eduardo Bonito.

Conselho Fiscal

As competências de fiscalização estão atribuídas ao Conselho Fiscal (CF) – cujas responsabilidades essenciais incluem a fiscalização da administração, a vigilância do cumprimento da Lei e dos Estatutos pela Sociedade, a verificação das contas, a fiscalização da independência do Revisor Oficial de Contas e do auditor externo bem como avaliação da atividade deste último.

A 31 de dezembro de 2019, o Conselho Fiscal da BPI Vida e Pensões era constituído por um Presidente (Isabel Correia de Lacerda), dois vogais (José Toscano e Luis Patrício) e um vogal suplente (Francisco André Oliveira).

Revisor Oficial de Contas

A função primordial do Revisor Oficial de Contas consiste em examinar e proceder à certificação legal das contas.

Secretário da Sociedade

O Conselho de Administração designa um secretário da Sociedade com as competências previstas na lei.

Funções-chave

Função de auditoria interna

Com o objetivo de estabelecer e preservar a independência, a Função de Auditoria da BPI Vida e Pensões depende funcionalmente do Presidente do Conselho Administração da Companhia. A Direção de Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões coordena-se e reporta à Direção de Auditoria Interna da VidaCaixa e CaixaBank.

Função de gestão de riscos

O responsável da função de gestão de riscos reporta diretamente ao Conselho de Administração e é membro do Comité de Direção.

É da responsabilidade da função de gestão de riscos a assistência ao órgão de administração na monitorização do sistema de gestão de riscos e do perfil de risco geral da Companhia, a comunicação de informações pormenorizadas sobre exposições ao risco e aconselhamento em matéria de gestão de riscos, incluindo questões estratégicas.

Função de *compliance*

O responsável da função de *compliance* reporta diretamente ao Conselho de Administração e é membro do Comitê de Direção.

A função de Compliance abrange a assessoria ao órgão de administração relativamente ao cumprimento das disposições legais e regulamentares, a avaliação do impacto de eventuais alterações do enquadramento legal na atividade e a identificação e avaliação do risco de *compliance*.

Função atuarial

A função atuarial reporta ao Conselho de Administração e é responsável por coordenar o cálculo das provisões técnicas, assegurar a adequação das metodologias, modelos de base e pressupostos utilizados no cálculo das provisões técnicas, avaliar a suficiência e qualidade dos dados utilizados no cálculo das provisões técnicas, contribuir para a aplicação efetiva do sistema de gestão de riscos, em especial no que diz respeito à modelização do risco em que se baseia o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo, bem como à autoavaliação do risco e da solvência. Emite ainda parecer sobre a política de subscrição e acordos de resseguro.

(b) Alterações materiais no sistema de governação

Durante o ano de 2019 a BPI Vida e Pensões passou por um profundo processo de transformação interna que teve como objetivo dotar a Companhia com os recursos humanos e técnicos necessários para o novo ramo de negócio Vida Risco e ainda adaptar o sistema de governo à realidade do Grupo CaixaBank. Nesse sentido, foram registados junto da ASF, enquanto pessoas que dirigem efetivamente a empresa os Diretores responsáveis pelas áreas de Dinamização, Meios, Investimentos, Económico-Financeira, Compliance e Auditoria Interna. Foram também revistos os responsáveis pelas funções-chave de gestão de riscos, *compliance* e auditoria interna.

(c) Política e práticas de remuneração

As pessoas sujeitas à Política de Remuneração são os membros do Conselho de Administração e todos os Colaboradores da BPI Vida e Pensões que mantêm uma relação de trabalho remunerada com a Companhia, incluindo os Colaboradores cedidos a título ocasional e / ou aqueles que integram o Coletivo Identificado.

Compete aos órgãos sociais da BPI Vida e Pensões, no último trimestre de cada ano, aprovar a lista atualizada dos cargos que compõem o Coletivo identificado a partir

de 1 de janeiro do ano seguinte. Esta lista será determinada com base nos cargos existentes na BPI Vida e Pensões em 30 de setembro do ano anterior ao qual se aplica.

A 31 de dezembro de 2019, o Coletivo Identificado é composto pelo Conselho de Administração da BPI Vida e Pensões, pelas pessoas que compõem o Comitê de Direção e pelos responsáveis das Funções-Chave da Companhia, de acordo com os requisitos do Regulamento Delegado (UE) 2015/35.

São os seguintes, os princípios gerais de remuneração da BPI Vida e Pensões, aplicáveis a todos os Colaboradores:

- A política de compensação global destina-se a promover comportamentos que garantam criação de valor a longo prazo e a sustentabilidade dos resultados ao longo do tempo. Portanto, a remuneração variável leva em conta não só a concretização dos objetivos, mas também a forma como estes são alcançados.
- Os objetivos individuais dos Colaboradores são definidos com base nos objetivos que estes atingem e definem com os seus responsáveis.
- A Política de Remuneração baseia a sua estratégia para atrair e reter talento proporcionando aos Colaboradores a participação num projeto social e empresarial diferenciado, na possibilidade de desenvolvimento profissional e em condições competitivas para a compensação global.
- Dentro dos termos da compensação global, a Política de Remuneração define um posicionamento competitivo no que respeita ao total da remuneração fixa e benefícios sociais, baseando a sua capacidade de atrair e reter talento em ambas as componentes da remuneração.
- A componente fixa da remuneração e quaisquer benefícios que a BPI Vida e Pensões entenda oferecer aos seus colaboradores são a componente preponderante do conjunto de condições remuneratórias pelo que, em geral, o conceito de remuneração variável tende a ser conservador devido ao seu potencial papel como um gerador de risco.
- Nesse sentido, os princípios gerais de remuneração da BPI Vida e Pensões serão alinhados com a estratégia comercial e de gestão de riscos e as práticas de remuneração incentivarão uma assunção prudente de riscos de forma que não ameacem a

capacidade da Companhia para manter um nível de capital adequado.

- O sistema de promoção é alicerçado na valorização das competências, desempenho, compromisso e mérito profissional evidenciados de forma sustentada ao longo do tempo.

Além dos princípios gerais aqui previstos, são aplicáveis à remuneração dos membros do Coletivo Identificado da BPI Vida e Pensões os princípios estabelecidos no n.º 2 do artigo 275.º do Regulamento Delegado.

A remuneração dos Colaboradores, estabelecida no quadro geral definido nesta Política de Remuneração, é aprovada pelos órgãos de governo competentes da BPI Vida e Pensões.

Princípios da política de remuneração – componentes fixas e variáveis da remuneração

A Política de Remuneração da BPI Vida e Pensões é estruturada levando em consideração o contexto da conjuntura e dos resultados, e inclui principalmente:

- Uma remuneração fixa baseada no nível de responsabilidade e trajetória profissional, que constitui uma parte relevante da remuneração total;
- Uma remuneração variável na forma de prémio ligada à realização dos objetivos previamente estabelecidos e definidos de modo a evitar possíveis conflitos de interesses que inclua princípios de avaliação qualitativa tendo em conta o alinhamento de interesses dos Clientes e as regras de conduta;
- Benefícios sociais.

Anualmente são fixadas diferentes percentagens de remuneração variável sob a forma de prémio para todas as funções, incluindo as que pertencem ao Coletivo Identificado, com base na remuneração fixa, e estão contidas no documento intitulado Sistema de Prémios, que é objeto de atualização anual.

A remuneração dos membros não executivos do Conselho de Administração da BPI Vida e Pensões consiste exclusivamente numa componente fixa, excluindo quaisquer componentes variáveis.

A remuneração fixa dos administradores é estabelecida pelos órgãos da BPI Vida e Pensões, respeitando sempre as disposições do CSC e tendo em consideração as funções desempenhadas por cada um deles, nomeadamente no que diz respeito ao cargo de Presidente e administrador executivo.

A remuneração fixa e a sua atualização aplicada a todos os Colaboradores, incluindo os membros do Comité de Direção da BPI Vida e Pensões, baseia-se principalmente numa abordagem de mercado baseada em pesquisas salariais e estudos ad hoc específicos. As pesquisas salariais e estudos específicos ad hoc nos quais a BPI Vida e Pensões participa devem ser realizadas por empresas especializadas de primeiro nível, sendo a amostra comparável ao setor financeiro e de seguros do mercado onde a BPI Vida e Pensões opera.

Crítérios de desempenho individuais e coletivos, nos quais se baseiem quaisquer direitos relativos a opções sobre ações, ações ou componentes variáveis de remunerações

A remuneração variável dos Colaboradores da BPI Vida e Pensões, incluindo os membros do Coletivo Identificado, assume a forma de um prémio anual e é baseada numa combinação de: avaliação de desempenho individual, avaliação de desempenho do segmento de atividade envolvido, bem como o resultado de desempenho da BPI Vida e Pensões. A avaliação de desempenho tem em conta critérios financeiros ou outros quantitativos, e qualitativos, e inclui os ajustamentos necessários pela exposição aos riscos atuais e futuros, tendo em consideração o custo de capital e o perfil de risco da BPI Vida e Pensões. Esta matéria encontra-se especificada e claramente documentada em sede de Sistema de Remuneração Variável.

O prémio correspondente aos Colaboradores pertencentes ao Coletivo Identificado e dedicados a funções de Gestão de Riscos, Compliance, Auditoria Interna e Atuarial deve ser independente dos resultados dos segmentos e áreas operacionais que estão sob seu controlo.

A atribuição de eventual remuneração variável, na forma de prémio, está condicionada *a priori* pelo bom desempenho da BPI Vida e Pensões. O bom desempenho da BPI Vida e Pensões é mensurado através de parâmetros idóneos, definidos anualmente no momento da definição e validação dos Objetivos da BPI Vida e Pensões (Objetivos Corporativos).

Para o Coletivo Identificado, independentemente do estabelecido no Sistema de Remuneração Variável, 40% do prémio acumulado é diferido (Componente Diferida).

A Componente Diferida terá em conta a natureza e horizonte temporal da atividade da BPI Vida e Pensões. Assim, considerando o orçamento trienal, o período de diferimento é de 3 anos.

Desde que não ocorram as situações que geram a redução da remuneração variável, a parte diferida do prémio deve ser paga em três parcelas, cujos valores e datas são determinados da seguinte forma:

- 1/3 12 meses após a data de pagamento inicial.
- 1/3 24 meses após a data de pagamento inicial.
- 1/3 36 meses após a data de pagamento inicial.

Principais características dos regimes complementares de pensões ou de reforma antecipada aplicáveis aos membros do órgão de direção, administração ou supervisão e a outros detentores de funções-chave

O sistema de benefícios sociais em vigor na BPI Vida e Pensões prevê uma contribuição definida para a contingência de reforma.

As contribuições dos Colaboradores para planos de poupança reforma são determinadas como uma percentagem predeterminada da remuneração fixa.

O esquema de benefícios sociais da BPI Vida e Pensões não se configura como um benefício discricionário, sendo aplicado objetivamente, de acordo com as funções desempenhadas pelo colaborador ou em circunstâncias semelhantes que determinam uma redefinição das condições de remuneração.

O montante das contribuições ou o grau de cobertura dos benefícios não pode ser determinado como parte do pacote de remuneração variável, uma vez que não está relacionado com o cumprimento dos parâmetros de desempenho ou atribuído como recompensa ou similar.

(d) Transações materiais que tenham ocorrido com acionistas, pessoas que exercem uma influência significativa e membros do órgão de direção, administração ou supervisão

A BPI Vida e Pensões não tem por política remunerar os seus Administradores através da participação nos lucros.

Os montantes pagos em 2019 aos órgãos de administração e fiscalização foram os seguintes:

	Membros	Fixa	Variável	Total
Conselho de Administração	Isabel Castelo Branco	187.087	52.416	239 503
	Maria Isabel Semião	116.983	34 000	150 983
Conselho Fiscal	Isabel Correia de Lacerda	25 200	-	25 200
	José Manuel Toscano	21 000	-	21 000
	Luis Patrício	21 000	-	21 000
	Francisco André de Oliveira (suplente)	7 000	-	7 000
	Total (euros)	378 270	86 416	464 686

Não foram pagas no exercício nem são devidas quaisquer indemnizações relativas à cessação de funções de qualquer administrador executivo.

Observe-se o quadro seguinte com os saldos registados no Balanço, na Conta de Ganhos e Perdas com o Banco BPI e com a BPI Gestão de Ativos relativas a 2019:

	Banco BPI	BPI Gestão Ativos
Ativo		
Caixa e seus equivalentes e depósitos à ordem	76 268	0
Empréstimos e contas a receber	84 784	0
Outros devedores por operações seguros e outra	1	0
Acréscimos e diferimentos	18	0
	161 071	0
Passivo		
Derivados de cobertura	11 134	0
Outros credores por operações seguros e outras	14 726	1
Acréscimos e diferimentos	330	512
	26 190	513
Ganhos e perdas		
Custos e gastos de exploração líquidos	-18 039	-401
Rendimentos	2 961	0
Gastos financeiros	-4 721	2 478
	-19 798	2 076

Valores em milhares de euros

B.2 Requisitos de qualificação e idoneidade

A Política de Seleção e Avaliação da BPI Vida e Pensões estabelece os princípios, critérios e linhas fundamentais da organização e os procedimentos para realizar a avaliação da adequação e da idoneidade dos membros do Conselho de Administração, da alta direção e dos responsáveis pelas funções-chave que compõem o sistema de governo da Companhia, conforme definido na legislação aplicável.

A seleção e avaliação das pessoas abrangidas pela Política deverá observar a respetiva adequação das qualificações profissionais, idoneidade, independência, disponibilidade e capacidade.

Dependendo do grupo em que se integram, outros elementos deverão ser tidos em consideração, designadamente:

- i. A composição do Conselho de Administração deverá assegurar a sua diversidade e equilíbrio.
- ii. Nos processos de seleção dos membros do Conselho de Administração, de forma a garantir que concorrem diferentes opiniões no seio do mesmo, dever-se-á ter presente o princípio da

diversidade, em particular de género, formação e experiência profissional, idade e origem geográfica, bem como o princípio da não discriminação e igualdade de tratamento, de forma a assegurar que, no que respeita aos candidatos propostos para a nomeação ou reeleição como membros do Conselho de Administração, se considere a seleção de candidatos do sexo menos representado e se evite qualquer tipo de discriminação a este respeito.

- iii. No âmbito da seleção dos membros da alta direção e dos titulares de funções-chave, a contratação e retenção do perfil adequado será uma prioridade devendo ser garantida a identificação, recrutamento, retenção e desenvolvimento de talento. Deve ser privilegiada em todos os momentos, a competência para o desempenho da posição específica e, além disso, e na medida do possível, a diversidade, sendo que as propostas devem respeitar sempre o princípio da não discriminação e da igualdade de tratamento.
- iv. No que respeita aos membros do órgão de fiscalização e ao revisor oficial de contas deverá ser dada especial atenção à ausência de conflitos de interesses de qualquer tipo, nomeadamente por eventuais relações de parentesco ou económicas, passadas ou presentes. As qualificações profissionais, idoneidade e capacidade crítica deverão também ser tidas em consideração.

B.3 Sistema de Gestão de Riscos

(a) Descrição do sistema de gestão de riscos

A BPI Vida e Pensões considera a gestão de riscos como uma das disciplinas essenciais do modelo de funcionamento, nesse sentido, encontram-se estabelecidos dois níveis de controlo:

- um primeiro, de monitorização e gestão dos riscos, desempenhado ao nível das diferentes áreas da Companhia responsáveis pelos respetivos riscos;
- e, um segundo, de controlo dos riscos, desempenhado pela função chave de gestão de riscos e pela Área de Gestão e Controlo de Risco.

A BPI Vida e Pensões dispõe de processos estratégicos para identificação, medição, mitigação, monitorização,

controlo, informação e governo da gestão de riscos, designadamente:

▪ Catálogo de Riscos

Lista e descrição dos riscos materiais que constam no Catálogo de Riscos Corporativos, e que podem ser complementados com os riscos identificados pelo processo de Avaliação de Riscos. Este catálogo é revisto com uma periodicidade mínima anual.

▪ Quadro de apetite ao risco (RAF – *Risk Appetite Framework*)

Definição e monitorização do perfil de risco da Companhia, a partir de indicadores-chave definidos e revistos com uma frequência mínima anual, que permitem uma avaliação qualitativa e quantitativa dos riscos materiais.

▪ Avaliação de riscos

Exercício de autoavaliação, que se iniciará em 2020, com periodicidade mínima anual para todos os riscos identificados no catálogo de riscos. Este exercício incorporará ainda um processo de identificação de riscos emergentes passíveis de integrar nesse catálogo.

A inter-relação entre o catálogo de riscos, a avaliação de riscos (cuja implementação da metodologia corporativa será concluída durante o exercício de 2020) e o RAF permite assegurar, com uma periodicidade mínima anual, o alinhamento da visão estratégica de risco da Companhia, parte integrante do processo de autoavaliação do risco (ORSA).

Como já referido anteriormente, até ao final exercício de 2019, a BPI Vida e Pensões comercializou Seguros de Capitalização e geriu Fundos de Pensões, estando sobretudo exposta aos seguintes riscos:

- Riscos Financeiros;
- Riscos Específicos dos Seguros;
- Riscos Específicos de Planos de Pensões;
- Risco Operacional.

De notar que, todos estes riscos foram devidamente considerados nas necessidades globais de Solvência da Companhia. Importa referir que não foram identificados quaisquer riscos materiais adicionais aos incluídos no cálculo dos requisitos de capital.

(b) Descrição da forma como o sistema de gestão de riscos, incluindo a função de gestão de riscos, são implementados e integrados na organização e nos processos de tomada de decisão

A função de gestão de riscos abrange toda a organização e constitui uma peça-chave para assegurar a implementação efetiva da gestão do risco e das políticas de gestão de risco, proporcionando uma visão global dos riscos.

O Conselho de Administração tem a responsabilidade última pela aprovação e execução da política de gestão de riscos.

Por delegação do Conselho de Administração, o Comité de Risco executa a política de gestão de riscos, monitoriza o impacto na solvência e no capital da BPI Vida e Pensões. As funções-chave de gestão de riscos, atuarial, e de *compliance* são membros permanente do Comité de Risco e a função-chave de auditoria interna é membro convidado.

Refira-se que atendendo a que este Comité de Risco apenas se iniciou em janeiro de 2020, até dezembro de 2019 estas responsabilidades cabiam ao Comité de Direção.

O responsável da função de gestão de riscos, coadjuvado pela área de gestão e controlo de risco, tem como principais funções e responsabilidades:

- Assistir e informar o Conselho de Administração, o Comité de Risco e as funções fundamentais de modo a garantir o funcionamento eficaz do sistema de gestão de riscos;
- Garantir a efetividade do sistema de gestão de riscos;
- Definir e cumprir as políticas estratégicas sobre gestão de riscos;
- Definir, avaliar, monitorização e informar sobre os riscos;
- Apresentar informação detalhada sobre a exposição aos riscos, tomando em consideração as decisões estratégicas.

A gestão dos riscos específicos de seguros e pensões é da responsabilidade da Área Técnica de Seguros e da Área Técnica de Pensões.

B.4 Autoavaliação do Risco e da Solvência

(a) Processo de autoavaliação do risco e da solvência

O ORSA é uma das peças-chave do Sistema de Gestão de Risco da BPI Vida e Pensões, sendo através deste processo que a Companhia faz uma avaliação das suas necessidades globais de capital.

O ORSA cobre os seguintes aspetos:

- Avaliação das necessidades globais de solvência da Companhia;
- Avaliação das necessidades de capital, numa base plurianual, segundo os requisitos de Solvência II, os quais são calculados de forma a absorver os impactos de eventos adversos;
- Avaliação da medida em que o perfil de risco da Companhia diverge dos pressupostos em que se baseia o cálculo do requisito de capital de solvência.

Neste processo, é monitorizado o cumprimento dos limites de tolerância estabelecidos pelo Conselho de Administração na Política de Gestão de Risco aprovada.

O desenvolvimento e implementação do processo ORSA em 2019 assentou nas seguintes atividades e responsabilidades:

Atividade	Responsabilidade
Definição e aprovação prévia da proposta de Política do ORSA, estratégia de riscos e política de gestão de capital	Comité de Direção
Revisão e aprovação da Política do ORSA, estratégia de riscos e política de gestão de capital	Conselho de Administração
Elaboração e implementação do processo	Área técnica de seguros
Execução do processo e análise dos resultados	Área técnica de seguros, direção de investimentos, área de gestão e controlo de risco e funções-chave
Validação do processo e dos resultados	Comité de Direção
Aprovação do relatório de supervisão	Conselho de Administração
Revisão independente do processo	Auditoria Interna

A BPI Vida e Pensões, através do ORSA, faz uma avaliação da sua solvência face a uma série de cenários hipotéticos de *stress*, aplicados a algumas das variáveis mais importantes e críticas do negócio da Companhia, em particular, às curvas de taxas de juro de desconto dos fluxos e às variáveis dos mercados financeiros.

(b) Periodicidade de revisão e aprovação

A BPI Vida e Pensões realiza o ORSA com periodicidade mínima anual. O exercício de avaliação é realizado entre julho e dezembro de cada ano, com data de referência de 30 de junho.

É realizado um ORSA extraordinário quando se verificarem circunstâncias, de mercado ou internas da Companhia, que alterem o perfil de risco de forma a que os resultados do último ORSA não se mostrem adequados ao atual perfil de risco da Companhia.

Da mesma forma, será realizado um ORSA extraordinário, se o Comité de Direção ou Comité de Risco, considerar que houve uma alteração significativa no perfil de risco, com um âmbito que seja proporcional e adequado à alteração considerada.

(c) Avaliação das necessidades globais de solvência

A BPI Vida e Pensões avalia quantitativamente os riscos identificados no Pilar I do cálculo do capital regulamentar previsto em Solvência II, aplicando a fórmula padrão. A avaliação quantitativa dos riscos do Pilar I completa-se com uma avaliação qualitativa dos restantes riscos identificados pela Companhia.

Saliente-se que a elaboração do ORSA na BPI Vida e Pensões implica o envolvimento de todas as áreas-chave da Companhia, de forma a assegurar uma revisão extensiva dos riscos potenciais.

B.5 Sistema de Controlo Interno

(a) Descrição do sistema de controlo interno

A BPI Vida e Pensões encontra-se em fase de implementação de uma estrutura que tem como base três níveis de controlo:

- As áreas de negócios e suporte - o primeiro nível de controlo - têm a "propriedade" do risco, reconhecem e gerem os riscos que assumem no exercício de suas atividades;
- A função de gestão de riscos no segundo nível de controlo, atuando de forma independente do primeiro nível, é responsável por identificar, quantificar, definir, acompanhar e reportar o risco ao nível da Companhia, de forma segregada;
- A função atuarial, no segundo nível de controlo, desenvolve tarefas que permitem o controlo e gestão de passivos e do resseguro, tendo em conta o sistema de governação da Companhia;
- A função de *compliance*, também no segundo nível de controlo e agindo de forma independente do primeiro nível, é responsável por assegurar que a Companhia opera com integridade e em conformidade com leis, regulamentos e regras de conduta aplicáveis;
- O terceiro nível de controlo consiste na função de auditoria interna, a qual, de forma independente e objetiva, verifica e estabelece um sistema fiável, contribuindo para a realização dos objetivos estratégicos da BPI Vida e Pensões.

(b) Implementação da função de verificação do cumprimento

Durante o ano de 2019 deu-se início ao processo de registo junto da ASF, nos termos definidos na Norma

Regulamentar n.º 3/2017-R, de 18 de maio, do responsável pela função-chave de *compliance*, tendo o processo ficado concluído com a deliberação do Conselho de Administração da ASF de 14 de junho de 2019 para se proceder ao registo da Responsável da Direção de Compliance e Assessoria Jurídica como responsável pela função-chave de verificação do cumprimento.

No Conselho de Administração de 23 de julho de 2019 da BPI Vida e Pensões foi aprovada a política da função de compliance da Companhia cujo objetivo é definir o enquadramento geral da função de compliance, de acordo com os requisitos legais e regulamentares de Solvência II - e especificamente em relação ao ordenamento jurídico português, os estabelecidos na Lei n.º 147/2015, de 9 de setembro e na Lei n.º 83/2017 de 18 de agosto -, manter a coordenação com a Função de *Cumplimiento Normativo* da VidaCaixa e assegurar a aplicação das políticas definidas a nível de Grupo, sempre tendo em consideração o princípio da proporcionalidade, a natureza, dimensão e complexidade da Companhia.

A função de *compliance* exerce as suas funções de modo independente, permanente, efetivo e com autonomia decisória necessária a tal exercício, devendo ser-lhe garantido acesso irrestrito e atempado às informações necessárias para o desenvolvimento adequado das suas funções, podendo solicitar acesso a comités, reuniões e fóruns se tal se mostrar conveniente. Na estrutura organizativa da Companhia, o responsável da função de *compliance* é membro do Comité de Direção e do Comité de Risco.

A função de *compliance* assume as seguintes funções principais:

- Assessorar o Conselho de Administração, a Direção e as áreas de negócio e suporte de primeiro nível, em matéria de cumprimento normativo;
- Analisar, avaliar e fazer atualizações periódicas ao mapa de risco de compliance;
- Elaborar o plano anual de verificação de compliance;
- Acompanhar a eficácia dos controlos-chave do “Risco de Compliance”;
- Verificar as respostas a requerimentos de supervisores e reguladores, revendo o cumprimento das suas recomendações em matéria de cumprimento normativo;
- Supervisionar novos produtos previamente à sua comercialização;

- Acompanhar a implementação de melhorias refletidas nos planos de ação nas diferentes direções;
- Promover a cultura de *compliance* na Companhia.

O reporte aos órgãos de administração e direção constitui uma obrigação principal para a função-chave de compliance que reporta diretamente ao Conselho de Administração da BPI Vida e Pensões, de acordo com os procedimentos de reporte e o conteúdo considerados como adequados para o desenvolvimento das suas funções de supervisão do “Risco de Compliance”, tendo em consideração a estrutura, dimensão e complexidade da Companhia.

B.6 Função de Auditoria Interna

(a) Implementação da função de auditoria

A auditoria interna da BPI Vida e Pensões é uma atividade independente e objetiva de salvaguarda e consulta, concebida para acrescentar valor e para melhorar as operações. A auditoria interna contribui para a consecução dos objetivos estratégicos da BPI Vida e Pensões, proporcionando uma abordagem sistemática e disciplinada da avaliação e melhoria dos processos de gestão de riscos, de controlos e de Governo Corporativo.

De acordo com o modelo dos três níveis de controlo, a auditoria interna desempenha o papel do terceiro nível de controlo, supervisionando as ações da primeira e segunda linhas, isto é tanto das áreas responsáveis dos riscos como das áreas do resto das Funções Fundamentais mencionadas, com o objetivo de fornecer uma garantia razoável ao Conselho de Administração e aos Órgãos de Administração e Direção, no que se refere:

- À eficácia e eficiência dos Sistemas de Controlo Interno para a mitigação dos riscos associados às atividades da Companhia;
- Ao cumprimento da legislação vigente, com especial atenção aos requisitos do Regulador e dos Órgãos de Supervisão, bem como à aplicação adequada do Framework de Gestão Global e Appetite ao risco definido;
- À conformidade com as Políticas e Regulamentos Internos, bem como o alinhamento com as melhores práticas do sector segurador, para um Governo Interno adequado; e,
- À fiabilidade e integridade das informações financeiras e operacionais, incluindo a eficácia do Sistema de Controlo Interno sobre Informações Financeiras (SCIIF).

Os pontos atrás referidos têm como objetivo contribuir para a salvaguarda dos ativos e interesses dos acionistas, prestando suporte à VidaCaixa e ao Grupo mediante a emissão de recomendações de valor e ao seguimento de uma adequada implementação que favoreça a consecução dos objetivos estratégicos e a melhoria do ambiente de controle.

A Função de Auditoria Interna realiza as suas atividades de acordo com Plano Anual de Auditoria com uma visão plurianual, na sequência de pedidos e solicitações do Conselho de Administração da BPI Vida e Pensões ou por iniciativa própria. Adicionalmente, o Conselho de Administração e o Comité de Direção podem requerer trabalhos específicos do seu interesse ou em resposta aos requerimentos dos Órgãos de Supervisão das atividades do Grupo CaixaBank.

Os resultados das auditorias realizadas são comunicados ao Conselho de Administração, bem como de apresentação ao Comité de Direção e ao Conselho Fiscal, de acordo com os processos e procedimentos de informação definidos nos manuais de auditoria correspondentes. São apresentados os resultados das auditorias realizadas às Direções das Áreas Auditadas e transferida a responsabilidade pela implementação das mesmas

A auditoria interna da BPI Vida e Pensões exerce a responsabilidade da Função sobre o negócio e as atividades levadas a cabo pela Companhia, incluindo as atividades subcontratadas a fornecedores externos. Todas estas atividades são realizadas de forma coordenada entre as Equipas de Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões, de Auditoria Interna da VidaCaixa e de Auditoria Interna do CaixaBank.

(b) Independência e objetividade da Função de Auditoria

Com o objetivo de estabelecer e preservar a independência, a Função de Auditoria da BPI Vida e Pensões depende funcionalmente do Presidente do Conselho Administração da Companhia.

O Conselho de Administração aprova a nomeação, destituição e remuneração do Diretor de Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões de acordo com os procedimentos internos estabelecidos. Adicionalmente, o Conselho de Administração tem de aprovar a política de auditoria interna, o plano anual de auditoria resultante da avaliação de riscos, e os recursos humanos técnicos e financeiros solicitados.

A posição de auditoria interna na Companhia assegura uma comunicação direta e aberta com todos os

membros do Comité de Direção, além de permitir o conhecimento das atividades, planos e iniciativas operacionais e estratégicas.

A auditoria interna tem acesso total, livre e ilimitado a todas as pessoas, bens, arquivos, dados, sistemas, aplicações informáticas, documentos, reuniões e fóruns da Companhia que julgar necessários para o desempenho das suas funções. A informação solicitada deve ser fornecida num prazo razoável e deve ser fiel e completa. A este respeito, a Auditoria Interna também poderá exigir acesso permanente a dados e sistemas informáticos e o uso de ferramentas de auditoria próprias para testes e validações independentes. Neste sentido, a Função dispõe dos recursos técnicos e humanos adequados para a execução adequada das suas atividades e responsabilidades.

A Direção de Auditoria Interna informará o Conselho de Administração no que se refere a qualquer tentativa de impedir o desempenho das suas funções e situações em que não exista um consenso, ao nível de risco assumido, no qual não é alcançado um acordo prévio com a Alta Direção. Da mesma forma, quando o Conselho de Administração considerar necessário, realizará reuniões privadas com a Direção de Auditoria Interna, sem a presença de membros do Comité de Direção, no sentido de discutir resultados concretos do trabalho, bem como aspetos operacionais e orçamentais que possam afetar a função de auditoria interna.

A Direção e os colaboradores da auditoria interna da BPI Vida e Pensões não terão responsabilidade sobre as atividades suscetíveis de serem auditadas. Em particular, os colaboradores da Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões avaliam e recomendam, mas não desenham, instalam ou operam os sistemas, processos e controlos existentes ou futuros. Esta independência fomenta o poder de pronunciarem sobre julgamentos imparciais e sem preconceitos.

Anualmente, a Direção de Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões ratificará perante o Conselho de Administração a Independência da função de auditoria interna na Companhia. Em acréscimo, a Direção de Auditoria Interna da VidaCaixa e do Grupo ratificarão a Independência da função da VidaCaixa e do Grupo.

A Direção e a responsável da Auditoria Interna da BPI Vida e Pensões, trabalham em coordenação com a Auditoria Interna do CaixaBank e com a Auditoria Interna do VidaCaixa. Os resultados das auditorias são avaliados em conjunto e são notificados de forma consensualizada com a Auditoria Interna do CaixaBank e com a Auditoria Interna do VidaCaixa.

Adicionalmente, e com o objetivo de evitar possíveis conflitos de interesse, a Direção de Auditoria Interna estabelecerá uma rotação dos trabalhos designados adequada entre os colaboradores de Auditoria Interna.

B.7 Função Atuarial

A função atuarial, que se encontra inserida na área Técnica de Seguros, tem por responsabilidades:

- Assegurar, através da elaboração de estudos adequados, que os métodos e os pressupostos de cálculo a utilizar na avaliação das responsabilidades são apropriados;
- Avaliar a suficiência e a qualidade da informação utilizada na avaliação das responsabilidades;
- Comparar o montante da melhor estimativa das provisões técnicas com os valores efetivamente observados;
- Efetuar as análises de sensibilidade às provisões técnicas considerando alterações aos pressupostos de cálculo;
- Efetuar as análises de variações aos valores da melhor estimativa de um ano para o outro;
- Informar o órgão de administração da adequação do cálculo das responsabilidades;
- Analisar, através de estudos adequados, a política global de subscrição;
- Analisar a adequação dos acordos de resseguro, no caso de existirem na Companhia;
- Contribuir para a aplicação efetiva do sistema de gestão de riscos;
- Contribuir para que a modelização do risco em que se baseia o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo seja o adequado;
- Contribuir para a autoavaliação do risco e da solvência.

B.8 Subcontratação

A BPI Vida e Pensões dispõe de uma política de subcontratação que estabelece os critérios e os princípios que devem atender as decisões de externalização, designadamente em termos de:

- Identificação da criticidade ou importância dos serviços;

- Integração no quadro de apetite ao risco;
- Proporcionalidade;
- Idoneidade jurídica dos contratos;
- Rastreabilidade dos serviços subcontratados;
- Segurança dos dados e dos sistemas;
- Subcontratação em cadeia;
- Continuidade de negócio e estratégias de saída; e
- Acesso e auditoria.

Durante o exercício de 2019 estiveram subcontratadas a unidades do Grupo CaixaBank, designadamente Banco BPI e BPI Gestão de Activos, as seguintes atividades:

- Comercialização de produtos, com o Banco BPI;
- Gestão de Ativos, com a BPI Gestão de Ativos;
- A partir de 1 de janeiro o contrato de externalização apenas se aplica para as carteiras *unit-linked* (com exceção dos produtos da gama destino);
- Gestão do Risco Financeiro, com a BPI Gestão de Ativos, cessado em setembro de 2019;
- Valorização de Carteiras, com o Banco BPI;
- Recursos Humanos, com o Banco BPI;
- Sistemas de informação, com o Banco BPI.

As jurisdições dos prestadores destes serviços localizam-se em Portugal.

B.9 Avaliação da adequação do sistema de governação

O sistema de governação da BPI Vida e Pensões assenta e cumpre os princípios estabelecidos na Lei n.º 147/2015 e no Regime de Solvência II e tem como objetivo assegurar que a Companhia tem implementados mecanismos de controlo e decisão que permitem uma gestão dos riscos sã e prudente e uma gestão eficaz das suas atividades.

Para além de uma estrutura organizacional adequada à complexidade do seu negócio, assente na definição e segregação de responsabilidades e funções aos diversos níveis da organização, a BPI Vida e Pensões definiu políticas de atuação nas áreas de gestão de risco, controlo interno, auditoria interna, compliance, branqueamento de capitais, subcontratação, adequação de informação prestada, conceção e aprovação de produtos e tratamento de Clientes. As políticas em causa

são divulgadas a todos os colaboradores e garantem a existência de um conjunto de diretrizes que a Companhia segue em permanência e de uma forma consistente. Contribuem ainda para a manutenção de uma cultura de rigor na atuação interna, com os Clientes e com a Autoridade de Supervisão.

De acordo com o princípio da proporcionalidade, a unidade funcional da companhia é simplificada. A gestão corrente da sociedade é assegurada pelo Conselho de

Administração que é coadjuvado por um Comité de Direção.

A BPI Vida e Pensões considera que o atual sistema de governação é adequado à natureza, dimensão e complexidade dos riscos inerentes à sua atividade.

B.10 Eventuais informações adicionais

Não existem informações adicionais relevantes a referir.

Perfil de risco

PERFIL DE RISCO

A estratégia de gestão de risco da BPI Vida e Pensões assenta nos seguintes princípios:

- Conhecimento dos vários tipos de risco que a sua atividade enfrenta;
- Definição de limites de apetite ao risco, que estabelecem *thresholds* máximos para algumas variáveis e que são regularmente monitorizados, garantindo-se assim que a contribuição para o risco dos investimentos em carteira é consentânea com um nível de solvência adequado;
- Definição clara do perfil de risco de cada carteira, em função da respetiva tolerância ao risco;
- Implementação de uma política de investimentos para cada carteira adequada ao perfil de risco definido;
- Capacidade de adaptação constante às condições de mercado, o que pode levar ao longo do tempo a diferentes exposições aos vários tipos de risco a que a atividade e as carteiras estão sujeitas.

No âmbito do princípio do “gestor prudente”, na política de gestão de riscos de investimentos e concentração em vigor, além da definição dos limites de tolerância ao risco, são claramente identificados os ativos em que a empresa pode investir, de modo a que consiga identificar, avaliar, monitorizar, gerir e controlar os riscos envolvidos.

C.1 Risco específico de seguros

Relativamente ao risco específico de seguros a Companhia adota o seguinte perfil de risco de base:

- Qualquer lançamento de novo produto é precedido de cuidadosa análise das condições de mercado vigentes, garantindo que a carteira de ativos afeta cobre adequadamente as garantias oferecidas. Esta análise é efetuada tendo sempre presente o período alargado de vigência dos contratos, de forma a não comercializar produtos com garantias que acarretem riscos demasiado elevados para a Companhia;
- A mitigação do risco financeiro é preferencialmente efetuada via derivados e não através de resseguro.

A Companhia tem mantido este perfil de risco ao longo do tempo, tendo, em várias ocasiões, adaptado a sua estratégia à evolução das condições de mercado, de

forma a minimizar os efeitos das conjunturas adversas, destacando-se:

- A inibição de comercialização de produtos com taxas garantidas de 4% desde 1997;
- A comercialização de produtos com taxas garantidas no final do prazo, com o risco da garantia de taxa e de liquidez mitigado através de contratos de *swap*;
- A comercialização de produtos com uma garantia de taxa anual definida no início de cada ano civil, com o risco de taxa de juro mitigado através de contratos *swap*;
- Inibição de novas subscrições e reforços em produtos com garantia de capital

Como já referido, dada a tipologia de produtos geridos atualmente pela BPI Vida e Pensões em 2019, o risco específico de seguros é residual e não se recorreu durante o ano de 2019 a técnicas de mitigação de risco, nomeadamente resseguro. Contudo, os riscos são analisados e monitorizados continuamente, de forma a garantir uma gestão prudente.

	2019	2018	Varição
SCR Vida	7 448	5 430	2 018
Descontinuidade	1 393	780	613
Longevidade	1	1	0
Despesas	6 652	4 997	1 655
Efeito diversificação	-599	-349	-250

Valores em milhares de Euros

Como se pode observar pelo quadro apresentado, o requisito de capital para o risco específico de Vida é essencialmente determinado pelo risco de despesas. O aumento do requisito de Vida em 2 milhões de euros é consistente com a variação das provisões económicas.

Com o início da comercialização de seguros de vida risco em janeiro de 2020, é expectável que o risco específico de seguros ganhe uma maior relevância. Desta forma, estão a ser implementados novos procedimentos de gestão de risco.

C.2 Risco de mercado

Como referido anteriormente, os riscos de mercado a que a Companhia está exposta de forma relevante decorrem dos ativos representativos das responsabilidades com produtos com garantia de capital, bem como dos ativos representativos dos seus fundos próprios.

Dado o perfil atual e do passado recente dos investimentos feitos pela Companhia, maioritariamente

instrumentos de liquidez e obrigações com maturidades residuais tipicamente inferiores a cinco anos, o risco de mercado dos seus investimentos resulta essencialmente de duas componentes: o risco de taxa de juro e o risco de *spread*, este último o mais significativo. O risco de concentração assume também uma dimensão relevante.

Observe-se o quadro seguinte com a composição da carteira a 31 de dezembro de 2019 e a 31 de dezembro de 2018:

	2019	%	2018	%
Obrigações	1 230 890	60%		
Government			963 962	53%
Obrigações Corporate	611 084	30%	635 830	35%
Outros	11 935	1%	2 901	0%
Depósitos a Prazo	196 623	10%	276 018	15%
Papel Comercial	-	0%	22 492	1%
Depósitos à Ordem	3 062	0%	20 960	1%
Ações	138	0%	3	0%
Imobiliário	-	0%	-	0%
Fundos	139	0%	129	0%
Derivados	-11 077	-1%	- 88 439	-5%
Ativos sob gestão	2 042 794	100%	1 833 856	100%

Valores em milhares de Euros

O risco de taxa de juro é analisado regularmente pelos órgãos responsáveis pelo acompanhamento dos investimentos das carteiras, através do cálculo de medidas de sensibilidade à evolução das taxas de juro, nomeadamente a *duration*. Diariamente é atualizada uma base de dados de apoio à gestão que inclui essa métrica.

Refira-se que em 2019 foram celebrados contratos derivados de cobertura do risco de taxa de juro, em que a BPI Vida e Pensões entrega cupão fixo e recebe cupão variável.

O risco de *spread* decorre do potencial efeito adverso de uma subida dos prémios de risco dos emitentes das obrigações detidas pela Companhia, e consequente descida dos preços de mercado desses títulos.

A Companhia realiza os seus investimentos preferencialmente em ativos denominados em euros (moeda de denominação das suas responsabilidades). Nos investimentos denominados noutras moedas é executada uma cobertura cambial através de *forwards* ou futuros de modo a eliminar o risco cambial da posição.

No risco de concentração, implícito ao grau de diversificação da carteira de ativos, importa referir que, atualmente, a Companhia apenas adquire ativos em que não haja lugar a consumo capital de risco de

concentração, analisando-se prospectivamente possíveis diminuições do volume de ativos sob gestão.

Assim, apresentam-se de seguida os principais contribuidores para este risco, quantificados nos vários submódulos do requisito de capital de solvência, bem como as maiores diferenças registadas face aos valores obtidos no ano anterior:

	2019	2018	Variação
SCR de Mercado	66 138	88 440	-22 302
Taxa de Juro	1 390	2 426	-1 036
Ações	2 576	13	2 563
Imobiliário	250	0	250
<i>Spread</i>	44 907	33 478	11 429
Cambial	15	111	-96
Concentração	45 788	81 309	-35 521
<i>Efeito diversificação</i>	- 28 788	- 28 897	109

Valores em milhares de Euros

Da análise ao quadro *supra* importa referir:

- O decréscimo significativo do requisito de mercado em 25%, pelo decréscimo do requisito do risco de concentração. Este decréscimo decorre essencialmente do vencimento de obrigações de dívida privada sem notação de *rating* e dos limites de concentração definidos no momento da aquisição de novos ativos;
- Não obstante o decréscimo do risco de mercado, o requisito de *spread* aumentou pelo aumento da duração da carteira de dívida privada;
- A manutenção dos submódulos de *spread* e de concentração como os maiores contribuidores para o risco de mercado;
- Que o aumento significativo do requisito para o risco acionista resulta da incorporação das comissões dos produtos *unit-linked* no choque do risco acionista de tipo 2.

Sendo o risco de mercado o principal risco incorrido pela Companhia, no âmbito da auto-avaliação do risco e da solvência foram analisados vários cenários e *stress tests* com incidência direta neste risco, nomeadamente taxa de juro e *spread*. De acordo com os resultados obtidos verificou-se, no entanto, que o impacto na cobertura do SCR da Companhia não é significativo, permanecendo em valores superiores a 120%.

C.3 Risco de incumprimento pela contraparte

O risco de incumprimento pela contraparte corresponde ao risco de possíveis perdas por incumprimentos inesperados ou deterioração da qualidade creditícia de contrapartes. Encontram-se abrangidos neste âmbito para a BPI Vida e Pensões os depósitos à ordem e os contratos de mitigação de riscos e os valores a receber de intermediários.

	2019	2018	Variação
SCR Contraparte	2 108	4 517	-2 409

Valores em milhares de Euros

No que respeita ao risco de incumprimento da contraparte, observa-se uma diminuição significativa deste requisito (de 4.5 milhões de euros para 2.1 milhões de euros), pela menor exposição a depósitos à ordem.

Para mitigação do risco de incumprimento a contraparte, são:

- definidos limites internos máximos de exposição por contraparte;
- monitorizadas as exposições a contrapartes nas operações em liquidação e nos derivados fora de bolsa.

C.4 Risco de liquidez

Uma parte significativa dos investimentos da BPI Vida e Pensões é realizada em ativos com elevada liquidez (negociáveis a cada momento em mercado secundário e/ou de curto prazo).

Não é aplicável à BPI Vida e Pensões o nº. 5 do artigo 295º do Regulamento Delegado 2015/35, uma vez que não existem ganhos esperados incluídos em prémios futuros.

Nos cálculos de solvência efetuados a Companhia não considera prémios futuros.

C.5 Risco Operacional

O risco operacional consiste no risco de perda resultante de processos internos desadequados ou ineficazes, com origem em pessoas ou sistemas, ou riscos causados por eventos externos. Assim, e de forma a minimizar eventuais perdas, são avaliados anualmente os riscos inerentes a cada atividade, a probabilidade e a severidade de ocorrências operacionais, bem como os respetivos controlos.

A BPI Vida e Pensões mantém, para cada atividade suscetível de gerar Risco Operacional, uma ficha de riscos operacionais que indica, para cada risco identificado, o tipo de causa, o impacto estimado, a(s) atividade(s) de controlo, a área responsável qual a evidência de controlo.

As fichas de Risco Operacional da BPI Vida e Pensões são registadas na aplicação de Risco Operacional e revistas numa base anual.

A BPI Vida e Pensões dispõe de uma base de dados de perdas operacionais que contem o registo de todos os eventos e respetivo impacto financeiro, elaborando anualmente um relatório que informa sobre o ponto de situação da gestão e mitigação do Risco Operacional.

C.6 Outros riscos materiais

A Companhia tem uma importante linha de negócio que são os Fundos de Pensões comercializados diretamente pela Companhia junto das Empresas.

Os riscos para a Companhia desta linha de negócio advêm essencialmente dos riscos operacionais e do risco associado ao Fundo de Pensões Aberto "BPI Garantia" que garante a qualquer momento capital investido. Este fundo representa 1.95%, do valor dos fundos de pensões comercializados pela Companhia, ou seja, 60 332 milhares de euros.

O fundo de pensões dos colaboradores da Companhia é um fundo de contribuição definida, não representando, deste modo, um risco para a Companhia, a não ser o risco que advém do risco operacional.

Com execução dos fundos de pensões, a Companhia não possui posições extrapatrimoniais.

A Companhia encontra-se ainda exposta ao risco reputacional, em particular, inerente à comercialização de seguros *unit-linked*. Para o efeito a BPI Vida e Pensões, em colaboração com o Banco BPI, mediador único da Seguradora, tem implementados mecanismos de controlo e mitigação desse risco.

C. 7 Análise de cenários e stress tests

No âmbito do processo ORSA foram analisados diversos cenários e *stress tests*, que se basearam em choques sobre algumas das variáveis mais críticas do negócio da Companhia. Refira-se que o ORSA foi realizado com base nos dados de junho de 2019.

Dos cenários considerados, destacam-se os seguintes:

- Taxa de resgate: pressuposto de que, no próximo ano, para todos os produtos, a taxa de resgate é de 20%, à semelhança do definido no *stress test* 2018 solicitado pela EIOPA ao mercado segurador.

A exposição da Companhia a este risco é reduzida, conforme evidenciado nos valores apresentados.

- Alargamento de *spreads*: pressuposto de um alargamento de *spreads* de acordo com o definido no *stress test yield curve up* do *Insurance stress test* 2019. O choque foi aplicado dependendo do tipo de ativo – privada ou governos.

No caso dos títulos de dívida pública, o aumento depende do país emissor e da maturidade da obrigação:

Alargamento das yields - Dívida Pública (p.b.)						
País	1 Ano	2 Anos	5 Anos	10 Anos	20 Anos	30 Anos
Itália	106	126	126	120	102	116
Portugal	161	161	161	144	115	129
Espanha	136	142	147	137	113	127

No caso dos títulos de dívida privada, o alargamento depende do *rating* e do tipo de obrigação (financeira ou não financeira):

Alargamento das yields - obrigações corporate (p.b.)							
	Tipo	AAA	AA	A	BBB	BB	B
UE	Não financeiras	138	178	218	258	275	293
	Financieiras	147	199	250	301	318	336

Neste cenário a redução do rácio de solvência em 24 pontos base decorre da diminuição do capital elegível para cobertura do SCR pela depreciação do valor das obrigações de dívida pública e privada.

- Aplicação da taxa *risk free* (taxas EIOPA): sendo as estruturas de taxas de juro um dos principais *drivers* no cálculo das necessidades de capital da Companhia, não só através do cálculo do SCR de taxa de juro, mas também devido ao elevado impacto que tem no valor da melhor estimativa das responsabilidades, considera-se que é de toda a relevância a determinação da sensibilidade das necessidades de capital da Companhia a alterações nestas estruturas.

Assim, os cenários *risk free* (taxas EIOPA) e *volatility adjustment* (VA) permitiram avaliar a sensibilidade da Companhia em relação à aplicação da medida de

longo prazo de ajuste de volatilidade nas carteiras com capital garantido, o que em termos de cobertura de SCR se traduziu numa variação negativa de 5%.

A análise baseada em cenários foi complementada com a realização de *stress tests*. Assim, e para manter consistência com os *stress tests* realizados no ano transato, a Companhia aplicou os dois cenários de *stress* definidos pela EIOPA, nomeadamente:

▪ Stress Test 1

Resulta da combinação dos cenários anteriormente descritos – subida abrupta de taxas de juro e alargamento de *spreads*. De notar, no entanto, que este cenário não afeta somente o mercado obrigacionista, estipulando também choques para o mercado acionista e imobiliário, tal como especificado no documento da EIOPA. Contudo, tendo em conta a estrutura da carteira da BPI Vida e Pensões, em que as posições neste tipo de ativos são residuais, o impacto neste caso não é significativo.

Analisando os resultados, verifica-se que o alargamento de *spreads* e a subida de taxas conduzem a uma desvalorização dos ativos, que acaba por se traduzir numa redução do SCR de mercado.

▪ Stress Test 2

Ao contrário do cenário anterior, neste caso, ocorrem essencialmente reduções de taxas de juro e *spreads*. Contudo, o valor dos ativos mantém-se praticamente inalterado, pelo que não se registam diferenças relevantes nos sub-módulos do risco de mercado.

Em todos os cenários e *stress test* efetuados a Companhia permanece com uma margem de solvência elevada para os diferentes anos de projeção. Na tabela seguinte detalham-se as principais análises de sensibilidade efetuadas aos principais riscos da Companhia.

Cenário / Stress Test	Impacto Fundos Próprio	Impacto SCR	Impacto Cobertura do SCR
Taxa resgate	0.4%	0.4%	0.22 pb
Alargamento de <i>spreads</i>	-17.0%	-2.3%	-23.72 pb
Taxas EIOPA	-2.0%	0.4%	-3.73 pb
Stress Test 1	-15.0%	10.1%	-36 pb
Stress Test 2	-1.49%	-4.6%	5.0 pb

C.8 Eventuais informações adicionais

Não existem informações adicionais relevantes a referir.

Avaliação para efeitos de solvência

AVALIAÇÃO PARA EFEITOS DE SOLVÊNCIA

D.1 Ativos

Os quadros seguintes detalham para cada classe de ativos o valor no balanço económico e no balanço estatutário relativamente aos exercícios de 2019 e de 2018:

2019			
Categorias de Ativos	Solvência II	Contas Estatutárias	Diferença
Custos de aquisição diferidos	0	0	0
Outros ativos intangíveis	0	1 519	-1 519
Ativos por impostos diferidos	5 959	38	5 921
Ativos por benefícios pós-emprego	0	0	0
Terrenos, edifícios equipamento para uso próprio	998	998	0
Investimentos (excluindo ativos relacionados com contratos "index-linked" e "unit-linked")	2 050 747	2 045 281	5 466
Imóveis (excluindo imoveis de uso próprio)	0	0	0
Participações	0	0	0
Ações	76	76	0
Obrigações	1 842 027	1 836 561	5 466
Fundos de investimento	139	139	0
Derivados	0	0	0
Outros depósitos	208 505	208 505	0
Outros investimentos	0	0	0
Ativos relacionados com contratos "index-linked" e "unit-linked"	2 649 791	2 651 242	-1 451
Empréstimos concedidos	0	0	0
Recuperáveis de resseguro	0	0	0
Depósitos junto de empresas cedentes	0	0	0
Contas a receber por operações de seguro direto	0	0	0
Contas a receber por outras operações de resseguro	0	0	0
Contas a receber por outras operações	2 493	2 493	0
Ações próprias	0	0	0
Caixa e equivalentes de caixa	24 490	23 038	1 451
Outros Ativos	23	23	0
Total Ativos	4 734 500	4 724 632	9 868

Valores em milhares de euros

2018			
Categorias de Ativos	Solvência II	Contas Estatutárias	Diferença
Custos de aquisição diferidos	0	0	0
Outros ativos intangíveis	0	0	0
Ativos por impostos diferidos	34	34	0
Ativos por benefícios pós-emprego	0	0	0
Terrenos, edifícios equipamento para uso próprio	0	0	0
Investimentos (excluindo ativos relacionados com contratos "index-linked" e "unit-linked")	1 901 336	1 887 338	13 998
Imóveis (excluindo imóveis de uso próprio)	0	0	0
Participações	0	0	0
Ações	3	3	0
Obrigações	1 623 774	1 609 776	13 998
Fundos de investimento	129	129	0
Derivados	0	0	0
Outros depósitos	277 430	277 430	0
Outros investimentos	0	0	0
Ativos relacionados com contratos "index-linked" e "unit-linked"	2 313 954	2 315 201	- 1 247
Empréstimos concedidos	0	0	0
Recuperáveis de resseguro	0	0	0
Depósitos junto de empresas cedentes	0	0	0
Contas a receber por operações de seguro direto	0	0	0
Contas a receber por outras operações de resseguro	0	0	0
Contas a receber por outras operações	2 032	2 032	0
Ações próprias	0	0	0
Caixa e equivalentes de caixa	40 323	39 076	1 247
Outros Ativos	- 55	- 55	0
Total Ativos	4 257 625	4 243 627	13 998

Valores em milhares de euros

Tendo por base o quadro *supra* relativo a 2019 procede-se, seguidamente, para as principais classes de ativos a uma explicação das bases, métodos e principais pressupostos utilizados na avaliação para efeitos de solvência e nas demonstrações financeiras.

(a) Ativos intangíveis

Os ativos intangíveis são relativos a aplicações informáticas e encontram-se contabilizados ao respetivo custo histórico de aquisição sujeito a amortização e a testes de imparidade. No balanço Solvência II estes ativos foram valorizados a zero por se considerar que não são suscetíveis de serem vendidos separadamente.

(b) Ativos por impostos diferidos

O valor dos impostos diferidos no balanço económico resulta da soma entre:

- o valor dos ativos por impostos diferidos apurado e reportado nas contas estatutárias;
- a diferença entre o valor dos ativos e passivos reconhecidos economicamente, aplicando-se a taxa de imposto de 25,5%.

Deste modo, a diferença entre os valores apurados estatutariamente e em regime de Solvência II resultam da aplicação da taxa de imposto à diferença entre o valor económico dos ativos e dos passivos.

(c) Investimentos que não os relacionados com seguros unit-linked – obrigações

No balanço contabilístico da Companhia existem alguns ativos valorizados de acordo com o método do custo amortizado. No balanço de Solvência II procedeu-se à revalorização destes ativos ao respetivo valor de mercado.

A 31 de Dezembro de 2019, esta diferença provém integralmente da classe de obrigações, nomeadamente daquelas que foram classificadas contabilisticamente como 'empréstimos concedidos e contas a receber', em representação tanto de provisões técnicas de seguros com garantia de capital como dos fundos próprios da Companhia.

A diferença de valorizações apurada é de 5 466 milhares de euros, como se pode constatar no quadro seguinte.

	Valorização Contabilística	Valorização Solvência II	Dif.
Obrigações de dívida privada	345 082	350 548	5 466

Valores em milhares de Euros

O movimento de descida das taxas de juro de mercado relevantes explica a diferença entre o justo valor e o valor contabilístico das obrigações escrituradas pelo custo amortizado.

D.2 Provisões Técnicas

Os seguros comercializados pela BPI Vida e Pensões podem dividir-se nas seguintes classes de negócio, de acordo com o Anexo I do Regulamento Delegado 2015/35 da Comissão:

- Seguros com participação nos resultados;
- Seguros e operações ligados a Fundos de investimento (*unit-linked*);
- Outras responsabilidades de natureza vida.

(a) Seguros com participação nos resultados e outras responsabilidades de natureza de Vida

A melhor estimativa destes produtos corresponde ao valor atual dos *cash flows* futuros. Com exceção das taxas de capitalização e taxas de resgate que variam em função das características de cada um dos produtos, os pressupostos utilizados foram semelhantes para todos os produtos:

- Taxa de Atualização: foi considerada a estrutura de taxas de juro com volatilidade ajustada disponibilizada pela EIOPA, no seu sítio de *Internet*, referente a 31 de dezembro de 2019;
- Tábua de Mortalidade: foram utilizadas as tábuas de mortalidade consideradas adequadas a cada produto;
- Taxas de Capitalização/Taxa de Participação de Resultados Futuros: para os produtos com taxa garantida foi utilizada a respetiva taxa. Para os

produtos com garantia de capital e distribuição de 100% dos resultados obtidos pelo fundo após dedução da comissão de gestão foram considerados vários cenários de estruturas de taxas de capitalização / participação de resultados futuros;

- Taxa de Resgate: foi determinada a taxa de resgate com base no histórico de resgates.

Para todas as responsabilidades foi determinada a respetiva Margem de Risco, que foi calculada de acordo com o "Método 2" das "Orientações sobre a avaliação de provisões técnicas" divulgadas pela EIOPA.

No balanço da Companhia os seguros com participação nos resultados encontram-se valorizados de acordo com o estabelecido na IFRS 4, correspondendo ao valor atuarial estimado dos compromissos da Companhia, incluindo as participações nos resultados já distribuídas, calculado para cada apólice de acordo com métodos atuariais e segundo as respetivas bases técnicas de cada um dos produtos. Os seguros classificados como outras responsabilidades de natureza vida encontram-se valorizados nos termos da IAS 39, correspondendo ao valor atuarial estimado dos compromissos da Companhia, calculado para cada apólice de acordo com métodos atuariais e segundo as respetivas bases técnicas de cada um dos produtos.

(b) Seguros Ligados a Fundos de Investimento (*unit-linked*)

Para estes seguros as responsabilidades e respetivos *cash flows* são reproduzidos por uma carteira de ativos financeiros de liquidez adequada, com valor de mercado conhecido que anula os riscos associados a essas responsabilidades.

Assim, para esta classe de negócio foi considerado como provisão técnica o valor de mercado de cada carteira de ativos (fundo autónomo), acrescido do valor atual das despesas e deduzido do valor atual das comissões de gestão.

Para esta classe, foram analisados os resgates históricos e considerados distintos cenários de resgates futuros de forma a considerar uma estrutura de taxas de resgate adequada.

Em termos contabilísticos, e de acordo com o referido na IAS 39, a provisão técnica destes produtos corresponde apenas ao valor de mercado da respetiva carteira de ativos.

(c) Responsabilidades

À data de 31 de dezembro de 2019 o valor das responsabilidades da Companhia determinadas com base nos princípios de Solvência II é apresentado na tabela seguinte.

Melhor Estimativa acrescida da Margem de Risco

	Dez/19	Dez/18	Δ
Ligados a Fundos de Investimento	2 650 891	2 309 354	14.8%
Com Participação nos Resultados	1 592 296	1 771 686	-10.1%
Outras responsabilidades de natureza vida	330 752	17 002	1845.4%
Total	4 573 939	4 098 042	11.6%

Valores em milhares de Euros

À mesma data, as diferenças apuradas entre a avaliação de solvência e os valores registados contabilisticamente pela BPI Vida e Pensões podem ser sintetizadas da forma apresentada na tabela seguinte:

	Contabilístico	Solvência	Dif.
Ligados a Fundos de Investimento	2 649 791	2 650 891	1,100
Com Participação nos Resultados	1 578 460	1 592 296	13,836
Outras responsabilidades de natureza vida	323 987	330 752	6,765
Total	4 552 238	4 573 939	21 701

Valores em milhares de Euros

No cálculo das responsabilidades com base nos princípios de Solvência II, a Companhia não aplicou qualquer medida transitória, nomeadamente ajustamento de congruência, medida relativa às taxas de juro sem risco e medida relativa às provisões técnicas. Os valores apresentados foram determinados com base na estrutura de taxas de juro com ajustamento de volatilidade. O impacto da utilização desta medida de longo prazo no valor total das responsabilidades da Companhia é de 0.09%.

Resultando estes valores da atualização de uma estrutura de *cash flows* esperados futuros, estão naturalmente sujeitos à incerteza associada aos pressupostos económicos e comportamentais dos segurados, considerados nos cálculos. De forma a minimizar este nível de incerteza os modelos comportamentais aplicados são revistos anualmente. As análises efetuadas demonstram que esta incerteza não é material.

D.3 Outras responsabilidades

Para a elaboração do Balanço Económico a BPI Vida e Pensões procedeu ainda à reavaliação dos impostos diferidos. Nesta reavaliação considerou-se uma taxa de imposto de 25.5% e o valor das variações do ativo e passivo da Companhia, descritas anteriormente, resultando num aumento dos "Passivos por impostos diferidos" de 1 394 milhares de euros.

Relativamente aos restantes passivos da Companhia não foi efetuada qualquer reavaliação na medida em que nos termos da IAS 39 os mesmos já se encontravam valorizadas a valores de mercado.

A Companhia gere fundos de pensões de empresas de contribuição definida e fundos de pensões de benefício definido sem garantias de capital e/ou rentabilidade. Mantém ainda o Fundo de Pensões Aberto "BPI Garantia", único fundo de pensões com garantias asseguradas pela BPI Vida e Pensões.

D.4 Eventuais informações adicionais

Não existem outras informações materiais além das descritas anteriormente.

Gestão do capital

GESTÃO DO CAPITAL

E.1 Fundos Próprios

(a) Objetivos, políticas e processos de gestão de fundos próprios

A BPI Vida e Pensões definiu uma política de gestão de capital onde se encontram estabelecidos os objetivos e processos de gestão de capital. A Companhia estabelece o seu objetivo ou limite de capital em conformidade com os requisitos de capital regulatório e provisões técnicas. Este limite, aprovado pelo Conselho de Administração, é parte integrante do quadro de apetite pelo risco da BPI Vida e Pensões. Com o objetivo de prever e gerir antecipadamente possíveis incumprimentos em cada limite de tolerância de nível 1 definem-se possíveis cenários com base em resultados reais em relação ao máximo aprovado. Da mesma forma, identificam-se as ações a realizar em cada cenário e o órgão de governação responsável pela sua aprovação e supervisão como segue:

Mensuração do indicador	Situação	Plano de ação	Responsável
Capital elegível / SCR $\geq 120\%$	Zona Objetivo	Não é necessário	Comité de Risco
Capital elegível / SCR entre 100% e 120%	Zona de Tolerância	Análise das variáveis explicativas da métrica	Comité de Risco
Capital elegível / SCR $\leq 100\%$	Zona de Incumprimento	Medidas de diminuição do risco no prazo máximo de 3 meses	Conselho de Administração
	Zona de Insolvência	Plano de recuperação no prazo inferior a 2 meses	Conselho de Administração

O resultado do cumprimento dos limites de tolerância de definidos é analisado no mínimo mensalmente e, pelo menos semestralmente, o Conselho de Administração é informado.

O resultado do cumprimento dos limites de tolerância é também objeto de análise no processo de autoavaliação do risco e da solvência realizado pela Companhia.

Caso os resultados do processo de autoavaliação do risco e da solvência evidenciem a necessidade de capital adicional para satisfazer os requisitos de capital durante o período projetado, a BPI Vida e Pensões deverá avaliar as ações possíveis de realizar para ultrapassar a insuficiência identificada, o que pode incluir ações sobre os objetivos do negócio, o perfil de risco ou a gestão de capital.

(b) Estrutura, montante e qualidade dos fundos próprios

A composição dos fundos próprios da BPI Vida e Pensões, a 31.12.2019 e a 31.12.2018, é a seguinte:

2019					
Capital Próprio	Tier 1 – unr.	Tier 1 – rest.	Tier 2	Tier 3	Total
Capital em ações ordinárias	76 000	0	0	0	76 000
Prémios de emissão	0	0	0	0	0
Reserva de reconciliação	47 987	0	0	0	47 987
Fundos próprios que não devem ser considerados	-4 636	0	0	0	-4 636
Ativos por impostos diferidos	0	0	0	3 500	3 500
Total	119 351	0	0	3 500	122 851

Valores em milhares de euros

2018					
Capital Próprio	Tier 1 – unr.	Tier 1 – rest.	Tier 2	Tier 3	Total
Capital em ações ordinárias	76 000	0	0	0	76 000
Prémios de emissão	0	0	0	0	0
Reserva de reconciliação	61 595	0	0	0	61 595
Fundos próprios que não devem ser considerados	-3 909	0	0	0	-3 909
Ativos por impostos diferidos	0	0	0	0	0
Total	133 686	0	0	0	133 686

O valor de nível 3, que ascende a 3.5 milhões de euros em dezembro de 2019, corresponde aos impostos diferidos ativos líquidos.

(c) Montante elegível de fundos próprios para cobertura do requisito de capital de solvência, por níveis

A 31 de dezembro de 2019, o valor total de capital disponível referido anteriormente, 122 851 milhares de euros, é integralmente considerado elegível para satisfazer o requisito de capital de solvência.

Fundos próprios elegíveis	2019	2018	Var.
Nível 1 – sem restrições	119 352	133 686	-14 334
Nível 2	-	-	-
Nível 3	3 500	-	3 500
Total de capital elegível	122 851	133 686	-10 835

(d) Montante elegível de fundos próprios de base para cobertura do requisito de capital mínimo, por níveis

O montante de fundos próprios elegíveis para cobertura do requisito de capital mínimo é de 119 352 milhares de euros integralmente referente a nível 1.

Fundos próprios elegíveis - MCR	2019	2018
Nível 1 – sem restrições	119 352	133 686
Nível 2	-	-
Nível 3	-	-
Total de capital elegível	119 352	133 686

(e) Diferenças materiais entre o capital das demonstrações financeiras e o decorrente do excesso do ativo sobre o passivo

Observe-se o quadro seguinte com a descrição quantitativa das diferenças entre o capital estatutário e o capital económico:

Excesso de ativos sobre passivos	2019	2018
Excesso de ativos sobre passivos - Estatutário	140 713	132 776
Custos de aquisição diferidos	0	0
Ativos intangíveis	-1 519	0
Valorização de Investimentos	5 466	13 998
Provisões Técnicas	-21 701	-7 529
Impostos diferidos	4 527	-1 650
Excesso de ativos sobre passivos - Solvência II	127 487	137 595

Valores em milhares de euros

O montante de 13 226 milhões de euros resulta da diferença de:

- Elementos das contas estatutárias não reconhecidos no balanço económico (como os ativos intangíveis);
- Ativos classificados em empréstimos e contas a receber, que se encontram valorizados nas contas estatutárias ao custo amortizado e para o balanço económico são valorizados ao justo valor;
- Provisões técnicas estatutárias e económicas;
- Impostos diferidos pelas diferenças mencionadas anteriormente.

(d) Fundos próprios de base sujeitos às disposições transitórias do art.º 308.º-B, n.ºs 9 e 10 da Diretiva 2009/138/CE

Não aplicável.

(e) Fundos próprios complementares

Não aplicável.

(f) Elementos deduzidos aos fundos próprios

Como já referido anteriormente, a Companhia dedica-se ainda à comercialização e gestão de fundos de pensões. Os requisitos de capital desta linha de negócios foram determinados de acordo com o art.º 46.º do Decreto-Lei n.º 12/2006, de 20 de janeiro, alterado pela Lei n.º 147/2015, de 9 de setembro.

Assim, ao excesso de ativos sobre passivos, no balanço económico da BPI Vida e Pensões, ascende a 127 487 m€, no entanto a este valor é deduzido o montante de 4 636 m€ (2018: 3 909 milhares de euros), respeitante ao capital afeto à linha de negócios dos fundos de pensões.

(g) Impostos diferidos

Descrição do montante de impostos diferidos sem avaliação da sua utilização provável

O valor dos impostos diferidos apurado foi de 3 500 milhares de euros:

- 5 921 milhares de euros de aumento de ativos por impostos diferidos, decorrente do desreconhecimento de ativos intangíveis e de diferente valorização das provisões técnicas;
- 1 394 milhares de euros de aumento de passivo por imposto diferido relativo a diferente valorização de ativos;
- 1 065 milhares de euros reconhecido nas contas estatutárias como passivos por impostos diferidos;
- 38 milhares de euros reconhecido nas contas estatutárias como ativos por impostos diferidos.

Ativos por impostos diferidos reconhecidos: descrição dos ativos suscetíveis de serem utilizados em função dos lucros tributáveis futuros e em função da reversão de passivos por impostos diferidos

O montante de ativos por impostos diferidos considera-se suscetível de ser utilizado em função de prováveis lucros futuros.

Ativos por impostos diferidos líquidos

Os ativos por impostos diferidos líquidos foram integralmente considerados como fundos próprios de base de nível 3.

Estes ativos são elegíveis na totalidade para cobertura do SCR, cumprindo os limites de elegibilidade do artigo 82.º do Regulamento Delegado ao corresponderem apenas a 2,8% dos fundos próprios elegíveis.

E.2 Requisito de capital de solvência e requisito de capital mínimo

(a) Montante de requisito de capital de solvência e de requisito de capital mínimo

No âmbito das regras de Solvência II, a BPI Vida e Pensões determina o requisito de capital de solvência e o requisito de capital mínimo considerando a fórmula-padrão desenvolvida pela EIOPA.

No final do exercício de 2019, os montantes de requisito de capital de solvência e de requisito mínimo de capital foram de 87 956 milhares de euros e 39 580 milhares de euros, respetivamente.

A 31 de dezembro de 2019, o rácio de cobertura do requisito de capital de solvência é de 140% e o rácio de cobertura do requisito de capital mínimo é de 302%.

(b) Discriminação do requisito de capital de solvência por módulo de risco

Para 31 de dezembro de 2019 os o requisito de capital de solvência apresentava o seguinte detalhe por módulo de risco:

	2019	2018	Var.
BSCR (Basic SCR)	68 978	91 234	-22 256
Mercado	66 138	88 440	-22 302
Default	2 108	4 517	-2 409
Vida	7 448	5 430	2 018
Operacional	24 098	10 645	13 453
Ajustamentos SCR	- 5 120	- 12 636	7 516
SCR Total	87 956	89 244	- 1 288
Capital elegível	122 851	133 686	- 10 835
Cobertura do SCR	140%	150%	-10%

Valores em milhares de Euros

(c) Informação sobre a utilização de cálculos simplificados

Durante o exercício de 2019, a BPI Vida e Pensões passou a considerar um choque de mercado às comissões de gestão dos produtos *unit-linked*.

Por simplificação foi aplicado o choque do risco acionista de tipo 2 a essas comissões.

(d) Informação sobre a utilização de parâmetros específicos da empresa

A Companhia não utilizou parâmetros específicos da empresa.

(e) Elementos utilizados para a determinação do requisito de capital mínimo

O requisito de capital mínimo da BPI Vida é calculado segundo a metodologia descrita no artigo 248.º do Regulamento Delegado.

A 31 de dezembro de 2019, o valor apurado corresponde ao valor máximo previsto na legislação, representando 45% do requisito de capital de solvência.

Requisito de Capital Mínimo de Solvência	2019	2018
MCR Linear	84 123	81 119
MCR cap (45% SCR)	39 580	40 160
MCR floor (25% SCR)	21 989	22 311
MCR Combinado = min(max(MCR Linear; MCR floor); MCR cap)	39 580	40 160
Limite inferior absoluto	3 700	3 700
MCR	39 580	40 160

Valores em milhares de Euros

(f) Quaisquer alterações materiais ao requisito de capital de solvência e ao requisito de capital mínimo

Como referido anteriormente a BPI Vida e Pensões passou a considerar no SCR o risco de mercado relativo às comissões de gestão dos seguros *unit-linked*.

(g) Capacidade de absorção de perdas dos impostos diferidos

A empresa considerou uma capacidade de absorção de perdas por impostos diferidos de 2 574 milhares de euros, decorrente de prováveis lucros tributáveis futuros no montante de 39 396 milhares de euros. Caso não considerasse esta capacidade de absorção de perdas o valor do requisito de capital de solvência ascenderia a 90 530 milhares de euros, o que corresponderia a um rácio de cobertura de 136%.

E.3 Utilização do submódulo do risco acionista baseado na duração

Não aplicável.

E.4 Utilização de modelo interno no cálculo do requisito de solvência

Como referido anteriormente, BPI Vida e Pensões aplica a fórmula-padrão, não recorrendo a modelo interno para determinação do requisito de capital de solvência.

E.5 Incumprimento dos requisitos de capital

Durante o período de referência não houve qualquer incumprimento do requisito de capital de solvência nem do requisito de capital mínimo.

E.6 Outras informações materiais

Nada a reportar.

Declaração

Presidente do Conselho de Administração

Maria Isabel Cabral de Abreu Castelo Branco

Vogal executivo

Maria Isabel Revés Arsénio Florêncio Semião

Vogais não executivos

Jordi Arenillas Claver

Jorge Nicolau Molina

António Luna Vaz

LISBOA, 20 DE MARÇO DE 2020

Anexos

ANEXO 1 - MODELOS

S.02.01.02 – Balanço

Valores em euros.

	Valor Solvência II
ATIVOS	
Ativos intangíveis	-
Ativos por impostos diferidos	5 958 535
Excedente de prestações de pensão	-
Imóveis, instalações e equipamento para uso próprio	998 117
Investimentos (que não ativos detidos no quadro de contratos ligados a índices e a unidades de participação)	2 050 747 354
Imóveis (que não para uso próprio)	-
Interesses em empresas relacionadas, incluindo participações	-
Títulos de fundos próprios	75 978
Ações — cotadas em bolsa	-
Ações — não cotadas em bolsa	75 978
Obrigações	1 842 027 131
Obrigações de dívida pública	1 230 890 437
Obrigações de empresas	611 084 090
Títulos de dívida estruturados	-
Títulos de dívida garantidos com colateral	52 603
Organismos de investimento coletivo	138 884
Derivados	-
Depósitos que não equivalentes a numerário	208 505 362
Outros investimentos	-
Ativos detidos no quadro de contratos ligados a índices e a unidades de participação	2 649 790 966
Empréstimos e hipotecas	-
Empréstimos sobre apólices de seguro	-
Empréstimos e hipotecas a particulares	-
Outros empréstimos e hipotecas	-
Montantes recuperáveis de contratos de resseguro dos ramos:	-
Não-vida e acidentes e doença com bases técnicas semelhantes às do ramo não-vida	-
Não-vida, excluindo seguros de acidentes e doença	-
Acidentes e doença com bases técnicas semelhantes às do ramo não-vida	-
Vida e acidentes e doença com bases técnicas semelhantes às do ramo vida, excluindo seguros de acidentes e doença e contratos ligados a índices e a unidades de participação	-
Acidentes e doença com bases técnicas semelhantes às do ramo vida	-
Vida, excluindo seguros de acidentes e doença e contratos ligados a índices e a unidades de participação	-
Vida, ligado a índices e a unidades de participação	-
Depósitos em cedentes	-
Valores a receber de operações de seguro e mediadores	-
Valores a receber a título de operações de resseguro	-
Valores a receber (de operações comerciais, não de seguro)	2 492 823
Ações próprias (detidas diretamente)	-
Montantes devidos a título de elementos dos fundos próprios ou dos fundos iniciais mobilizados mas ainda não realizados	-
Caixa e equivalentes de caixa	24 489 575
Quaisquer outros ativos, não incluídos noutros elementos do balanço	23 047
ATIVOS TOTAIS	4 734 500 418

Valores em euros.

	Valor Solvência II
PASSIVOS	-
Provisões técnicas — não-vida	-
Provisões técnicas — não-vida (excluindo acidentes e doença)	-
PT calculadas no seu todo	-
Melhor Estimativa	-
Margem de risco	-
Provisões técnicas — acidentes e doença (com bases técnicas semelhantes às do ramo não-vida)	-
PT calculadas no seu todo	-
Melhor Estimativa	-
Margem de risco	-
Provisões técnicas — vida (excluindo os seguros ligados a índices e a unidades de participação)	1 923 047 708
Provisões técnicas — acidentes e doença (com bases técnicas semelhantes às do ramo vida)	-
PT calculadas no seu todo	-
Melhor Estimativa	-
Margem de risco	-
Provisões técnicas — vida (excluindo os seguros de acidentes e doença e contratos ligados a índices e a unidades de participação)	1 923 047 708
PT calculadas no seu todo	-
Melhor Estimativa	1 921 489 017
Margem de risco	1 558 691
Provisões técnicas — contratos ligados a índices e a unidades de participação	2 650 891 014
PT calculadas no seu todo	2 649 790 966
Melhor Estimativa	- 1 048 583
Margem de risco	2 148 631
Passivos contingentes	181 771
Provisões que não provisões técnicas	-
Obrigações a título de prestações de pensão	-
Depósitos de resseguradores	-
Passivos por impostos diferidos	2 458 916
Derivados	11 134 433
Dívidas a instituições de crédito	-
Passivos financeiros que não sejam dívidas a instituições de crédito	-
Valores a pagar de operações de seguro e mediadores	13 458 138
Valores a pagar a título de operações de resseguro	-
Valores a pagar (de operações comerciais, não de seguro)	2 834 411
Passivos subordinados	-
Passivos subordinados não classificados nos fundos próprios de base (FPB)	-
Passivos subordinados classificados nos fundos próprios de base (FPB)	-
Quaisquer outros passivos não incluídos noutros elementos do balanço	3 006 938
TOTAL DOS PASSIVOS	4 607 013 329
EXCEDENTE DO ATIVO SOBRE O PASSIVO	127 487 088

S.05.01.02 – Prémios, sinistros e despesas por classe de negócio

Valores em euros.

	Ramo: Responsabilidades de seguros de vida						Responsabilidades de resseguro de vida		TOTAL
	Seguros de acidentes e doença	Seguros com participação nos resultados	Seguros ligados a índices e unidades de participação	Outros seguros de vida	Anuidades decorrentes de contratos de seguro do ramo não-vida relacionadas com responsabilidades de seguro de acidentes e doença	Anuidades decorrentes de contratos de seguro do ramo não-vida relacionadas com outras responsabilidades de seguro que não de acidentes e doença	Resseguro de acidentes e doença	Resseguro do ramo vida	
Prémios emitidos									
Valor bruto	-	90 867 771	467 151 740	272 816 146	-	-	-	-	830 835 657
Parte dos resseguradores	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Líquido	-	90 867 771	467 151 740	272 816 146	-	-	-	-	830 835 657
Prémios adquiridos									
Valor bruto	-	90 867 771	467 151 740	272 816 146	-	-	-	-	830 835 657
Parte dos resseguradores	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Líquido	-	90 867 771	467 151 740	272 816 146	-	-	-	-	830 835 657
Sinistros ocorridos									
Valor bruto	-	226 419 507	237 172 135	10 595 968	-	-	-	-	474 187 611
Parte dos resseguradores	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Líquido	-	226 419 507	237 172 135	10 595 968	-	-	-	-	474 187 611
Alterações noutras provisões técnicas									
Valor bruto	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parte dos resseguradores	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Líquido	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despesas efetuadas	-	8 568 274	14 226 072	1 920 207	-	-	-	-	24 714 553
Outras despesas									4 794 646
Despesas totais									29 509 199

Prémios, sinistros e despesas por país

Valores em euros.

	Portugal	5 principais países (em montante de prémios emitidos em valor bruto) — Responsabilidades do ramo vida					TOTAL
		((código ISO 3166–1 alfa–2 dos países))					
Prémios emitidos							
Valor bruto	830 835 657						830 835 657
Parte dos resseguradores	0						0
Líquido	830 835 657						830 835 657
Prémios adquiridos							
Valor bruto	830 835 657						830 835 657
Parte dos resseguradores	0						0
Líquido	830 835 657						830 835 657
Sinistros ocorridos							
Valor bruto	474 187 611						474 187 611
Parte dos resseguradores	0						0
Líquido	474 187 611						474 187 611
Alterações noutras provisões técnicas							
Valor bruto	0						0
Parte dos resseguradores	0						0
Líquido	0						0
Despesas efetuadas	24 714 553						24 714 553
Outras despesas	4 794 646						4 794 646
Despesas totais	29 509 199						29 509 199

S.12.01.02 – Provisões Técnicas de seguro de vida

Valores em euros.

	Seguros com participação nos resultados	Seguros ligados a índices e unidades de participação		Outros seguros de vida		Anuidades decorrentes de contratos de seguro do ramo não-vida relacionadas com outras responsabilidades de seguro que não de acidentes e doença	Resseguro aceite	Total (Vida exceto seguros de acidentes e doença, incluindo contratos ligados a unidades de participação)
		Contratos sem opções nem garantias	Contratos com opções ou garantias	Contratos sem opções nem garantias	Contratos com opções ou garantias			
Provisões técnicas calculadas como um todo	-	2 649 790 966	-	-	-	-	-	2 649 790 966
Total dos Montantes recuperáveis de contratos de resseguro/EOET e Resseguro Finito após o ajustamento para perdas esperadas por incumprimento da contraparte associados às provisões técnicas calculadas no seu todo	-	-	-	-	-	-	-	-
Provisões técnicas calculadas como a soma da ME e da MR	-	-	-	-	-	-	-	-
Melhor Estimativa	-	-	-	-	-	-	-	-
Melhor Estimativa bruta	1 591 005 583	-	- 1 048 583	-	-	330 483 435	-	1 920 440 434
Total do Montante recuperável de contratos de resseguro/EOET e Resseguro Finito após ajustamento para perdas esperadas por incumprimento da contraparte	-	-	-	-	-	-	-	-
Melhor estimativa menos montante recuperável de contratos de resseguro/EOET e resseguro finito — total	1 591 005 583	-	- 1 048 583	-	-	330 483 435	-	1 920 440 434
Margem de Risco	1 290 606	2 148 631	-	-	268 085	-	-	3 707 322
Montante das medidas transitórias nas provisões técnicas	-	-	-	-	-	-	-	-
Provisões técnicas calculadas como um todo	-	-	-	-	-	-	-	-
Melhor estimativa	-	-	-	-	-	-	-	-
Margem de Risco	-	-	-	-	-	-	-	-
PROVISÕES TÉCNICAS - TOTAL	1 592 296 189	2 650 891 014	-	-	330 751 519	-	-	4 573 938 722

S.22.01.21 – Impacto das garantias a longo prazo e medidas transitórias

Valores em euros.

	Montante com as garantias a longo prazo e as medidas transitórias	Impacto das medidas transitórias ao nível das provisões técnicas	Impacto das medidas transitórias ao nível da taxa de juro	Impacto do ajustamento para a volatilidade definido como zero	Impacto do ajustamento de congruência definido como zero
Provisões técnicas	4 098 039 864	n.a.	n.a.	3 994 108	n.a.
Fundos próprios de base	122 851 288	n.a.	n.a.	-2 975 611	n.a.
Fundos próprios elegíveis para cumprimento do Requisito de Capital de Solvência	122 851 288	n.a.	n.a.	-2 975 611	n.a.
Requisito de Capital de Solvência	87 956 070	n.a.	n.a.	-2 975 611	n.a.
Fundos próprios elegíveis para cumprimento do Requisito de Capital Mínimo	119 351 670	n.a.	n.a.	-5 021 637	n.a.
Requisito de capital mínimo	39 580 231	n.a.	n.a.	454 223	n.a.

S.23.01.01.01 – Fundos Próprios

Valores em euros.

	TOTAL	Nível 1 — sem restrições	Nível 1 — com restrições	Nível 2	Nível 3
Fundos próprios de base antes da dedução por participações noutros setores financeiros como previsto no artigo 68.o do Regulamento Delegado 2015/35	-	-	-	-	-
Capital em ações ordinárias (sem dedução das ações próprias)	76 000 000	76 000 000	-	-	-
Conta de prémios de emissão relacionados com o capital em ações ordinárias	-	-	-	-	-
Fundos iniciais, contribuições dos membros ou elemento dos fundos próprios de base equivalente para as mútuas e sociedades sob a forma mútua	-	-	-	-	-
Contas subordinadas dos membros de mútuas	-	-	-	-	-
Fundos excedentários	-	-	-	-	-
Ações preferenciais	-	-	-	-	-
Conta de prémios de emissão relacionados com ações preferenciais	-	-	-	-	-
Reserva de reconciliação	47 987 470	47 987 470	-	-	-
Passivos subordinados	-	-	-	-	-
Montante igual ao valor líquido dos ativos por impostos diferidos	3 499 619	-	-	-	3 499 619
Outros elementos dos fundos próprios aprovados pela autoridade de supervisão como fundos próprios de base, não especificados acima	-	-	-	-	-
Fundos próprios das demonstrações financeiras que não devem ser consideradas na reserva de reconciliação e não cumprem os critérios para serem classificados como fundos próprios nos termos da Solvência II	-	-	-	-	-
Fundos próprios das demonstrações financeiras que não devem ser consideradas na reserva de reconciliação e não cumprem os critérios para serem classificados como fundos próprios nos termos da Solvência II	4 635 800	-	-	-	-
Deduções	-	-	-	-	-
Deduções por participações em instituições financeiras e instituições de crédito	-	-	-	-	-
TOTAL DOS FUNDOS PRÓPRIOS DE BASE APÓS DEDUÇÕES	122 851 289	119 351 670	-	-	3 499 619
Fundos próprios complementares	-	-	-	-	-
Capital não realizado e não mobilizado em ações ordinárias, mobilizáveis mediante pedido	-	-	-	-	-
Fundos iniciais não realizados e não mobilizados, contribuições dos membros ou elemento dos fundos próprios de base equivalente para as mútuas e as sociedades sob a forma mútua, mobilizáveis mediante pedido	-	-	-	-	-
Ações preferenciais não realizadas e não mobilizadas, mobilizáveis mediante pedido	-	-	-	-	-
Um compromisso juridicamente vinculativo de subscrição e pagamento dos passivos subordinados mediante pedido	-	-	-	-	-
Cartas de crédito e garantias nos termos do artigo 96.o, n.o 2, da Diretiva 2009/138/CE	-	-	-	-	-
Cartas de crédito e garantias não abrangidas pelo artigo 96.o, n.o 2, da Diretiva 2009/138/CE	-	-	-	-	-
Reforços de quotização dos membros nos termos do artigo 96.o, n.o 3, primeiro parágrafo, da Diretiva 2009/138/CE	-	-	-	-	-
Reforços de quotização dos membros — não abrangidos pelo artigo 96.o, n.o 3, primeiro parágrafo, da Diretiva 2009/138/CE	-	-	-	-	-
Outros fundos próprios complementares	-	-	-	-	-
TOTAL DOS FUNDOS PRÓPRIOS COMPLEMENTARES	-	-	-	-	-
Fundos próprios disponíveis e elegíveis	-	-	-	-	-
Fundos próprios totais disponíveis para satisfazer o RCS	122 851 289	119 351 670	-	-	3 499 619
Fundos próprios totais disponíveis para satisfazer o RCM	119 351 670	119 351 670	-	-	0
Fundos próprios totais elegíveis para satisfazer o RCS	122 851 289	119 351 670	-	-	3 499 619
Fundos próprios totais elegíveis para satisfazer o RCM	119 351 670	119 351 670	-	-	0
RCS	87 956 070	-	-	-	-
RCM	39 580 231	-	-	-	-
Rácio de fundos próprios elegíveis para o RCS	139.67%	-	-	-	-
Rácio de fundos próprios elegíveis para o RCM	301.54%	-	-	-	-

S.23.01.01.02 – Reserva de Reconciliação

Valores em euros.

	TOTAL
Reserva de reconciliação	
Excedente do ativo sobre o passivo	127 487 088
Ações próprias (detidas direta e indiretamente)	-
Dividendos previsíveis, distribuições e encargos	-
Outros elementos dos fundos próprios de base	79 499 619
Ajustamentos para elementos dos fundos próprios com restrições em relação com carteiras de ajustamento de congruência e fundos circunscritos para fins específicos	-
Reserva de reconciliação	47 987 470
Lucros Esperados	-
Lucros Esperados incluídos nos prémios futuros (EPIFP) — Ramo vida	-
Lucros Esperados incluídos nos prémios futuros (EPIFP) — Ramo não-vida	-
Total dos Lucros Esperados incluídos nos prémios futuros (EPIFP)	-

S.25.01.21 – Requisito de Capital de Solvência

Valores em euros.

	Requisito de capital de solvência bruto	Parâmetro Específico da Empresa (PEE)	Simplificações
Risco de mercado	66 137 976		
Risco de incumprimento pela contraparte	2 108 459		
Risco específico dos seguros de vida	7 447 888		
Risco específico dos seguros de acidentes e doença			
Risco específico dos seguros não-vida			
Diversificação	- 6 715 928		
Risco de ativos intangíveis			
Requisito de Capital de Solvência de Base	68 978 395		

Cálculo do Requisito de Capital de Solvência	
Risco operacional	24 097 606
Capacidade de absorção de perdas das provisões técnicas	- 2 546 145
Capacidade de absorção de perdas dos impostos diferidos	- 2 573 786
Requisito de capital para atividades exercidas nos termos do artigo 4.º da Diretiva 2003/41/CE	
Requisito de capital de solvência excluindo acréscimos de capital	87 956 070
Acréscimos de capital já decididos	
REQUISITO DE CAPITAL DE SOLVÊNCIA	-
Outras informações sobre o RCS	
Requisito de capital para o submódulo de risco acionista baseado na duração	
Montante total do Requisito de Capital de Solvência Nocial para a parte remanescente	
Montante total do Requisito de Capital de Solvência Nocial para os fundos circunscritos para fins específicos	
Montante total do Requisito de Capital de Solvência Nocial para as carteiras de ajustamento de congruência	
Efeitos de diversificação devidos à agregação RCSI dos FCFE para efeitos do artigo 304.º	

S.28.01.01 – Requisito de Capital Mínimo

Valores em euros.

Resultado de RCM_v

84,122,730

	Valor líquido (de contratos de resseguro/EOET) da melhor estimativa e PT calculadas como um todo	Valor líquido (de contratos de resseguro/EOET) do capital em risco total
Responsabilidades com participação nos lucros — benefícios garantidos	1 588 459 437	-
Responsabilidades com participação nos lucros — benefícios discricionários futuros	2 546 145	-
Responsabilidades de seguros ligados a índices e a unidades de participação	2 648 742 383	-
Outras responsabilidades de (re)seguro dos ramos vida e acidentes e doença	330 483 435	-
Total do capital em risco para todas as responsabilidades de (re)seguro do ramo vida	-	1 116 749

	Valor
RCM linear	81,119,039
RCS	89,243,632
Limite superior do RCM	40,159,635
Limite inferior do RCM	22,310,908
RCM combinado	40,159,635
Limite inferior absoluto do RCM	3,700,000
REQUISITO DE CAPITAL MÍNIMO (RCM)	40,159,635

***BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros,
S.A.***

Relatório do Revisor Oficial de Contas sobre o relatório anual sobre a solvência e a situação financeira nos termos da alínea a) do n.º 1 do artigo 3.º da Norma Regulamentar n.º 2/2017-R, de 24 de março, da Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões

31 de dezembro de 2019

Relatório do Revisor Oficial de Contas sobre o relatório anual sobre a solvência e a situação financeira nos termos da alínea a) do n.º 1 do artigo 3.º da Norma Regulamentar n.º 2/2017-R, de 24 de março, da Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões

Ao Conselho de Administração da BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A.

Introdução

Nos termos da alínea a) do n.º 1 do artigo 3.º da Norma Regulamentar n.º 2/2017-R, de 24 de Março (“ Norma Regulamentar”), da Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões (“ASF”), analisámos o Relatório Anual sobre a Solvência e a Situação Financeira (“Relatório”), previsto na alínea a) do artigo 26.º da Norma Regulamentar n.º 8/2016-R, de 16 de agosto (conforme republicada na Norma Regulamentar n.º 1/2018, de 11 de janeiro), incluindo a informação quantitativa a divulgar em conjunto com esse Relatório (“Informação quantitativa”), conforme estabelecida nos artigos 4.º e 5.º do Regulamento de Execução (UE) n.º 2015/2452, da Comissão, de 2 de dezembro de 2015, da BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A. (adiante designada por “BPI Vida e Pensões” ou “Companhia”), com referência a 31 de dezembro de 2019.

O nosso relatório compreende o relato das seguintes matérias:

- A. Relato sobre os ajustamentos entre a demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência e sobre a classificação, disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios e sobre o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo;
- B. Relato sobre a implementação e efetiva aplicação do sistema de governação; e
- C. Relato sobre a restante informação divulgada no Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira e na Informação quantitativa conjuntamente divulgada.

A. Relato sobre os ajustamentos entre a demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência e sobre a classificação, disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios e sobre o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo

Responsabilidades do órgão e gestão

É da responsabilidade do Conselho de Administração da Companhia o cálculo dos ajustamentos entre a respetiva demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência e a classificação e avaliação da disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios e o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo submetido à ASF, em conformidade com o Regulamento Delegado (EU) n.º 2015/35, da Comissão, de 10 de outubro de 2014, que completa a Diretiva n.º 2009/138/CE, do Parlamento Europeu e do Conselho,

PricewaterhouseCoopers & Associados – Sociedade de Revisores Oficiais de Contas, Lda.

Sede: Palácio Sottomayor, Rua Sousa Martins, 1 - 3º, 1069-316 Lisboa, Portugal

Receção: Palácio Sottomayor, Avenida Fontes Pereira de Melo, nº16, 1050-121 Lisboa, Portugal

Tel: +351 213 599 000, Fax: +351 213 599 999, www.pwc.pt

Matriculada na CRC sob o NIPC 506 628 752, Capital Social Euros 314.000

Inscrita na lista das Sociedades de Revisores Oficiais de Contas sob o nº 183 e na CMVM sob o nº 20161485

de 25 de novembro de 2009, relativa ao acesso à atividade de seguros e resseguros e ao seu exercício ("Regulamento").

Responsabilidades do Revisor Oficial de Contas

A nossa responsabilidade, conforme definido na alínea a) do n.º 1 do artigo 4.º da Norma Regulamentar, consiste em expressar, com base no trabalho efetuado, uma conclusão com garantia razoável de fiabilidade, sobre se os ajustamentos entre a demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência e se a classificação, disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios e o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo, estão isentos de distorções materiais, são completos e fiáveis e, em todos os aspetos materialmente relevantes, são apresentados de acordo com os requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

De acordo com o n.º 2 do artigo 3.º da Norma Regulamentar, não é da nossa responsabilidade a verificação da adequação às disposições legais, regulamentares e técnicas aplicáveis do cálculo dos elementos incluídos no âmbito da certificação pelo atuário responsável da Companhia, definido no artigo 7.º da mesma Norma Regulamentar.

Âmbito do trabalho

O nosso trabalho foi efetuado de acordo com a Norma Internacional de Trabalhos de Garantia de Fiabilidade (ISAE) 3000 (Revista) "Trabalhos de Garantia de Fiabilidade que Não Sejam Auditorias ou Revisões de Informação Financeira Histórica", e outras orientações técnicas e normas éticas aplicáveis da Ordem dos Revisores Oficiais de Contas ("OROC") e consistiu na obtenção de prova suficiente e apropriada que permita, com segurança razoável, concluir que os ajustamentos entre a demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência e que a classificação, disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios, estão isentos de distorções materiais, são completos e fiáveis e, em todos os aspetos materialmente relevantes, são apresentados de acordo com os requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

O trabalho realizado incluiu, entre outros procedimentos, os seguintes:

- (i) a reconciliação da informação base utilizada para o cálculo dos ajustamentos com os sistemas de informação da Companhia e com a respetiva demonstração da posição financeira estatutária em 31 de dezembro de 2019 objeto de revisão legal de contas, e sobre a qual foi emitida Certificação Legal das Contas sem reservas e com uma ênfase, datada de 25 de março de 2020;
- (ii) a revisão de acontecimentos subsequentes ocorridos entre a data da Certificação Legal das Contas e a data deste relatório;
- (iii) o entendimento dos critérios adotados;
- (iv) o recálculo dos ajustamentos efetuados pela Companhia, exceto os referidos no parágrafo seguinte que estão excluídos do âmbito desta certificação;

- (v) a reconciliação da referida informação base utilizada para os cálculos dos requisitos de capital de solvência e de capital mínimo em 31 de dezembro de 2019, com o balanço para efeitos de solvência, com os registos contabilísticos e demais informação mantida nos sistemas da Companhia, com referência à mesma data;
- (vi) revisão em base de amostragem, da correta classificação e caracterização dos ativos de acordo com os requisitos do Regulamento;
- (vii) revisão dos cálculos dos requisitos de capital de solvência e de capital mínimo em 31 de dezembro de 2019, efetuados pela Companhia; e
- (viii) leitura da documentação preparada pela Companhia para dar cumprimento aos requisitos do Regulamento.

O trabalho realizado não compreendeu a certificação dos ajustamentos efetuados ao nível das provisões técnicas e dos montantes recuperáveis de contratos de resseguro, os quais, conforme definido no artigo 7.º da Norma Regulamentar, foram objeto de certificação pelo atuário responsável da Companhia.

Relativamente aos ajustamentos efetuados ao nível de impostos diferidos decorrentes dos ajustamentos acima referidos, o trabalho realizado apenas compreendeu a verificação do impacto em impostos diferidos, tomando por base os referidos ajustamentos efetuados pela Companhia.

A seleção dos procedimentos efetuados depende do nosso julgamento profissional, incluindo os procedimentos relativos à avaliação do risco de distorção material na informação objeto de análise, resultante de fraude ou erro. Ao efetuar essas avaliações de risco consideramos o controlo interno relevante para a preparação e apresentação da referida informação, a fim de planejar e executar os procedimentos apropriados nas circunstâncias.

Aplicamos a Norma Internacional de Controlo de Qualidade 1 (ISQC1) e, assim, mantemos um sistema de controlo de qualidade abrangente que inclui políticas e procedimentos documentados sobre o cumprimento de requisitos éticos, normas profissionais e requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

Entendemos que a prova obtida é suficiente e apropriada para proporcionar uma base aceitável para a expressão da nossa conclusão.

Conclusão

Com base nos procedimentos realizados e incluídos na secção precedente “Âmbito do trabalho”, que foram planeados e executados com o objetivo de obter um grau de segurança razoável, concluímos que os ajustamentos entre a demonstração da posição financeira estatutária e a constante do balanço para efeitos de solvência, que a classificação, disponibilidade e elegibilidade dos fundos próprios e que o cálculo do requisito de capital de solvência e do requisito de capital mínimo, à data a que se refere o Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira (31 de dezembro de 2019), estão isentos de distorções materiais, são completos e fiáveis e, em todos os aspetos materialmente relevantes, são apresentados de acordo com os requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

Ênfase

Conforme divulgado nos capítulos “Eventos Subsequentes” e “Outras informações adicionais” do Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira, no respeitante às eventuais implicações do Covid19 na atividade da Companhia, este evento afeta significativamente a atividade económica a nível mundial e, como resultado, poderá afetar as operações e os resultados financeiros da Companhia, bem como a rentabilidade futura dos fundos de pensões por si geridos. No entanto, conforme também divulgado, a Companhia, no âmbito da sua ligação ao Grupo Caixabank, tem medidas planeadas de continuidade dos negócios, endereçando situações de crise, não perspetivando que a referida crise possa ter efeitos na continuidade de seus negócios e na solvência apresentada.

A nossa opinião não é modificada em relação a esta matéria.

B. Relato sobre a implementação e efetiva aplicação do sistema de governação

Responsabilidades do órgão de gestão

É da responsabilidade do Conselho de Administração da Companhia:

- A preparação do Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira e da informação a prestar à ASF para efeitos de supervisão, nos termos exigidos pela Norma Regulamentar n.º 8/2016-R, de 16 de agosto, da ASF (república na Norma Regulamentar n.º 1/2018-R, de 11 de janeiro); e
- A definição, aprovação, revisão periódica e documentação das principais políticas, estratégias e processos que definem e regulamentam o modo como a Companhia é dirigida, administrada e controlada, incluindo os sistemas de gestão de riscos e de controlo interno (“Sistema de governação”), as quais devem ser descritas no capítulo B do Relatório, tendo em conta o previsto no artigo 294.º do Regulamento Delegado (UE) n.º 2015/35 da Comissão, de 10 de outubro de 2014 (Regulamento).

Responsabilidades do Revisor Oficial de Contas

A nossa responsabilidade, conforme definido na alínea b) do n.º 1 do artigo 4.º da Norma Regulamentar, consiste em expressar, com base no trabalho efetuado, uma conclusão com garantia limitada de fiabilidade sobre a implementação e efetiva aplicação do sistema de governação.

Âmbito do trabalho

O nosso trabalho foi efetuado de acordo com a Norma Internacional de Trabalhos de Garantia de Fiabilidade (ISAE) 3000 (Revista) "Trabalhos de Garantia de Fiabilidade que Não Sejam Auditorias ou Revisões de Informação Financeira Histórica" e outras orientações técnicas e normas éticas aplicáveis da OROC e consistiu na obtenção de prova suficiente e apropriada que permita concluir, com segurança moderada, sobre se o conteúdo do capítulo “Sistema de governação” do Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira, reflete, em todos os aspetos materialmente relevantes, a

descrição da implementação e efetiva aplicação do Sistema de governação da Companhia em 31 de dezembro de 2019.

O trabalho realizado incluiu, entre outros procedimentos, os seguintes:

- (i) A apreciação da informação contida no Relatório sobre o Sistema de governação da Companhia quanto aos seguintes principais aspetos: informações gerais; requisitos de qualificação e de idoneidade; sistema de gestão de riscos com inclusão da auto-avaliação do risco e da solvência; sistema de controlo interno; função de auditoria interna; função atuarial; subcontratação e eventuais informações adicionais;
- (ii) A leitura e apreciação da documentação que sustenta as principais políticas, estratégias e processos descritos no Relatório que regulamentam o modo como a Companhia é dirigida, administrada e controlada e obtenção de prova corroborativa sobre a sua implementação;
- (iii) A discussão das conclusões com os responsáveis da Companhia.

A seleção dos procedimentos efetuados depende do nosso julgamento profissional, incluindo os procedimentos relativos à avaliação do risco de distorção material na informação objeto de análise, quer resultante de fraude ou erro. Ao efetuar essas avaliações de risco consideramos o controlo interno relevante para a preparação e apresentação da referida informação, a fim de planear e executar os procedimentos apropriados nas circunstâncias.

Aplicamos a Norma Internacional de Controlo de Qualidade 1 (ISQC1) e, assim, mantemos um sistema de controlo de qualidade abrangente que inclui políticas e procedimentos documentados sobre o cumprimento de requisitos éticos, normas profissionais e requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

Entendemos que a prova obtida é suficiente e apropriada para proporcionar uma base aceitável para a expressão da nossa conclusão.

Conclusão

Com base nos procedimentos realizados e descritos na secção precedente “Âmbito do trabalho”, que foram planeados e executados com o objetivo de obter um grau de segurança moderada, nada chegou ao nosso conhecimento que nos leve a concluir que, à data a que se refere o Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira (31 de dezembro de 2019), o conteúdo do capítulo “Sistema de governação” não reflete, em todos os aspetos materiais, a descrição da implementação e efetiva aplicação do Sistema de governação da Companhia.

C. *Relato sobre a restante informação divulgada no Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira e na Informação quantitativa conjuntamente divulgada*

Responsabilidades do órgão de gestão

É da responsabilidade do Conselho de Administração da Companhia a preparação do Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira e da informação a prestar à ASF para efeitos de supervisão, nos termos exigidos pela Norma Regulamentar n.º 8/2016-R, de 16 de agosto, da ASF (república pela Norma Regulamentar n.º 1/2018, de 11 de janeiro), incluindo a informação quantitativa a divulgar em conjunto com esse Relatório, conforme estabelecida nos artigos 4.º e 5.º do Regulamento de Execução (UE) n.º 2015/2452, da Comissão, de 2 de dezembro de 2015.

Responsabilidades do Revisor Oficial de Contas

A nossa responsabilidade, conforme definido na alínea c) do n.º 1, do artigo 4.º da Norma Regulamentar, consiste em expressar, com base no trabalho efetuado, uma conclusão com garantia limitada de fiabilidade sobre se a restante informação divulgada no Relatório e na Informação Quantitativa conjuntamente divulgada, é concordante com a informação que foi objeto do nosso trabalho e com o conhecimento que obtivemos durante a realização do mesmo.

Âmbito do trabalho

O nosso trabalho foi efetuado de acordo com a Norma Internacional de Trabalhos de Garantia de Fiabilidade (ISAE) 3000 (Revista) "Trabalhos de Garantia de Fiabilidade que Não Sejam Auditorias ou Revisões de Informação Financeira Histórica" e outras orientações técnicas e normas éticas aplicáveis da OROC e consistiu da obtenção de prova suficiente e apropriada que permita concluir, com segurança moderada, sobre se a restante informação divulgada no Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira é concordante com a informação objeto do trabalho do revisor oficial de contas e com o conhecimento obtido durante o processo de certificação.

O trabalho realizado incluiu, entre outros procedimentos, a leitura integral do referido relatório e a avaliação da concordância conforme acima referida.

A seleção dos procedimentos efetuados depende do nosso julgamento profissional, incluindo os procedimentos relativos à avaliação do risco de distorção material na informação objeto de análise, resultante de fraude ou erro. Ao efetuar essas avaliações de risco consideramos o controlo interno relevante para a preparação e apresentação da referida informação, a fim de planejar e executar os procedimentos apropriados nas circunstâncias.

Aplicamos a Norma Internacional de Controlo de Qualidade 1 (ISQC1) e, assim, mantemos um sistema de controlo de qualidade abrangente que inclui políticas e procedimentos documentados sobre o cumprimento de requisitos éticos, normas profissionais e requisitos legais e regulamentares aplicáveis.

Entendemos que a prova obtida é suficiente e apropriada para proporcionar uma base aceitável para a expressão da nossa conclusão.

Conclusão

Com base nos procedimentos realizados e descritos na secção precedente “Âmbito do trabalho” que foram planeados e executados com o objetivo de obter um grau de segurança moderada, nada chegou ao nosso conhecimento que nos leve a concluir que, à data a que se refere o Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira (31 de dezembro de 2019), a informação divulgada no Relatório sobre a Solvência e a Situação Financeira não é concordante com a informação que foi objeto do nosso trabalho e com o conhecimento que obtivemos durante a realização do mesmo.

D. Outras matérias

Tendo em conta a normal dinâmica de qualquer sistema de controlo interno, as conclusões apresentadas relativamente ao sistema de governação da Companhia não deverão ser utilizadas para efetuar qualquer projeção para períodos futuros, na medida em que poderão existir alterações nos processos e controlos analisados e no seu grau de eficácia. Por outro lado, dadas as limitações inerentes ao sistema de controlo interno, irregularidades, fraudes ou erros podem ocorrer sem que sejam detetados.

25 de março de 2020

PricewaterhouseCoopers & Associados
- Sociedade de Revisores Oficiais de Contas, Lda.
representada por

Carlos Manuel Sim Sim Maia, R.O.C.

Exmos. Senhores
BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A.
Rua Braamcamp n.º 11, 6.º
1250-049 Lisboa
PORTUGAL

Lisboa, 18 de março de 2020

Exmos. Senhores,

Certificação atuarial do relatório sobre a solvência e a situação financeira e da informação a prestar à ASF para efeitos de supervisão reportado a 31 de dezembro de 2019

1. Introdução

A Towers Watson de España, S.A. ("Willis Towers Watson") foi nomeada pela BPI Vida e Pensões – Companhia de Seguros, S.A. ("BPI Vida e Pensões") para a elaboração da certificação atuarial do relatório sobre a solvência e a situação financeira e da informação a prestar à Autoridade de Supervisão de Seguros e Fundos de Pensões ("ASF") para efeitos de supervisão reportado a 31 de dezembro de 2019 (a "informação sobre Solvência II"), de acordo com a Norma Regulamentar N.º 2/2017-R, de 24 de março.

A elaboração da presente certificação foi realizada por Julio Koch, consultor da Willis Towers Watson e certificado pela ASF como atuário responsável.

Na Tabela 1 apresenta-se a informação global sobre Solvência II à data de 31 de dezembro de 2019 preparada pela BPI Vida e Pensões.

Tabela 1: Informação sobre Solvência II reportada a 31 de dezembro 2019 (Valores em Euros)

31 de dezembro de 2019	
Provisões técnicas	4.573.938.722
Montantes recuperáveis	0
Fundos próprios disponíveis	122.851.289
Fundos próprios elegíveis para a cobertura do SCR ⁽¹⁾	122.851.289
Fundos próprios elegíveis para a cobertura do MCR ⁽²⁾	119.351.670
SCR ⁽¹⁾	87.956.070
MCR ⁽²⁾	39.580.231

(1) Requisito de capital de solvência

(2) Requisito de capital mínimo

2. Âmbito

A certificação abrange a verificação da adequação às disposições legais, regulamentares e técnicas aplicáveis no cálculo dos seguintes elementos da informação sobre Solvência II:

- Das provisões técnicas, incluindo a aplicação do ajustamento de volatilidade;
- Dos montantes recuperáveis de contratos de resseguro;
- Do módulo de risco específico de seguros de vida e do ajustamento para a capacidade de absorção de perdas das provisões técnicas do requisito de capital de solvência, divulgados no relatório sobre a solvência e a situação financeira.

A informação sobre Solvência II reportada a 31 de dezembro de 2019 foi preparada pela BPI Vida e Pensões e o atuário responsável realizou a revisão da metodologia e dos pressupostos utilizados pela BPI Vida e Pensões no cálculo dos elementos descritos anteriormente em relação aos requisitos das disposições legais, regulamentares e técnicas aplicáveis.

O atuário responsável também realizou uma análise de razoabilidade aos resultados dos cálculos da informação sobre Solvência II, mas não procedeu a verificações detalhadas dos modelos e processos envolvidos.

3. Responsabilidades

Este relatório encontra-se elaborado em conformidade com o disposto na Norma Regulamentar n.º 2/2017-R, de 24 de março.

O órgão de administração da BPI Vida e Pensões é responsável pela aprovação do relatório sobre a solvência e a situação financeira.

É função do atuário responsável a emissão de uma opinião de índole atuarial, independente, sobre os elementos referidos no número anterior. Para as suas conclusões foram tomadas em consideração as conclusões do revisor oficial de contas, incluindo, se aplicável, eventuais inconformidades por este detetadas.

A BPI Vida e Pensões é responsável pela completude e exatidão dos dados necessários para produzir a informação sobre Solvência II. O atuário responsável não procedeu a quaisquer testes de verificação à informação facultada e foi informado que os responsáveis de Direção da BPI Vida e Pensões não têm conhecimento de nenhuma outra informação, a que o atuário responsável não tenha tido acesso que poderia ter afetado o seu parecer.

4. Opinião

O atuário responsável concluiu que a metodologia e os pressupostos utilizados para a determinação das provisões técnicas, dos montantes recuperáveis de contratos de resseguro e do módulo de risco específico de seguros de vida e do ajustamento para a capacidade de absorção de perdas das provisões técnicas do requisito de capital de solvência, encontram-se em conformidade com as disposições legais, regulamentares e técnicas aplicáveis, correspondentes às alíneas de 1.3 a 1.21, 2.3 a 2.10 e de 2.19 a 2.23 do Anexo II, Capítulo II, Secção II da Norma Regulamentar N.º 2/2017-R, de 24 de março. O atuário responsável considera que as questões encontradas não têm impacto material na informação sobre Solvência II analisada.

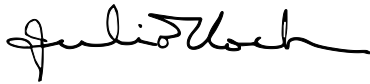
De acordo com a nossa análise de razoabilidade, os resultados dos cálculos não revelaram nenhuma questão que sugerisse uma distorção material referente às provisões técnicas, aos montantes recuperáveis de contratos de resseguro e aos módulos de risco específico de seguros de vida e do ajustamento para a capacidade de absorção de perdas das provisões técnicas do requisito de capital de solvência.

5. Credibilidade e limitações

Para estas conclusões o atuário responsável baseou-se nos dados e nas informações disponibilizadas pela BPI Vida e Pensões. O presente parecer é efetuado unicamente para uso da BPI Vida e Pensões de acordo com os termos do nosso âmbito do trabalho. Nos limites máximos permitidos pela lei aplicável, a Willis Towers Watson não aceita ou assume qualquer responsabilidade, dever ou pedidos de indemnização de outra entidade que não a BPI Vida e Pensões em relação à revisão, opinião ou qualquer afirmação constantes neste parecer.

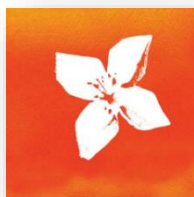
Vários pressupostos foram assumidos sobre a experiência futura, incluindo a experiência económica e de investimentos, custos, rescisões de contratos e sinistralidade. Estes pressupostos assumidos foram determinados com base em estimativas razoáveis. No entanto, é provável que a experiência real futura seja diferente destes pressupostos devido a flutuações aleatórias, alterações no contexto operacional e outros fatores. Estas variações poderão ter um impacto significativo na informação sobre Solvência II.

Com os melhores cumprimentos,

Julio Koch

Willis Towers Watson

BPI VIDA E PENSÕES – COMPANHIA DE SEGUROS, S.A.

Sociedade matriculada na Conservatória do Registo Comercial de Lisboa sob o número único 502 623 543

Sede: Rua Braamcamp, 11-6º, 1250-049 Lisboa, PORTUGAL

Capital Social: 76 000 000.00 euros